

HENESIS

KAG MGA PA-UNÁNG BISAYA TUNGÓR SA HENESIS

KAG NAHANUNGÓR RILÍNG PAGSALIN

Kag unang libró sa Bíbliya ay kag libró it Hénesis. Kalíng libró ay usá sa limáng libró nak ingsuyat ni Móises; Hénesis, Exodo, Levítico, Mga Bilang, ag Deuteronomio. Kalíng limáng libró ay ingtatawag ra nak Kasugu-án ni Móises.

It katóng una pa, kag título it mga libró ay ingbaba-óy sa unang bisaya it libró. Imáw ra kag inghalinán it título it libró nak Hénesis. Kag gustong bisayahon it unang bisaya rutó ay “Pagtunà”. Kalí ay tamang-tamà para sa unang libró it Bíbliya dahil kag mababasa rilí ay kag pagtunà it maramong bagay.

Kalí ay primero yang nak pagsaydo sa Bantoanon (Asì) it Hénesis. Kalí ay basi sa Bíbliyang Hebrew, Greek ag English. Kag mga Bíbliyang English nak amò inggamit ay kag Revised Standard Verson (RSV), Jerusalem Bible (JB), ag Today's English Version (TEV). Ka-ibhanan ra kag Magandang Balita sa Tagalog ag Ma-ayong Balita sa Hiligaynon.

KAG SUYÓR IT HENESIS

Kag Pagtugà sa Kalibutan ag sa Tawo 1:1 - 2:25

Kag Pagtunà it Kasal-anan ag Kahirapan 3:1-24

Kag mga Inanák ni Adán Hanggáng kang Noe 4:1 - 5:32

Si Noe ag kag Gunaw 6:1 - 10:32

Kag Tore it Babel 11:1-9

Kag mga Inanák ni Sem Hanggáng kang Abrahám 11:10-32

Si Abrahám 12:1 - 25:11

Si Ismaél 25:12-18

Si Isaác ag Si Jacób 25:19-35

Si Esáu ag Ida mga Inanák 36:1-43

Si José ag Ida mga Hali 37:1 - 50:26

KAG PAGTUGÀ SA LANGIT AG DUTÀ

1 ¹ Sa ka-una-unahan, gingtugà it Diós kag langit ag dutà.—
² It kató, kag kalibutan ay wayâ it korte ag wayá't suyór. Kag

makusog nak katubi-án ay libón it karuymanan ag sa ibabaw it tubì, kag Ispírito it Diós ay rahâ nak nagbabantay.

³ Ag nagsilíng kag Diós, “Magka-inggwa’t hadag!” ag nagka-inggwa matu-or it hadag. ⁴ Nakità it Diós nak ma-ado kag hadag, ag ida binuyág kag hadag ag ruyóm. ⁵ Gingtawag it Diós kag hadag nak “adlaw” ag kag ruyóm nak “gab-í”. Naglipas kag gab-í ag nag-abót kag aga. Imáw kató kag unang adlaw.

⁶⁻⁷ Ag nagsilíng kag Diós, “Magka-inggwa it lugár sa tungâ it katubi-án agór mabuyág kag tubì sa ibabaw ag kag tubì sa ubós!” Bumuyág matu-or kalí, ag nagka-inggwa’t lugár sa tungâ it katubi-án. ⁸ Gingtawag it Diós kalíng lugár sa tungâ nak “langit”. Naglipas kag gab-í ag nag-abót kag aga. Imáw kató kag pangruháng adlaw.

⁹ Ag nagsilíng kag Diós, “Magtipon kag tubì sa ubós it langit sa usáng lugár ag magyu-áw kag ugá nak dutà!” ag natuman matu-or. ¹⁰ Gingtawag it Diós kag ugá nak dutà nak “kaduta-án”, ag kag tubì nak nagtipon nak “karagatan”. Ag nakità it Diós nak kalí ay ma-ado. ¹¹ Sumunór, nagsilíng kag Diós, “Magtubò sa dutà kag mga hilaunon, mga tanóm nak nagbubunga it busoy, ag mga punò nak nagpapamunga it di busoy, kumporme sa intro yabot-yabót nak klase!” ag natuman matu-or. ¹² Nagtinubò sa dutà kag mga hilaunon, mga tanóm nak nagbubusoy, ag mga punò nak nagpapamunga it di busoy, kumporme sa inra yabot-yabót nak klase. Ag nakità it Diós nak kalí ay ma-ado. ¹³ Naglipas kag gab-í ag nag-abót kag aga. Imáw kató kag pangtatlong adlaw.

¹⁴ Ag nagsilíng kag Diós, “Magka-inggwa it mga iwág sa kalangitan agór mabuyág kag adlaw sa gab-í, agór magka-inggwa it mga tanrà, agór ma-ayaman kag panahón, ag para sa pagbilang it mga adlaw ag mga tu-ig. ¹⁵ Imáw ra kalí it magta-ó it hadag sa kalibutan!” ag natuman matu-or. ¹⁶ Nagka-inggwa it ruháng maragkò nak mga iwág. Kag adlaw ay marumaya sa aga hanggáng maghapon, ag kag buyan ay marumaya sa gab-í. Nagka-inggwa ra it mga bitu-on. ¹⁷ Gingbutáng it Diós kag mga iwág sa langit agór mata-ó it hadag sa kalibutan, ¹⁸ agór magrumaya sa adlaw ag sa gab-í, ag agór mabuyág kag hadag sa ruyóm. Ag nakità it Diós nak kalí ay ma-ado. ¹⁹ Naglipas kag gab-í ag nag-abót kag aga. Imáw kató kag pang-ap-át nak adlaw.

²⁰ Ag nagsilíng kag Diós, “Magka-inggwa sa tubì it maramong mga di kabuhì nak nagrarangoy-rangoy nak nagpupunsok-punsok. Ag kag ibabaw ay magka-inggwa it mga pispis nak nagyiyinupár!”

²¹ Ngani, gingtugà it Diós sa tubì kag mga balyena, mga isrâ, ag ibá pang mga nagrarangoy-rangoy nak nagpupunsok-punsok, kumporme sa inrá yabot-yabót nak klase. Ag sa ibabaw ay nagka-inggwa it tanáng mga pispis, kumporme sa inrá yabot-yabót nak klase. Ag nakità it Diós nak kalí ay ma-ado. ²² Gingpakama-ado sinrá it Diós sa pagsilíng, “Magbu-ar ag magramò kamóng tanán rahâ sa tubì ag pun-a kag ragat, ag magramò ra kamóng mga pispis rahâ sa ibabaw!” ²³ Naglipas kag gab-í ag nag-abót kag aga. Imáw kató kag panglimáng adlaw.

²⁴ Ag nagsilíng kag Diós, “Magka-inggwa it mga di kabuhì sa dutà; mga hadop nak ma-anar, ag mga hadop nak ma-ilà nak nagpapanaw ag nagkakamang, kumporme sa inrá yabot-yabót nak klase!” ag natuman matu-or. ²⁵ Nagka-inggwa it mga hadop sa dutà; mga hadop nak ma-anar, ag mga hadop nak ma-ilà nak nagpapanaw ag nagkakamang, kumporme sa inrá yabot-yabót nak klase. Ag nakità it Diós nak kalí ay ma-ado.

²⁶ Ag nagsilíng kag Diós, “Mahumán kitá it tawo nak na-ambit sa atò nak pay tuyár sa atò. Ag sinrá kag magahóm sa mga isrâ, mga pispis, ag mga hadop nak ma-anar ag ma-ilà.” ²⁷ Ag nagtugà ngani kag Diós it tawo nak na-ambit sa ida nak pay tuyár sa idá. Gingtugà nidá kag tawo; kayake ag kabade ²⁸ ag ingpakama-ado sinrá, ag nagsilíng sidá, “Mag-anák ag magramò kamó agór mapupunò ninró kag kalibutan. Rumayahan ninró kalí, patí tanáng isrâ, tanáng pispis ag tanáng yabot-yabót nak mga hadop! ²⁹ Ingtaw-an kamó nakò it pagka-on; tanáng mga tanóm nak nagbubusoy ag tanáng bunga it kahoy. ³⁰ Ag sa tanáng mga hadop ag sa tanáng mga pispis ingtaw-an nakò sinrá it hilamunon ag rahon it ibáng mga tanóm agór inrá ka-unon.” Ag natuman matu-or. ³¹ Ag nakità it Diós nak kag tanáng ida inghumán ay abáng ado. Naglipas kag gab-í ag nag-abót kag aga. Imáw kató kag pang-an-óm nak adlaw.

2 ¹ Tuyár kalí kag paghumán it Diós sa langit ag sa dutà ag tanán rahâ, ag kalíng tanán ay taposéy. ² Sa suyór it an-óm nak adlaw natapos it Diós kag tanáng ida inghumán ag sa pangpitóng adlaw, sidá ay tumungon sa ida paghimò. ³ Gingpakama-ado it Diós kag pangpitóng adlaw ag ida inghumán kalí nak sagrado, dahil sa adlaw nak kató nagtungon sidá sa ida pagtugà ag nagpahuway.

KAG LUGÁR IT EDEN

⁴Imáw kalí kung pa-unó kag paghumán sa langit ag sa dutà. It katóng hinumán it GINO-ONG Diós kag langit ag dutà ⁵ay wayâ pang gadór it mga paninanom ag mga uyás nak nagtutubò ag nagpapamunga sa dutà dahil it kató wayâ pa gipapa-uyaná it GINO-ONG Diós, ag wayâ pa it tawo nak nagrurugkay. ⁶Pero inggwa't tubì nak wayâ gitutungon it pagtubor nak nagbubunyag sa dutà.

⁷Pagkatapos, nagporma kag GINO-ONG Diós it tawo halín sa yunang, ag ida hiningabán sa ilóng it hingáb nak nagtata-ó it kabuhì, ag kag tawo ay nagka-inggwa it kabuhì.

⁸Pagkatapos, naghumán kag GINO-ONG Diós it usáng tanumán rutó sa Eden, nak hampíg sa Subatan. Ag rutó nidá binutáng kináng tawo nak ida hinumán. ⁹Gingpatubò it GINO-ONG Diós kag tanáng mga yabot-yabót nak punò nak magandá gimuyatan ag tanáng mga yabot-yabót nak punò nak nagpapamunga it ka-unon. Sa tungâ it kalíng tanumán ay inggwa't ruháng punò. Kag usá ay nagtata-ó it kabuhì ag kag usá ay nagtata-ó it ka-ayaman parti sa ma-ado ag maya-in.

¹⁰Inggwá sa Eden it usáng subâ nak nag-i-ilig ag nagbubunyag sa tanumán. Sa liwás it Eden kalí ay sumangá sa ap-át nak subâ.

¹¹Kag una ay ingtawag nak Pisón ag kalí ay naglilibot sa lugár it Havila ¹²kung hari-ín inggwa't buyawan nak puro. Inggwá ra rutó it mabangyo nak tagók ag mga marmol. ¹³Kag pangruhá ay ingtawag nak Gihon ag kalí ay naglilibot sa lugár it Cus (tong hulí ay Etiopya). ¹⁴Kag pangtatló ay ingtawag nak Tigris ag kalí ay nagrarayan sa lugár it Asirya. Ag kag pang-ap-át ay ingtawag nak Yuprates.

¹⁵Ingrayá ag ingbutáng it GINO-O kag tawo sa Eden agór magrugkay ag mag-alagà rutó. ¹⁶Insgugò it GINO-ONG Diós kag tawo sa pagsilíng, “Libre ka nak magka-on it tanáng bunga it kalíng mga kahoy. ¹⁷Pero ayáng gadór gika-uná kalíng bunga it kalíng kahoy nak nagtata-ó it ka-ayaman parti sa ma-ado ag maya-in. Sa oras nak imo kinâ ka-unon, ikáw ay siguradong mamamatáy.”

¹⁸It katóng hinumán it GINO-ONG Diós kag kayake, nagsilíng sidá, “Bukô ma-ado nak magpangabuhî kag kayake nak a-usá. Mahumán akó it usáng ka-ibhanan nak magigíng katuwang nidá.” ¹⁹Kadâ, ingrayá nidá rutó sa kayake katóng tanáng klasi nak hadop ag pispis nak ida pinorma rutóng dutà, agór ida apangayanan sinrá. Ag kung

ni-ó ka ida ingtawag, imáw kag inra ngayan. ²⁰ Ingpangayanan it kayake kalíng tanáng yabot-yabót nak mga hadop ag mga pispis rutóng dutà, pero wayâ gihapon sidá nakitâ nak ida magigíng ka-ibahan ag katuwang.

²¹ Kadâ, gingpakatuyog it pamu-ok-mu-ok kag kayake it GINO-ONG Diós ag it kag sidá'y mu-okéy ay ida ingba-óy kag usáng gusok nidá bag-o pinapilà nidá kag unór rutó. ²² Kalíng gusok ay inghumán nidá nak kabade ag rinayá rutó sa kayake. ²³ Dî sumilíng kag kayake,

“Ay, salamat!

Sidá ay suká it akò suká, unór it akò unór.

Atawagon nakò sidá nak ‘Kabade’

dahil sidá ay halín sa kayake.”

²⁴ Ngani, inabada-an it kayake kag ida tatay ag nanay agór sidá ay magka-usá sa ida asawa ag sinráng ruhá ay magigíng usá.

²⁵ Sinrá ay ubá, pero wayâ sinrá nahuhudâ.

KAG PAGSUWÁY IT TAWO

3 ¹ Sa tanáng mga hadop nak inghumán it GINO-ONG Diós, kag sawá it pinakatuso. Usang beses, nagpangutana kag sawá sa kabade, “Nagsilíng bagá kag Diós sa inró nak indî kamó magka-on it mga bunga it kahoy dilí sa tanumán?”

² Nagsabát kag kabade, “Bukò ay! Puydi kamí magka-on it abér ni-óng bunga it kahoy dilí sa tanumán. ³ Kag silíng it Diós, ‘Indî kamó puydi magka-on it bunga it kináng punò rahâ sa tungâ it tanumán nak nagtata-ó it ka-ayaman parti sa ma-ado ag maya-in. Ag indî ra ninró puyding huytan kinâ. Pag kamó ay magsuwáy, mamamatáy kamó.”

⁴ Nagsabát kag sawá, “Indî ra man kamó mamatáy! ⁵ Kadâ, ingsilíng kinâ sa inró it Diós ay dahil ayam it Diós nak sa oras nak magka-on kamó it kinâ ay mabubuksan kag inro isip ag kamó ay magigíng pareho sa Diós nak ayám kag ma-ado ag maya-in.”

⁶ Namasran it kabade nak katóng bunga ay pay kamumu-ot, ag ka-i-ilà gika-unon. Nagustuhán ra nidá nak magka-on it katóng bunga agór magigíng ma-ayam sidá, kadâ naghugot sidá it bunga ag ida kató kina-on. Pagkatapos, naghugót ray sidá it usá pa ag ingta-ó nidá sa ida asawa ag kina-on ra it kalí. ⁷ Pagkaka-on ninrá ay nabuksan kag inra isip ag nasaduran ninrá nak sinrá ay ubá, kadâ nagba-óy sinrá it mga rahon it igos ag nagtahî sinrá it mga bahág agór pangtabon ninrá sa inra yawas.

⁸ It katóng bandang haponéy, narunggan ninrá kag GINO-ONG Diós nak nagpapamasyár sa tanumán, kadâ sinrá ay nagtagò sa yudó it mga punò it kahoy. ⁹ Pero ging-ayaba kag kayake it Diós sa pagsilíng, “Hari-ín ikáw?”

¹⁰ Nagsabát kag kayake, “Narunggan nakò kag imo pagpanaw dilí sa tanumán ag nahadlok akó dahil akó ay ubá, kadâ akó ay nagtagò.”

¹¹ Nagpangutana kag Diós sa ida, “Sin-ó kag nag-umà sa imo nak ikáw ay ubá? Ingka-on bagá nimó katóng bunga nak insilíng nakò sa inró nak indí ninró gigka-unon?”

¹² Nagsabát ray kag kayake, “Kalíng kabade nak imo ingta-ó sa akò it imáw kag nagta-ó sa akò it bunga it katóng kahoy, kadâ nagka-on akó.”

¹³ Nagpangutana ngasing kag GINO-ONG Diós sa kabade, “Asing imo kalí inghumán?”

Nagrasón kag kabade, “Kag sawá ay imáw it nagluko sa akò, kadâ nagka-on akó.”

KAG PAGSUMPÀ IT GINO-O KANG SATANÁS AG SA TAWO

¹⁴ Ingbisayahan it GINO-ONG Diós kag sawá,

“Dahil dilí sa imo ginghumán,

Akò sumpà ay imo ma-a-aguman.

Sa tanáng hadop dilí sa kalibutan,

Abér sa mga ma-anar o ma-ila man,

Pagsumpà sa imo ay yabáw sa tanán.

Imo bituka ka imo ikamang,

Maka-on ka it taybo hanggáng katapusan.

¹⁵ Ikáw ag kalíng kabade, mahangit-hangitán,

Hasta sa imo ka-anak-anakán ag sa ida ka-anak-anakán,

Usá sa inrá, sa imo uyo ay mayusak,

Ka ida bu-óy ay imo atukbon.”

¹⁶ Ag ingbisayahan ra nidá kag kabade,

“Arugangan nakò kag imo arayanan,

Sa imo pagpanganák nak kahirapan,

Sa imo pag-anák, haprós ay a-agumon.

Sa yudó it kalí, asawa'y ahanrumón gihapon,

Ag sidá ka imo gisusunron.”

¹⁷ Ag sa kayake kalí kag ida ingbisaya,

“Dahil sa pagpati sa imo asawa,

Dahil sa pagka-on it bawal nak bunga,

Bagóy silíng nakò, ayâ kinâ gika-una,
 Kadâ, kag dutà ay akò gingsusumpà.
 Sa imo ginghamán, imáw kalí kag gabà,
 Hanggáng ikáw ay buhî rahalí sa dutà,
 Bag-ó makaka-on ay mahirap it rugkay sa ragâ.

¹⁸ Kag matubo riley mga tanóm nak si-itón,
 Magabon ra ka mga hilaunon.

Mga tanóm sa kabukiran ka imo aka-unon.

¹⁹ Sa pagtrabaho ikáw ay apangga-uson,
 Bag-o ka magka-inggwa it intro makaka-on.
 Kalí ay a-agwantahon hanggáng imo kamatayon,
 Hasta sa pagbalík it imo yawas sa ragâ,
 Nak kung hari-ín ikáw ay akò gingtugà,
 Ikáw ay taybo yang, kadâ mabalik ka sa dutà.”

²⁰ Ingpanyayan it kalíng kayake nak si Adán kag ida asawa nak
 “Eba”, dahil sidá it nanay it tanáng tawo nak nabubuhì. ²¹ Naghumán
 kag GINO-ONG Diós it mga barò halín sa anit it hadop ag kalí ay
 ingpasoksok nidá kana Adán ag Eba.

INGPALAYAS SI ADÁN AG SI EBA SA EDEN

²² Ag nagsilíng kag GINO-ONG Diós, “Muyati, kag tawo ay tuyaréy
 sa atò nak ayaméy kag ma-ado ag maya-in. Dapat nak indíng
 gadór sinrá makaka-on it bunga it kalíng punò nak nagtata-ó it
 kabuhì, dahil kung inrá kalí maka-on ay mapangabuhì sinrá it wayá't
 katapusan.” ²³ Kadâ, ingpalayas it GINO-ONG Diós kag tawo paliwás
 sa Eden ag ingparugkay kag ragâ kung hari-ín sinrá ingba-óy it
 GINO-O. ²⁴ Pagkatabóg nidá sa tawo halín sa Eden, bumutáng sidá
 it mga mata-as nak inggwá't pakpak nak kag ngayan ay kerubín,
 sa rayanán pasuyór rutó. Kalí ay inggwa't hudót nak pay espadang
 nagrarayab-rayab ag nagtitiyog, agór magharang sa mga masu-or
 rutó sa punò nak nagtata-ó it kabuhì.

SI CAÍN AG SI ABÉL

4 ¹ Ngasing, sa pag-asawa ni Adán ag ni Eba, si Eba ay nagsabak.
 Pagka-anák nidá ay nagsilíng sidá, “Nagka-inggwa akó it anák
 nak kayake sa bulig it atò GINO-O,” kadâ ingpanyayan nidá kalí
 nak Caín. ² Sumunór ing-anák ray nidá si Abél. Si Abél ay usáng
 manug-alagà it mga karnero ag si Caín ay usáng mangunguma.
³ Pagkalipas it pilang panahón nagrayá si Caín it mga bunga it ida

mga panubás, ag hinalar kalí sa GINO-O. ⁴ Ag si Abél ay nagpili it pinakama-ado sa mga unang anák it ida mga alagang karnero. Ging-ihaw nidá kalí ag bina-óy kag pinakama-ado ag pinakamatabâ nak parti ag ida ingrayá agór imáw it ihalar sa GINO-O. Namut-an it GINO-O kag halar ni Abél, ⁵ pero wayâ gibatuna it GINO-O kag halar ni Caín, kadâ napakahangit si Caín ag sidá'y kumusmor.

⁶ Nagpangutana kag GINO-O kang Caín, “Asing nahangit ka? Asing nagkukusmor ka? ⁷ Kung ma-ado ka imo ginghimò, tan-a'y masadya ikáw ngasing. Pero dahil bukò tamà ka imo inghimò, bukò mahirap para sa imo nak magkasalâ liwát, dahil kag salâ ay pay tuyár sa ma-isog nak sawá nak nag-u-ulikon mayungot sa hagrán, nak hanrang magpangtukob sa imo. Dapat mara-ugan nimó kalí.”

⁸ Usang adlaw ing-ikag ni Caín kag ida manghór nak si Abél, “Kitáy, mapamasyár rutó sa bukir.” Pag-abót ninrá rutó sa bukir linipat nidá si Abél ag gingmatáy.

⁹ It kag gingpangutana it GINO-O si Caín, “Hari-ín kag imo manghór?”

Sabát nidá, “Bukò nakò ayám! Asì, manugbantay bagá akó sa akò manghór?”

¹⁰ Pangutana ray it GINO-O, “Asì, ni-ó kalíng imo ginghimò? Panimati-i anay, kag rugô it imo manghór ay pay nagpapakitlu-oy sa akò agór sidá ay ibayos. ¹¹ Kadâ, ingsusumpà ka nakò, ag ngasing, apalayason ka nakò rilí sa dutà nak hinunubán it rugô it imo manghór nak imo ingmatáy. ¹² Pag nagrurugkay ikáw it bukir kag mga tanóm rutó ay índi-ey magpanubás it ma-ado, ag ikáw ay perming libot-libót ag wayá't permanenting istaran.”

¹³ Nagsilíng si Caín sa GINO-O, “Abáng bug-at kalíng imo bayos sa akò, pay indì nakò kaya. ¹⁴ Kung apalayason akó nimó rilíng dutà ag mapayadô sa imo pagbantay, sa akò paglibot-libót sin-o mang makakità sa akò, akó ay amatyon.”

¹⁵ Pero nagsabát kag GINO-O sa ida, “Indî kinâ matabô! Sin-o man kag mamatáy sa imo, pitóng pilô kag kabaydo it imo kabuhì. Kadâ, abutangán ka nakò it tanrà agór pag makitá ikáw ninrá, indì ikáw gimatyon.” ¹⁶ Kag GINO-O ay ingbada-an ni Caín ag pumagto sidá sa lugár it Nod, hampíg sa Subatan it Eden, agór rutó sidá ma-istár.

KAG INANAK NI CAÍN

¹⁷ Pagkalipas it pilang panahón, nag-asawa si Caín ag sumabak kag ida asawa, ag kag inra nagíng anák ay si Enoc. It kató nagtugrok si

Caín it banwa ag ingpangayanan kalí nidá sunór sa ida anák nak si Enoc. ¹⁸ Nagka-inggwa si Enoc it anák nak si Irad. Kag anák ni Irad ay si Mehujaél. Kag anák ni Mehujaél ay si Metusaél. Kag anák ni Metusaél ay si Lamec. ¹⁹ Ag si Lamec ay nagka-inggwa't ruháng asawa. Kag usá ay si Ada, ag kag pangruhá ay si Zilla. ²⁰ Ing-anák ni Ada si Jabal nak imáw kag nagíng tatay it mga nag-a-alagà it kahadupan, ag nag-i-istár sa tolda humán sa anit it mga hadop. ²¹ Kag ida manghór ay si Jubal nak nagíng tatay it mga ma-ayo maggitara ag ma-ayo magplawta. ²² Ing-anák ni Zilla si Tubal-Caín nak nagíng manugsaysay it mga gamit nak humán sa bronse ag saysayon. Kag ida manghór nak kabade ay si Naama.

²³ Tong hulí, nagpahadak si Lamec sa ida mga asawa sa pagsilíng,
 “Ada ag Zilla, panimati kamó sa akò,
 Kamó nak mga asawa nakò.

Akó'y nagmatáy it tawong sa akò ay nagpanglabô,
 Usáng binatang nagpanghapros sa akò.

²⁴ Kag nagmatáy kang Caín kunó
 Ay abayusan it makapitó,
 Kag mamatáy sa akò, kalí ay klaro
 Ay abayusan it makapitóng puyò ag pitó.”

SI SET AG SI ENOS

²⁵ Pagkamatáy ni Abél kalíng mag-asawa nak si Adán ag si Eba ay nagka-inggwa ray it anák nak kayake. Kadâ ingpangayanan kalí ni Eba nak Set, dahil silíng nidá, “Ingtaw-an ray akó it Diós it anák nak kabaydo ni Abél nak gingmatáy ni Caín.” ²⁶ Nagka-inggwa si Set it anák nak si Enos. Sa panahón nak kató kag mga tawo ay nagtunà it pagtawag sa Diós sa inra pagdayaw ag pagpangamuyò.

KAG INANAK NI ADÁN

5 ¹ Imáw kalí kag nasuyat nahanungór sa inanak ni Adán. It katóng gingtugà it Diós kag tawo, inghumán nidá kag tawo nak pay tuyár sa idá. ² Gingtugà nidá sinrá, kayake ag kabade, ag pagkatapos ay ingpakama-ado sinrá ag ingtawag nak “Tawo”. ³ Pag-abót ni Adán sa idád nak syento treynta anyos, nagka-inggwa sidá it pangtatlong anák nak kayake nak pay tuyár sa ida ag na-ambit sa idá. Imáw kalí kag ingpangayanan nidá nak Set. ⁴ Pagka-anák kang Set ay nabuhi pa si Adán it otso syentos anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang

mga anák nak kayake ag kabade, ⁵ bag-o sidá namatáy sa idád nak nwebe syentos ag trenta anyos.

⁶ Pag-abót ni Set sa idád nak syentoy-singko anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Enos. ⁷ Pagka-anák kang Enos ay nabuhì pa si Set it otso syentos ag syete anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade, ⁸ bag-o sidá namatáy sa idád nak nwebe syentos ag dose anyos.

⁹ Pag-abót ni Enos sa idád nak nobenta anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Kenan. ¹⁰ Pagka-anák kang Kenan ay nabuhì pa si Enos it otso syentos ag kinse anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade, ¹¹ bag-o sidá namatáy sa idád nak nwebe syentos ag singko anyos.

¹² Pag-abót ni Kenan sa idád nak sitenta anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Mahalalél. ¹³ Pagka-anák kang Mahalalél ay nabuhì pa si Kenan it otso syentos ag kwarenta anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade, ¹⁴ bag-o sidá namatáy sa idád nak nwebe syentos ag dyes anyos.

¹⁵ Pag-abót ni Mahalalél sa idád nak sa-isentay-singko anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Jared. ¹⁶ Pagka-anák kang Jared ay nabuhì pa si Mahalalél it otso syentos ag trenta anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade, ¹⁷ bag-o sidá namatáy sa idád nak otso syentos ag nobentay-singko anyos.

¹⁸ Pag-abót ni Jared sa idád nak syento sa-isentay-dos anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Enoc. ¹⁹ Pagka-anák kang Enoc ay nabuhì pa si Jared it otso syentos anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade, ²⁰ bag-o sidá namatáy sa idád nak nwebe syentos ag sa-isentay-dos anyos.

²¹ Pag-abót ni Enoc sa idád nak sa-isentay-singko anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Metúsela. ²² Pagka-anák kang Metúsela ay nagpangabuhì pa si Enoc it ka-ibhanan permi kag Diós sa sakop it tres syentos anyos, ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade ²³⁻²⁴ bag-o sidá umabót sa idád nak tres syentos ag sa-isentay-singko anyos. Hanggáng sa idád nidá nak kalí, ka-ibhanan nidá permi kag Diós nak namu-ot sa idá. Pag-abót nidá sa idád nak tres syentos ag saisentay-singko anyos, nawagit sidá rilí sa dutà dahil gingrayá sidáng buhì pa it Diós sa langit.

²⁵ Pag-abót ni Metúsela sa idád nak syento otsentay-syete anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Lamec. ²⁶ Pagka-anák kang Lamec ay nabuhì pa si Metúsela it syete syentos ag otsentay-dos anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade, ²⁷ bag-o sidá namatáy sa idád nak nwebe syentos ag sa-isentay-nwebe anyos.

²⁸ Pag-abót ni Lamec sa idád nak syento otsentay-dos anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake. ²⁹ Ag ingpangayanan nidá kalí nak Noe dahil nagsilíng sidá, “Imáw kalí kag mata-ó sa atò it kahilwayan halín sa hirap sa pagpangabudlay rilí sa dutà nak ingsumpà it Diós,” ³⁰ Pagka-anák kang Noe ay nabuhì pa si Lamec it kinyentos ag nobentay-singko anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade, ³¹ bag-o sidá namatáy sa idád nak syete syentos ag sitentay-syete anyos.

³² Pag-abót ni Noe sa idád nak kinyentos anyos ay ing-anák si Sem, si Ham, ag si Japet.

KAG KAYA-ÍNAN IT MGA TAWO

6 ¹ It katóng rumamò kag mga tawo sa kalibutan ay nagka-inggwa sinrá it maramong mga anák nak kabade. ² It kató ay inggwa it mga ingsisilíng nak mga kayake nak anák it Diós, ag tong nakità ninrá nak abáng kaginandá kalíng mga kabade nak anák it tawo ay nagpili sinrá it abér sin-ong inrá magustuhán, ag inrá kalí gingpangasawa. ³ Kadâ, nagsilíng kag GINO-O, “Indí akó magpasensya sa mga tawo sa habang panahón dahil sinrá ay paliwat-liwat nak nagpapakasalâ. Indi-ey nakò gitugutan nak maglampas pa kag syento beynte nak tu-ig.” ⁴ It katóng panahóng kató nak nagpangasawa kag mga kayake nak anák it Diós sa mga kabade nak anák it tawo, ag abér tong hulí, ay inggway ra sa kalibutan it mga Nepilím nak imáw kag bantog nak mga ka-u-isog ag mga karuragkò nak mga mangrara-og.

⁵ It kag makità it GINO-O nak subra-subráy kag kaya-inan it mga tawo sa kalibutan, ag perming maya-in kag inrá ing-i-isip, ⁶ ay nalisór ag nagsuli-suli sidá sa ida paghumán sa mga tawo. ⁷ Kadâ, nagsilíng sidá, “Awagiton nakò sa ibabaw it kalibutan kag tanáng mga tawo nak akò gingtugà, patí kag tanáng hadop nak nagpapanaw o nagkakamang man, ag tanáng mga pispis, dahil rakóng gadór kag akò pagsuli-suli nak akò sinrá inghumán.” ⁸ Pero kag GINO-O ay namu-ot sa batasan ni Noe.

SI NOE

⁹Imáw kalí kag istorya it inanak ni Noe. Sa tanáng mga tinawo it kató, sidá yang kag matarong ag nagpapangabuhî nak ka-ibahan kag Diós. ¹⁰Nagka-inggwa si Noe it tatlong anák nak kayake nak sa Sem, Ham ag Japet.

¹¹It kató, kag pagmuyat it Diós sa mga tawo sa kalibutan ay maya-in dahil sinrá ay bukò matarong. ¹²Ingmuyatan it Diós kag tawo sa kalibutan ag nakità nidá nak tuyár talagá sinrá. Kayuya-in kag inrá inghuhumán permi.

¹³Ag nagbisaya kag Diós kang Noe, “Awagiton nak gadoréy nakò kag tanáng mga tawo, dahil kag kalibutan ay punô it bukò matarong nak tawo. Kadâ, awagiton nak gadór nakò sinrá sa pagsirà nakò sa dutà. ¹⁴Maghumán ka it arka^a nak humán sa mga ma-adong kahoy nak Sipres. Pahuptan nimó kag arka it ispalto sa suyór ag sa liwás. ¹⁵Tuyár kalí kag imo paghumán it arka; kag habà ay nobenta nak rupa (450 piyé), ag kag yapar ay kinse nak rupa (75 piyé), ag kag ta-as ay sidám nak rupa (45 piyé). ¹⁶Humaní kalí it kuyungan ag kag palibot it ubós it kabha-an ay ibilin nimó nak abrido it tatlong rangaw (1 1/2 piyé) agór magíng rayanán it hangin. Sa suyór it kalí maghumán ka it tatlong palapág nak di kwarto nak kulungan, ag ibutáng kag pwertahan sa habig it arka.

¹⁷Bantayí! Marayá akó it gunaw sa kalibutan agór kag tanán nak inggwa't kabuhì rilí ay mamamatáy. ¹⁸Pero mahumán akó it kasugtanan sa imo. Masuyór kamóng tanán sa arka; kamó it imo asawa, imo mga anák nak kayake ag imo mga umagar. ^{19–20}Marayá ra ikáw it mag-asawang tanáng yabot-yabót nak mga hadop nak ma-anar ag ma-ilà, ag tanáng yabot-yabót nak mga pispis, agór inggwa't matuturang buhí sa inra mga klase. Apapágtu-on nakò sinrá sa imo. ²¹Marayá ra ikáw it tanáng ka-unon para sa imo pamilya ag tanáng hadop, ag ahipiron nimó kalí. Imáw kató kag inro aka-unon pagsuyór ninró sa arka. ²²Ag ingtuman matu-or ni Noe kag tanáng ingsugò sa ida it Diós.

KAG GUNAW

7¹Pagligár it pilang tu-ig, nagsugò kag GINO-O kang Noe, “Suyór kamó it imo pamilya sa arka nak imo hinumán, dahil nakità nakò nak ikáw yang kag matarong sa kalíng mga tinawo. ²Marayá

^a6:14 Kag arka ay tuyár sa batíl nak marakò.

ikáw it usáng mag-asawa it tanáng yabot-yabót nak mga hadop nak indì puyding matyon bilang inughalar sa akò, dahil bukò limpyo. Marayá ra ikáw it pitóng mag-asawa it tanáng yabot-yabót nak mga hadop nak puyding matyon bilang inughalar sa akò, dahil limpyo. ³ Imáw ra, marayá ra ikáw it usáng mag-asawa it tanáng yabot-yabót nak mga pispis nak bukò limpyo ag pitóng mag-asawa it tanáng yabot-yabót nak mga pispis nak limpyo. Sa parayang kalí magkaka-inggwa it matuturang buhî, nak maparamò liwát sa inra klase sa ibabaw it dutà. ⁴ Pagkalipas it pitóng adlaw, apa-úyanon nakò sa suyór it kwarenta nak adlaw ag kwarenta nak gab-í, ag awagiton nakò kag tanáng inggwa't kabuhì nak akò inghumán dilí sa dutà purya sa inró nak asa suyór it arka.” ⁵ Tinumán ni Noe kag tanáng ing sugò sa ida it GINO-O.

⁶ Nag-i-idád si Noe it sa-ís syentos anyos it katóng pag-abót it gunaw sa kalibutan. ⁷ Si Noe ag kag ida asawa, kag ida mga anák nak kayake ag ida mga umagar ay naghanrà sa pagsakáy sa arka agór makalibre sinrá sa gunaw. ⁸ Pagpagto it tanáng yabot-yabót nak mga hadop ag pispis nak limpyo ag bukò limpyo kang Noe, ⁹ ingpasuyór ninrá kalí it tig-ruha-ruha, kabade ag kayake, kumporme sa sugò it Diós, ¹⁰ dahil paglipas it pitóng adlaw matunà kag paggunaw sa kalibutan.

¹¹ Pitsa disi-syete it pangruháng buyan it pangsa-ís syentos anyos it idád ni Noe, tanáng tuburán sa dutà ag sa ragat ay nagbukâ, ag pumakarugós it pay bumukâ kag langit. ¹² Wayá't tungon-tungon ka pagrugós sa suyór it kwarenta nak adlaw ag kwarenta nak gab-í.

¹³ It katóng adlaw mismo nak kató, bag-o tumunà kag gunaw, Si Noe ag kag ida asawa, kag ida mga anák nak kayake nak sa Sem, Ham ag Japet, ka-ibahan it inra mga asawa ay nagsuyór sa arka. ¹⁴ Asa suyoréy ra kag mga mag-asawang hadop nak mga ma-anar, ag mga hadop nak ma-ilà nak nagpapanaw ag nagkakamang, ag mga pispis ag mga ma-intik nak sapat nak nagyiyinupár, kumporme sa inra yabot-yabót nak klase. ¹⁵ Kalíng tanán nak inggwa't kabuhì ay nagpagtoy kang Noe ag napasuyoréy ninrá it tig-ruha-ruha. ¹⁶ Ag pumangsuyór nganì kalíng tanáng mga mag-asawang hadop, kumporme sa sugò it Diós. Sumunór, sumuyoréy ra sa Noe ag sinarhan it GINO-O kag pwertahan it arka.

¹⁷ Pumakarugós ag pumakabahâ sa suyór it kwarenta nak adlaw ag kwarenta nak gab-í ag kag tubì ay rumakò, kadâ yumutáw kag arka. ¹⁸ Kag tubì ay nagpakarakò pa nak gadór ag kag arka ay

ging-anor-anor. ¹⁹Nagpakarakô gihapon kag tubì hanggáng kag tanáng mata-as nak baguntor sa dutà ay nayapawan. ²⁰Nagpakarakô pa gihapon kag tubì hanggáng kag rayom ay nag-abót sa limáng rupà (25 piyé) halín sa ibabaw it mga baguntor nak nayapawanéy. ²¹Kadâ, namatáy kag tanán nak inggwa't kabuhì nak naghihiwas sa kalibutan; mga pispis, mga hadop nak ma-anar ag ma-ilàs, mga ma-intik nak sapat nak nagyiyinupár, ag tanáng mga tawo. ²²Tanáng naghihingáb sa kalibutan ay namatáy. ²³Gingwagit matu-or it GINO-O kag tanáng mga tawo, kag tanáng mga hadop ag tanáng mga pispis sa kalibutan. Kag wayâ yang nagkamatáy ay sa Noe ag kag ida mga ka-ibahan nak hadop sa suyór it arka. ²⁴Kag tubì ay nagtinér sa kalibutan sa suyór it syento singkwenta nak adlaw.

KAG KATAPUSAN IT GUNAW

8 ¹Wayâ gilimuti it Diós sa Noe ag kag tanáng mga kahadupan nak ka-ibahan nidá sa suyór it arka. Ingpahudop nidá kag hangin sa kalibutan, ag kag tubì ay uminot-inot it paghubás. ²Gingpatabò nidá kag mga tuburán ag pinahuyaw nidá kag uyán. ³Kag tubì ay sumige-sige it paghubás sa dutà. Ag pagkalipas it syento singkwenta nak adlaw, ⁴sa pitsa disi-syete it pangpitóng buyan it katóng tu-ig nak kató ay naghubás kag tubì, ag nagrunggo kag arka sa usá sa mga bukir it Arará. ⁵Hanggáng sa primerong adlaw it ika-sampuyong buyan nak padayon kag paghubás it tubì, kag mga toktok it ibáng mga baguntor ay nagyinú-awey.

⁶Pagkalipas pa it kwarenta nak adlaw, ingbuksan ni Noe kag gahà nak ida inghumán sa arka ⁷ag ingpayupár nidá paliwás kag usáng uwak. Kalíng uwak ay wayâ gibalik kundî pumakayupár yang palibot sa kalibutan, hanggáng sa paghubás it tubì. ⁸Sumunór ay ingpayupár ray paliwás ni Noe kag usáng salumpatì agór makità kung húbasey kag tubì sa kalibutan. ⁹Pero wayâ kalí it nakità nak ma-a-apunán dahil yapaw pa kag tubì sa dutà, kadâ nagbalik sidá kang Noe rutó sa arka. Ingsambat ni Noe kalíng salumpatì ag rinayá sa suyór. ¹⁰Naghuyat pa si Noe it pitóng adlaw bag-o ingpayupár ray nidá liwát katóng salumpatì. ¹¹Pagkagab-í ay nagbalik kalí sa ida ag nakità nidá nak sa buntok it kalí ay inggwa't rayá nak ma-isót nak sangá it olibo nak di usbor, kadâ na-ayaman ni Noe nak inggwa't dutà nak nahubásaney. ¹²Tapós, naghuyat pa gihapon si Noe it pitóng adlaw, ag pinayupár ray liwát nidá katóng salumpatì. Pero ngasing, waya-éy kalí gibalik sa idá.

¹³Primerong adlaw it bag-ong tu-ig it ikasa-ís syentos ag usáng anyos it idád ni Noe it katóng humubás kag tubì sa dutà, ingtukás nidá kag kuyungan it arka ag pagmuyat nidá sa palibot, nakità nidá nak waya-éy it tubì. ¹⁴Pitsa beynte syete it pangruháng buyan it tu-ig nak kató tong kag dutà ay ugáy nak gadór.

¹⁵Ngasing, nagsilíng kag Diós kang Noe, ¹⁶“Liwaséy kamó rahâ sa arka, kamó it imo asawa, ka-ibahan it inro mga anák nak kayake ag inro mga umagar. ¹⁷Paliwasáy ra kag tanáng inro ka-ibahang mga hadop; kag mga pispis, kag mga hadop nak ma-anar ag mga hadop nak ma-ilà nak nagpapanaw ag nagkakamang, agór sinrá ay magbu-ar ag magrinamò sa kalibutan.” ¹⁸Kadâ, si Noe ay lumiwás sa arka ka-ibahan kag ida asawa, kag ida mga anák nak kayake ag inra mga asawa. ¹⁹Kag tanáng mga hadop nak nagpapanaw ag nagkakamang, ag tanáng mga pispis, kag tanán nak naghiiwas sa kalibutan ay lumiwás sa arka it pami-pamilya kumporme sa inra klasi.

NAGHALAR SI NOE SA GINO-O

²⁰Pagkaliwás ninrá sa arka, nagsug-on-sug-on si Noe it mga bató bilang altar para sa GINO-O. Nagba-óy sidá it usá sa kada malimpyong hadop ag imáw ra sa pispis nak puyding ihalar, ag kalí ay ida ingmatáy ag sinunog sa altar. ²¹It kag nahugman it GINO-O kag mabangyo nak hugom it halar ni Noe ay nagsilíng sidá sa ida sarili, “Indi-ey nak gadór nakò gisira-on liwát kag kalibutan dahil sa tawo abér na-a-ayaman nakò nak tunà pa yang sa pag-anák sa inrá, mayá-iney kag inra ing-i-isip. Ag índi-ey nak gadór nakò giwagiton liwát kag tanáng inggwa't kabuhì tuyár it kalíng akò ginghamán ngasing. ²²Habang kag kalibutan ay rahinâ, indí mawagit kag tigtanom ag tig-ani, kag tigyamig ag tig-init, kag kwarisma ag tig-uyan, ag kag adlaw ag gab-í.”

KAG KASUGTANAN IT DIÓS KANG NOE

9¹Gingpakama-ado it Diós si Noe ag kag ida mga anák sa pagsilíng, “Mag-anák kamó ag magramò, ag pun-an ninró kag kalibutan. ²Mapapakahadlok nak gadór sa inró kag tanáng mga hadop nak nagpapanaw ag nagkakamang, kag tanáng mga pispis ag kag tanáng mga isrâ, ag kamó kag magahóm sa inrá. ³Ingtata-ó ngasing kalí nakò sa inró agór inro ka-unon, tuyár sa pagka-on ninró sa mga tanóm nak dating akò ingta-ó. ⁴Pero indí nak gadór ninró

gika-unon kag karne it hadop nak wayâ napatuyò kag rugô dahil kag kabuhì ay hinâ sa rugô.⁵ Sin-o man kag magpangmatáy it ida isigkatawo, sidá ay akò asukton sa kabuhì nak ida ing-utang. Imáw ra kag kadâ hadop nak makamatáy it tawo, dapat kalíng hadop ay matyón.⁶ Kag sin-o man nak tawo nak mamatáy sa ida isigkatawo, ay amatyon ra sidá it ibáng tawo, dahil kag tawo ay inghumán it Diós nak na-ambit sa idá.

⁷“Ag kamó ay mag-anák ag magramò, agór kag inro mga inanak ay magpunò sa kalibutan.”

⁸Ag nagsilíng kag Diós kang Noe ag sa ida mga anák,⁹“Mahumán akó it kasugtanan ag mapangakò nak gadór akó sa imo, Noe, ag sa imo mga inanak,¹⁰ ag patí ra sa tanáng inggwa't kabuhì nak ka-ibahan ninró nak nagliwás halín sa arka; sa mga pispis ag sa mga hadop nak ma-anar ag ma-ilà.¹¹ Mahumán akó it kasugtanan sa inró nak índi-ey nakò liwát giwagiton kag tanáng inggwa't kabuhì ag índi-ey nakò liwát gisira-on kag kalibutan sa parayan it paggunaw.¹² Imáw kalí kag tanrà it akò kasugtanan sa inró ag sa tanáng inggwa't kabuhì nak ka-ibhanan ninró, ag patí sa tanáng inro mga inanak sa pa-abutong balhin it inro linahì:¹³ Ingbutáng nakò kag akò bayangáw sa langit bilang tanrà it akò kasugtanan sa inro rilí sa kalibutan.¹⁴ Paglipas it marag-om nak rampog ag yumu-aw sa langit kag bayangáw,¹⁵ aromromón nakò kag akò pangakò sa inró ag sa tanáng yabot-yabót nak inggwa't kabuhì. Índi-ey liwát magka-inggwa't gunaw nak mawagit sa tanáng inggwa't kabuhì.¹⁶ Pag yumu-aw kag bayangáw sa langit, makikità nakò kató ag maruromromán nakò kag akò wayá't katapusang kasugtanan sa inrong tanán nak inggwa't kabuhì sa kalibutan.¹⁷ Imáw kalí kag tanrà nak nagpapamatu-or it akò kasugtanan sa inrong tanán rahalí sa kalibutan.”

SI NOE AG IDA MGA ANÁK

¹⁸Kag mga anák nak kayake ni Noe nak ka-ibahan nidá nak nagliwás sa arka ay sa Sem, Ham ag Japet. Si Ham kag tatay ni Canaan.¹⁹ Kalíng tatlong anák ni Noe ay imáw kag ginghalinán it tanáng mga tawo sa kalibutan pagkalipas it gunaw.

²⁰Si Noe ay usáng mangunguma ag nagpapaninanom sidá it mga ubas.²¹ Halín sa ubas, humumán sidá it ayak nak ida ing-inóm ag sidá ay nayangó. It katóng mayangó si Noe, sidá ay humigrà ag nakatuyugan nak naka-ubá sa suyór it ida istaran nak tolda nak

halín sa anit it mga hadop. ²²Si Ham, nak tatay ni Canaan, ay sumuyór sa tolda ni Noe. It katóng makità nidá nak naka-ubá kag ida tatay ay ida sidá ginur-an. Lumiwás sidá ag umumà sa ida mga hali. ²³Pagkasador na Sem ag Japet nak naka-ubá kag inra tatay ay nagba-óy sinrá it tamóng ag hinuytan ninrá sa magkanyudong pusor it lampas sa inra abaga, ag nag-i-isol sinrá nak pumayungot sa inra tatay ag tinamungan ninrá sidá. Wayâ ninrá nakità nak ubá kag inra tatay dahil nakatalikór sinrá. ²⁴It katóng na-umpáwaney si Noe ay na-ayaman nidá kag ginghimò it kalíng ida anák nak si Ham.

²⁵Nagsilíng sidá,

“Si Canaan nak anák ni Ham, ay akò asumpa-ón,
Sa ida mga hali, sidáy mapa-ulipon.”

²⁶Nagsilíng pa sidá,

“Kag GINO-O nak Diós ni Sem ay dayawon.
Si Canaan ay ida ma-u-ulipon.

²⁷It Diós, ka dutà ni Japet, kabáy pang payaparon,

Sa mga tolda ni Sem, sidáy abi-abihon,
Ag si Canaan, ida ra ma-u-ulipon.”

²⁸Pagkalipas it gunaw ay nabuhì pa si Noe it tres syentos ag singkwenta anyos. ²⁹Umabót sidá sa idád nak nwebe syentos ag singkwenta anyos bag-o sidá namatáy.

KAG INANAK IT MGA ANÁK NI NOE

10 ¹Imáw kalí kag istorya it inanak it mga anák nak kayake ni Noe nak sa Sem, Ham ag Japet. Nagka-inggwa sinrá it mga anák pagkalipas it gunaw.

²Imáw kalí kag inanak nak kayake ni Japet:- sa Gomer, Magog, Maday, Javan, Tubal, Mesec, ag Tiras. ³Si Gomer kag panganay ag imáw kalí kag ida mga anák nak kayake:- sa Askenáz, Ripat, ag Togarma. ⁴Usá sa mga manghór ni Gomer ay si Javan ag imáw kalí kag ida mga anák nak kayake:- sa Elisár, Tarsis, Kitim, ag Dodanim.

⁵Sa mga anák ni Japet naghalín kag mga tawo nak nagkadat ag nagpang-inistár sa mga habig it baybay ag sa mga puyò. Kada pamilya ay nagka-inggwa't inra sariling lugár, ag tong hulí ay nagíng lahi nak nagka-inggwa't inra sariling mga bisaya.

⁶Imáw kalí kag inanak nak kayake ni Ham:- sa Cus (o Etiopya), Misraím (o Ehipto), Put (o Libya) ag Canaan. ⁷Si Cus kag panganay ag imáw kalí kag ida mga anák nak kayake:- sa Seba, Havila, Sabta, Raama, Sabteca ag kag pinakahulí ay si Nimrod. Usá sa mga anák

ni Cus ay si Raama, ag imáw kalí kag ida mga anák nak kayake:- sa Seba ag Dedan. ⁸ Kalíng pinakahulíng anák ni Cus nak si Nimrod ay imáw kag unang pinakama-isog nak manrara-og pagkalipas it gunaw sa kalibutan. ⁹ Sidá ay bantóg ag ma-isog nak mangangadám sa pagmuyat it GINO-O, kadâ nasilíng sinrá,

“Abáng isog ikáw tuyár kang Nimrod nak ma-isog nak mangangadám sa pagmuyat it GINO-O!” ¹⁰ Kag unang ida ginghari-án ay kag mga banwa it Babel, Erec, ag Acad sa kapatagan it Sinár (tong hulí ay Babilonya). ¹¹⁻¹² Halín rutó nagpagto ra sidá sa Asirya, kung hari-ín ida ingpatinrog kag ap-át nak banwa nak sakop it kináng rakóng banwa nak Ninive; kag Ninive, Rehobot-Ir, Cala, ag kag Resen nak asa tungâ it Ninive ag Cala. ¹³⁻¹⁴ Kag pangruháng anák nak kayake ni Ham ay si Misraím (o Ehipto), ag imáw kalí kag mga nagíng lahì it ida mga anák nak kayake:- mga Ludnon, Anamnon, Lehabnon, Naptunhon, Patrusnon, Caslunhon, ag Cretanhon nak imáw kag inghalinán it mga Pilistinhon.

¹⁵ Kag pang-ap-át ag putó sa mga kayake sa mga anák ni Ham ay si Canaan. Kag panganay nidá ay si Sidón ag sumunór ay si Het.

¹⁶ Si Canaan ay tatay ra it mga Jebusnon, Amornon, Girgasanhon, ¹⁷ Hebinhon, Araknon, Sinanhon, ¹⁸ Arvadnon, Zemarnon ag Hamatnon.

Tong hulí kumadat kalíng mga nagíng lahì ni Canaan (imáw sinrá kag mga Canaanhon) ¹⁹ ag nagpang-inistár sinrá tunà sa Sidón papagto sa Gerar, lampas sa Gaza, ag papagto ray sa Sodoma, Gomora, Adma, Zeboyim, lampas sa Lasa. ²⁰ Imáw kalí kag mga nagíng lahì ni Ham ag kag mga lugár nak inra ingpang-istaran, ag tong hulí ay nagka-inggwa sinrá it inra sariling mga bisaya.

²¹ Si Sem nak maguyáng na Ham ag Japet kag tatay it mga Hebrohanon halín sa ida apó sa tuhor nak si Eber. ²² Imáw kalí kag inanak nak kayake ni Sem:- sa Elam, Asur, Arpaksad, Lud ag Aram. ²³ Imáw kalí kag mga anák nak kayake it putóng anák ni Sem nak si Aram:- sa Uz, Hul, Geter, ag Mas. ²⁴ Kag pangtatlong anák ni Sem nak si Arpaksad ay nagka-inggwa't anák nak kayake nak si Sela, ag kag anák nak kayake ni Sela ay si Eber. ²⁵ Kag ruháng anák nak kayake ni Eber ay sa Peleg ag Joktan. Ingpangayanan sidá it Peleg dahil kag mga tawo it katóng panahón nidá ay nagkabuyag-buyág. ²⁶ Kag mga anák nak kayake it manghór ni Peleg nak si Joktan, ay sa Almodád, Selep, Hazarmavet, Jera, ²⁷ Hadoram, Uzal, Dikla, ²⁸ Obal, Abimaél, Seba, ²⁹ Opir, Havila ag Jobab. Imáw kalí tanán

kag mga anák nak kayake ni Joktan ³⁰ nak nagpang-inistár rutó sa lugár tunà sa Mesa papagto sa Separ, ag papagto ray sa mga bukir nak hampíg sa Subatan. ³¹ Imáw kalí kag mga nagíng lahi ni Sem nak nagpang-inistár sa inra sariling lugár ag tong hulí ay nagka-inggwa sinrá it inra sariling mga bisaya.

³² Imáw kalí tanán kag inanak it mga anák ni Noe, kumporme sa inra mga pamilya ag sa inra mga nagíng lahi. Ag halín sa inra kag mga tawo sa mga nasyón nak nagkadat sa kalibutan pagkalipas it gunaw.

KAG TORE IT BABEL

11 ¹ Pagkalipas it gunaw, á-usa yang kag bisaya it mga tawo sa kalibutan, ag pareho kag inra pamisaya. ² Sa inra pagsaydo-saydo, naka-abót sinrá sa usáng patag sa lugár it Sinár nak tong hulí ay Babilonya hampíg sa Subatan, ag rutó sinrá gi-istár. ³ Tong hulí, nagsilíng sinrá sa usa'g-usá, “Mahumán kitá it mga kwínadradong yunang ag atò atadihon it ma-ado, agór magtibay ag agamiton natò sa pagtugrok it mga bayáy.” Imáw kalí kag inra ginggamit imbis nak mga bató ag ingpapangpahupót kalí it mga ispalto pag nagtutugrok sinrá it bayáy. ⁴ Ag nagsilíng ray sinrá, “Maléy, mahumán kitá it banwa nak inggwa't mata-as nak tore nak abót sa langit, agór mababantog kitá, sabaling kitá ay magkabuyag-buyág sa ibabaw it kalibutan.”

⁵ Ngasing, ingmuyatan it ma-ado it GINO-O kalíng banwa nak inra gingtutugrok lalo-éy kalíng tore nak inra ingpapatukor. ⁶ Ag nagsilíng sidá, “Muyati kalíng mga tawo. Nagka-usá sinrá nak humanón kalí dahil kag inra bisaya ay a-usá. Imáw pa yang kalí kag una ninráng inghuhumán. Marugay-rugáy kalí, inra atumánoney abér ni-ó ka inra magustuhán. ⁷ Kitáy, atò sinrá aguluhón sa pagpayabot-yabót sa inra bisaya, agór indí sinrá magka-intyendihan.” ⁸ Ag ingpayabot-yabót matu-or it GINO-O kag inra mga bisaya, kadâ kag ibáng mga tawo ay indí ma-intyendihán it ibá pang mga tawo. Kadâ, natungnan kag pagpatugrok ninrá it banwa ag sinrá ay ingpangpabuyag-buyág it GINO-O ag nagkadat sinrá sa ibabaw it kalibutan. ⁹ Kadâ, ingpangayanan ninrá katóng banwa nak Babel nak kag gustong bisayahon ay “ingguló it GINO-O kag inra bisaya,” ag halín rutó ingpangpabuyag-buyág ag ingpangkadat sinrá it GINO-O sa ibabaw it kalibutan.

KAG INANAK NI SEM

- ¹⁰ Imáw kalí kag listahan it inanak ni Sem. Ruháng tu-ig paglipas it gunaw, it katóng si Sem ay nag-abót sa idád nak sanggatós anyos, ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Arpaksad.
- ¹¹ Pagka-anák kang Arpaksad ay nabuhì pa si Sem it kinyentos anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade.
- ¹² Pag-abót ni Arpaksad sa idád nak treyntay-singko anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Sela. ¹³ Pagka-anák kang Sela ay nabuhì pa si Arpaksad it kwatro syentos ag tres anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade.
- ¹⁴ Pag-abót ni Sela sa idád nak treynta anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Eber. ¹⁵ Pagka-anák kang Eber ay nabuhì pa si Sela it kwatro syentos ag tres anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade.
- ¹⁶ Pag-abót ni Eber sa idád nak treyntay-kwatro anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Peleg. ¹⁷ Pagka-anák kang Peleg ay nabuhì pa si Eber it kwatro syentos ag treynta anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade. (Si Eber kag tatay it mga Hebrohanon.)
- ¹⁸ Pag-abót ni Peleg sa idád nak treynta anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Reu. ¹⁹ Pagka-anák kang Reu ay nabuhì pa si Peleg it dos syentos ag nwebe anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade.
- ²⁰ Pag-abót ni Reu sa idád nak treyntay-dos anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Serug. ²¹ Pagka-anák kang Serug ay nabuhì pa si Reu it dos syentos ag syete anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade.
- ²² Pag-abót ni Serug sa idád nak treynta anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Nahor. ²³ Pagka-anák kang Nahor ay nabuhì pa si Serug it dos syentos anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade.
- ²⁴ Pag-abót ni Nahor sa idád nak beynte nwebe anyos ay nagka-inggwa sidá it anák nak kayake nak si Tera. ²⁵ Pagka-anák kang Tera ay nabuhì pa si Nahor it syento disi-nwebe anyos ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga anák nak kayake ag kabade.
- ²⁶ Pag-abót ni Tera sa idád nak sitenta anyos ay nagka-inggwa sidá it mga anák nak kayake nak kag panganay ay si Abrám, sumunór si Nahor bag-o si Haran, nak puro mga kayake.

KAG INANAK NI TERA

²⁷ Imáw kalí kag inanak ni Tera. Kag mga anák nak kayake ni Tera ay sa Abrám, Nahor, ag Haran. Si Haran ay imáw kag tatay ni Lot. ²⁸ It katóng mamatáy si Haran sa ida sariling lugár sa Ur sa Caldiya ay buhì pa kag ida tatay nak si Tera. (Tong hulí kag Caldiya ay nasakop it Babilonya.) ²⁹ Si Abrám ag si Nahor ay parehong nag-asawa. Kag asawa ni Abrám ay si Saray nak ida manghór sa tatay, ag kag asawa ni Nahor ay kag ida kumangkon nak si Milca, nak anák ni Haran, ag maguyáng ni Isca. (Si Milca ay manghór sa tatay ra ni Lot.) ³⁰ Ngasing, kalíng si Saray ay ba-óg, kadâ wayâ sidá na-anák.

³¹ Gingnunót ni Tera kag ida anák nak si Abrám, kag ida umagar nak si Saray, ag kag ida apó kang Haran nak si Lot. Halín sa Ur ay papagto tan-a sinrá sa lugár it Canaan. Ugaling pag-abót ninrá sa banwa it Haran sa Padan-aram (tong hulí ay Asirya) ay rutó yangéy sinrá gi-istár. ³² Ag rutó ra namatáy si Tera sa idád nak dos syentos ag singko anyos.

INGTAWAG SI ABRÁM IT DIÓS

12 ¹ Ngasing, nagsilíng kag GINO-O kang Abrám,

“Halín ikáw rahâ sa imo banwa,

ag bada-i kag panimayáy it imo Tatay ag kag imo mga hali,
ag pumagto ka sa lugár nak akò itudlò sa imo.

² Aparamu-on nakò kag imo inanak

ag ahumanón nakò sinrá nak bantog nak makusog nak nasyón.

Apakama-aduhon nakò kag imo pagpangabuhî

ag mababantog kag imo ngayan.

Apakama-aduhon ka nakò agór sa parayan nimó kag ibáng mga
nasyón ay makakabaton ra it pagpakama-ado.

³ Apakama-aduhon nakò kag mga mahumán it ma-ado sa imo.

Ag isumpà nakò kag mga mahumán it maya-in sa imo.

Ag sa parayan nimó tanáng katawuhan sa kalibutan ay
makakabaton it pagpakama-ado.”

⁴ Ngani, humalín si Abrám sa banwa it Haran kumporme sa sugò it Diós sa idá. Ag numunót sa ida kag ida kumangkon nak si Lot. Sitentay-singko anyos si Abrám it katóng naghalín sidá sa Haran.

⁵ Gingnunót nidá kag ida asawa nak si Saray ag kag ida kumangkon nak si Lot, ingrayá nidá kag tanáng inra mga propriyedád nak

napundar, ag kag mga sugu-on nak inra nasasakupan rutó sa Haran, ag nagpagto sinrá sa Canaan.

⁶ Pag-abót ninrá sa Canaan nagpadayon sinrá hanggáng maka-abót sinrá sa More nak sakop it Siquém. Inggwá rutó it usáng márakong kahoy nak tabu-án ag nagtungon sinrá rutó. It katóng panahón nak kató, rutó pa gi-i-inistár kag mga Canaanhon. ⁷ Hagtó ay nagpakità kag GINO-O kang Abrám ag nagsilíng, “Imáw kalí kag dutà nak akò ita-ó sa usá sa imo inanak.” Kadâ, nagsug-on-sug-on si Abrám it bató bilang altar para sa GINO-O nak nagpakità sa idá. ⁸ Pagkalipas it pilang adlaw, nagsaydo sinrá rapít sa Habagatán, sa bukir nak hampíg sa Subatan it banwa it Betél, ag rutó sidá gitukor it inra istaran nak mga tolda nak humán sa anit it hadop. Kag lugár nak kató ay asa tungâ it Betél ag Ai. Kag Betél ay hampíg sa Sugbuhan ag kag Ai ay hampíg sa Subatan. Naghumán ray sidá rutó it altar nak bató ag nagdayaw sa GINO-O. ⁹ Pagkalipas it pilang panahón ay nagpadayon gihapon sinrá sa pagsaydo-saydo papagto sa disyerto it Negeb mayungot sa Ehipto.

MAPAGTO SI ABRÁM SA EHIPTO

¹⁰ Ngasing, nagka-inggwa it tiggagutom sa Canaan kadâ nag-os-os si Abrám sa Ehipto agór rutó anay magdayon, dahil abáng masyaro kag tiggagutom sa Canaan. ¹¹ It katóng mayungotéy sinrá magsuyór sa Ehipto ay nagsilíng si Abrám sa ida asawa nak si Saray, “Ayam nakò nak ikáw ay magandá gimuyatan. ¹² Sabaling pag nakità ikáw it mga Ehiptohanon ay magsilíng sinrá, ‘Kagandá tan-a kalíng kabade pero di asaway,’ kadâ amatyon akó ninrá pero ikáw ay indí. ¹³ Ma-ado pa, silínggon yang nimó nak ikáw ay akò manghór hah, agór a-amiguhon akó ninrá ag indí ninrá akó gimatyon dahil sa imo!” ¹⁴ Pagkasuyór ninrá sa Ehipto nakità nganì it mga Ehiptohanon nak abáng gandá kalíng kabade. ¹⁵ Ag pagkakità ra sa ida it mga opisyaales it harì it Ehipto (kag tawag sa inra ay Paraón) ay ing-umà ninrá sa ida kag kagandahan ni Saray. Nganì, ingpaba-óy sidá ni Paraón ag ingrayá sa palasyo. ¹⁶ Ag dahil kang Saray ay nagíng ma-ado si Paraón kang Abrám ag nagka-inggwa sidá it ibá pang mga karnero, kambing, baka, asno ag kamelyo, patí mga kayake ag mga kabading sugu-on.

¹⁷ Pero gingparay-an it GINO-O si Paraón ag kag ida panimayáy, it mga grabing sakít dahil sa pagba-óy ni Paraón kang Saray nak asawa ni Abrám. ¹⁸ Kadâ, tong hulí, gingpatawag ni Paraón si Abrám ag

nagsilíng sa ida, “Ni-ó kalíng imo ginghumán sa akò? Asing wayâ nimó ni-uma-an nak imo sidá asawa? ¹⁹ Silíng nimó ay imo sidá manghór, kadâ ingba-óy nakò sidá agór akò magíng asawa! Halá, kalí kag imo asawa. Bay-a sidá ag lumáyasey kamó!” ²⁰ Ingsugò ni Paraón kag ida mga tawuhan nak ibhan si Abrám paliwás sa Ehipto, kanunot kag ida asawa ag tanáng inra mga sinakupan ag mga propriyedad.

KAG PAGBINUYAGAN NA ABRÁM AG LOT

13 ¹ Pagkapalayas sa inra ni Paraón ay naghalín sa Ehipto si Abrám ka-ibahan kag ida asawa, kag ida tanáng sinakupan, ag ka-ibahan ra si Lot nak ida kumangkon, ag nagpagto sinrá sa disyerto it Negeb.

² Ngasing, si Abrám ay nagíng manggaránoney. Inggwá sidá it maramong mga alagang hadop, ag maramong pilak ag buyawan.

³ Halín sa Negeb, nagpadayon gihapon sa Abrám it pagsaydo-saydo. Nagpatukár sinrá hanggáng maka-abót ray sinrá sa dati ninráng istaran sa tungâ it Betél ag Ai. ⁴ Ag hagto pa ra katóng inra inghumán nak altar nak bató ag rutó ay nagdayaw sinrá sa GINO-O.

⁵ Si Lot nak nunot-nunot kang Abrám ay inggway ra it maramong mga alagang hadop ag mga sinakupan. ⁶ Dahil subrang ramo-éy kag inra mga alagang hadop, índi-ey maghusto sa inra kag sabsabon ag nasisi-útaney sinrá pag sinrá ay nagpipinisan. ⁷ Kadâ, nag-a-away-away kag mga manug-alagà it mga hadop na Abrám ag Lot. It katóng panahóng kató kag mga Canaanhon ag mga Pereznon ay rutó ra gi-i-istár.

⁸ Kadâ, nagsilíng si Abrám sa ida kumangkon nak si Lot, “Lot, indí kitá dapat mag-away Tô, patí kag atò mga sugu-on dahil kitáy maghali. ⁹ Tô, muyati kag kayapar it kalíng dutà. Mabuyág kitá, ag pumilí ka it imo gustong pagtu-án. Kung gusto nimó nak pumagto sa walá ay mapagto akó sa tu-ó, pero kung gusto nimó nak pumagto sa tu-ó ay mapagto akó sa walá.”

¹⁰ Nagmuyat si Lot sa palibot ag nakità nidá kag patag sa ubós nak asa tungâ it mga baguntor kung hari-ín kag Subâ it Jordan. Kag patag nak kalí ay hanggáng Zoár. Ag nakità nidá nak kalí ay bugana it tubí, nak pay tuyár sa Eden, o pay na-ambit ra sa dutà it Ehipto. Kalí ay it katóng wayâ pa nasira-a it GINO-O kag mga banwa it Sodoma ag Gomora. ¹¹ Kadâ, gingpilí ni Lot para sa ida sarili kag tanáng patag it Jordan ag nag-ós-osey sidá papa-Subatan. Tuyár kalí

kag pagbinuyagan ni Abrám ag ni Lot. ¹² Si Abrám ay nagpabilin sa dutà it Canaan ag si Lot ay nagpadayon sa pagsaydo-saydo mayungot sa mga banwa rutóng patag hanggáng maka-abót rapít sa Sodoma, kung hari-ín nidá ingtukor kag inra mga istaran nak tolda. ¹³ It kató kag mga tawo sa Sodoma ay abáng ya-in kag pagpangabuhî ag nagpapakasalâ pa sinrá sa atubangan it GINO-O.

NAGSAYDO SI ABRÁM SA HEBRON

¹⁴ It katóng makahalín si Lot, imáw it pagsilíng it GINO-O kang Abrám, “Muyati ka imo palibot, tunà sa inghahalinán it hangin nak Amihan, papagto sa Subatan, papagto sa Habagatán, hanggáng sa Sugbuan kung hari-ín kag ragat. ¹⁵ Tanáng dutà nak imo nakikità ay ita-ó nakò sa imo ag sa imo inanak hanggáng sa katapusan. ¹⁶ Aparamu-on nakò kag imo inanak hanggáng sa wayá't makabilang sa inra, kung pa-unóng kag taybo sa dutà ay indí ra mabilang. ¹⁷ Halá, tinrog, baktasá ag muyatan kag kayapar it kalíng dutà, dahil ita-ó nakò kalí sa imo.” ¹⁸ Kadâ, ingtuman ni Abrám kag sugò it GINO-O ag nagsaydo-saydo sinrá hanggáng naka-abót sinrá rutó sa lugár nak inggwa it mga maragkong pananóm nak kahoy it usáng Amornon nak si Mamre. Kató ay mayungot sa banwa it Hebron. Sa lugár ni Mamre nagtukor ray sinrá it mga istaran nak tolda ag naghumán ray sidá it altar para sa GINO-O.

INGLIBRE SI LOT NI ABRÁM

14 ¹ It katóng si Lot ay nag-i-istár sa Sodoma, ay imáw kag kapanahunan it mga punong harì nak sa Amrapél it Sinár (tong hulí ay Babilonya), Arióc it Elasár, Kedorlaomer it Elam, ag Tidál it Goyím.

²⁻³ Nagka-usá ag lumaban sinrá kana Haring Bera it Sodoma, Haring Birsá it Gomora, Haring Sinab it Adma, Haring Semebér it Zeboyím, ag Harì it Bela (tong hulí ay Zoár). Rutó sinrá gigera sa kapatagan it Sidím rapít sa Minatáy nak Ragat (o Ma-asín nak Ragat).

⁴ Tuyár kalí kag tanáng natabô. Sa suyór it doseng tu-ig kalíng mga ka-ampin nak mga harì it Sodoma ag Gomora ay asa irayom it gahóm it usáng punong harì nak si Kedorlaomer. Pero pag-abót it ika-treseng tu-ig ay lumaban sinrá sa idá. ⁵ Pag-abót it ika-katòrseng tu-ig sa Haring Kedorlaomer ag ida mga ka-ampin nak mga harì ay yumusob, ag napirde ninrá ag nabihag kag mga Repaimnon sa Astarot-carnaim, kag mga Zuzimnon sa Ham, kag mga Emimnon sa

Save-kiryataim, ⁶ ag kag mga Horhanon sa mga bukir it Seír (tong hulí ay EDOM). Naka-abót sinrá hanggáng sa El-parán sa habig it disyerto. ⁷ Sa inra pagbalík ay nagpadayon sinrá sa pagpirde ag pagbihag sa mga taga Enmispat (tong hulí ay Cades) ag sa mga nag-i-istár sa patag nak tong hulí ay nagíng dutà it mga Amalecnon, ag sa mga Amornon sa Hazazon-temar. Ag naka-abót sinrá hanggáng sa kapatagan it Sidím.

⁸ Ngasing, katóng mga ka-ampin nak harì it Sodoma, Gomora, Adma, Zeboyím ag Bela (o Zoár) ay pumangyusob sa kapatagan it Sidím ag rutó sinrá giggera ⁹ laban kana Haring Kedorlaomer it Elam, Haring Tidál it Goyím, Haring Amrapél it Sinár, ag Haring Arióc it Elasár. Ap-át nak harì laban sa limáng harì. ¹⁰ Rutó sa kapatagan it Sidím inggwa't maramong tubóg it ispalto nak delikadong mahuyugan. Habang katóng mga ka-ampin it Sodoma ag Gomora ay nagtatakas, kag ibá ay nahuyog rutó ag kag mga nabilín ay nagrinayagan ag nagtagò sa mga bukir. ¹¹ Ngani, inubos it ba-óy it mga nagra-óg nak sa Haring Kedorlaomer kag mga butáng ag mga pagka-on nak inra nakitá sa Sodoma ag Gomora ag nagpadáyoney sinrá papa-uli sa inrá. ¹² Ka-ibahan sa mga gingbihag ninrá ay si Lot nak kumangkon ni Abrám nak nag-i-istár sa Sodoma, ag kag ida ra pamilya, mga sinakupan ag rayá kag inra mga butáng.

¹³ Inggwá't usáng bihag nak nakabuhì ag nagbalik kalí agór mag-umà kang Abrám nak Hebrohanon tungór sa natabô kana Lot. It kató, si Abrám ay nag-i-istár gihapon rutó sa inggwa't mga maragkong pananom nak kahoy ni Mamre nak Amornon, ag hali na Escol ag Aner. Kalí sinrá ay mga ka-ampin ni Abrám. ¹⁴ Pagkarungóg ni Abrám nak kag ida kumangkon ay nabihag, ay ida gingpangyuhan kag ida mga kakayakin-an nak ida natudlu-án sa paglaban. Sinrá tanán ay tres syentos ag disi-otso katawo nak tanán ay ging-anák sa ida sinakupan, ag sinrá ay naglaháy sa mga harì nak nagbihag kana Lot, hanggáng sa lugár it Dan. ¹⁵ Rutó sa Dan, pinarti-parti nidá kag ida tawuhan ag pag-abót it gab-í ay yumusob sinrá ag napirde ninrá kag mga sundalo it inra kalaban nak mga harì. Ingpangtabog ag ingpanglaháy ninrá sinrá hanggáng sa Hoba nak asa unhan pa it banwa it Damasco. ¹⁶ Gingbawì na Abrám kag tanáng mga butáng nak naba-óy na Haring Kedorlaomer. Gingbawì ra nidá kag ida kumangkon nak si Lot ag kag pamilya ag sinakupan it kalí, patí ra kag mga kabade ag ibá pang mga bihag.

INGBENDÍSYUNAN NI MELKÍSEDEC SI ABRÁM

¹⁷ Sa pagbalík na Abrám sa inra pagkapirdi kana Haring Kedorlaomer ay gingsapóy sinrá it sumublì nak harì it Sodoma rutó sa Patag it Save (tong hulì ay Patag It Mga Hari). ¹⁸ Si Haring Melkísedec it Banwa it Salem (sa Hebrohanon ay Herúsalem nak kag gustong bisayahon ay Banwa it Timunong) nak imáw ra kag parì it Pinakamata-as nak Diós, ay nagrayá kana Abrám it tinapay ag ayak.

¹⁹ Ingbendisyunán nidá si Abrám sa pagsilíng,

“Ingpakama-ado ikáw Abrám,

It Diós nak imáw kag Mata-as sa tanán,

Langit ag dutà, imáw sidá it naghumán.

²⁰ Pinakamata-as nak Diós, atò ra purihon,

Sa mga ka-away, sa imo'y nagpara-óg!”

Ag ingbuyág ni Abrám kag ika-sampuyong parti it tanáng ida nabawì ag ingta-ó kang Haring Melkísedec (dahil sa ida pagigíng parì it Diós).

²¹ Nagsilíng kag Hari it Sodoma kang Abrám. “Imo yangéy kináng tanáng butáng nak imo nabawì, pero uli-an sa akò kag tanáng akò tawuhan.”

²² Nagsabát si Abrám sa hari, “Nakata-as kag akò damót nak nagsusumpà sa atubangan it GINO-O, nak imáw kag Pinakamata-as nak Diós, Diós nak Tag-iya it Langit ag Dutà, ²³ nak indíng gadór akó magba-óy maski bunáng o sab-it it tsinelas o miski ni-ó nak sa imo, agór indì nimó masilíng nak, ‘Akò gingpayaman si Abrám.’ ²⁴ Indíng gadór akó magba-óy it para sa akò sarili, purya sa mga naka-on it akò sinakupan ag sa parti ninrá. Bahala sa Aner, Escol, ag Mamre nak magba-óy it inra parti.”

KAG KASUGTANAN IT DIÓS KANG ABRÁM

15 ¹ Pagkatabô it mga bagay nak kalí, nagbisaya kag GINO-O kang Abrám sa parayan it usáng pakità, “Ayâ gikahadlok Abrám, dahil akó kag imo panagáng, ag akò ikáw apremyuhán it rakô.”

² Pero nagsabát si Abrám, “O GINO-ONG Diós, ni-ó pa kag imo ma-itata-ó sa akò nak mapapanublì yang ra ni Eliezér nak taga Damasco dahil wayâ ra akó it anák? ³ Wayâ ra akó nimó gitaw-i it anák, kadâ nganì kalíng usá sa akò mga sugu-on yang kag akò manugpanublì.”

⁴Nagsabát kag GINO-O, “Kalíng imo sugu-on ay bukò kag manugpanublì nimó. Magkaka-inggwa ka it manugpanublì nak halín sa imo rugô.” ⁵Ag ingpasyár si Abrám it GINO-O sa liwás ag sumilíng, “Tangâ bagá sa langit, ag bilangon nimó kag mga bitu-on kung kaya nimó. Tuyár it ramò kag imo magigíng inanak.”

⁶Si Abrám ay nagtu-o nak gadór sa GINO-O ag dahil dilí gingbilang sidá nak matarong.

⁷Nagbisaya pa kag GINO-O sa ida, “Akó kag GINO-O nak nagrayá sa imo rilí halín rutó sa imo banwa it Ur sa Caldiya, agór ita-ó nakò sa imo kalíng dutà.”

⁸Nagpangutana si Abrám, “O GINO-ONG Diós, pa-unó nakò masasaduran nak magigíng akò kalí?”

⁹Nagsabát kag GINO-O, “Halá, ray-i akó it usáng rumayagang baka, usáng rumayagang kambing, ag usáng kayaking karnero nak bawat usá ay tigtatlong tu-ig kag idád, ag ray-i ra akó it usáng bato-bato ag usáng batà pa nak salumpati.” ¹⁰Ingba-óy ag ingrayá ngani ni Abrám kalíng tanán nak gingsilíng it GINO-O sa idá. Ing pang-ihaw ag ing pangbika nidá kalí ag ing pangbutáng kalíng magkasi-sì nak magkakatungór, purya sa mga pispis, nak wayâ gitúnga-a. ¹¹It katóng inggwa't naghugpà nak mga pispis nak nagpapangragít rutó sa ing pangbutáng nak mga kasi-sì, ing pangbugaw kalí ni Abrám.

¹²Tong pasugbúhoney kag adlaw, nakatuyugan it pamu-ok-mu-ok si Abrám, ag nabatyagan nidá kag rakóng kahadlok ag nalibón sidá it karuymanan. ¹³Ngasing, nagsilíng kag GINO-O sa idá, “Gingpapasador nak gadór nakò sa imo nak kag imo inanak ay mapagto ag madayon rutó sa lugár nak bukò inra. Madayon sinrá rutó sa suyór it kwatro syentos nak tu-ig ag sinrá ay magigíng ihíg ag ulipon. ¹⁴Pero aparusahan nakò katóng nasyón nak nag-i-ihíg sa inra ag pagkatapos, mahalín sinrá rutó nak maramong rayá.

¹⁵Ag ikáw, Abrám, apahaba-on nakò kag imo kabuhì nak inggwa't kasadya, bag-o ikáw nakò bay-on agór magpahuway ikáw kapisan ka imo ginikanan. ¹⁶Marayan anay kag pang-ap-át nak balhin it linahì it imo inapo bag-o bumalik sinrá rilí, dahil indî pa nakò nipahalinón rilí kalíng mga Amornon (usá sa lahì nak Canaanhon) dahil bukò pa subra ka inra kaya-inan ag bukò pa dapat nak akò sinrá parusahan.”

¹⁷Pagkasugbò it adlaw ag it katóng rumúyomey ay nakabati si Abrám ag nakità nidá nak nagrayan kag usáng pugón nak nag-a-asó ag nagrarayab-rayab nak inggwa it suyô, sa tungâ it mga tig-kasi-sì. (Imáw kalí kag tanrà sa kaklaruhan it kasugtanan it GINO-O kang

Abrám.) ¹⁸ It katóng adlaw nak kató nak humanón it GINO-O kag ida kasugtanan kang Abrám ay ida ingsilíng, “Sa imo inanak, ita-ó nakò kalíng dutà tunà sa Subâ it Ehipto papagto sa marakóng Subâ it Yuprates. ¹⁹ Ka-umir kag dutà it mga Cenhanon, it mga Cenison, it mga Cadmonhon, ²⁰ it mga Hetanhon, it mga Pereznon, it mga Repaimnon, ²¹ it mga Amornon, it mga Canaanhon, it mga Girgasanhon ag it mga Jebusnon.”

SI HAGAR AG SI ISMAÉL

16 ¹ Ngasing, kalíng si Saray nak asawa ni Abrám ay wayâ gihapon nakakata-ó it anák sa idá. Inggwá sidá it sariling kabulig nak kabade nak kag ngayan ay si Hagar nak taga Ehipto. ² Nagsilíng si Saray kang Abrám, “Dahil wayâ ra gibut-a it GINO-O nak magka-inggwa akó it anák, ni-ó arâ kung mag-ubay ikáw sa akò kabulig, sabaling sidá ay mag-anák ag sa parayan nidá magka-inggwa akó it anák.” Si Abrám ay sumugót sa silíng it ida asawa. ³ Kadâ, gingta-ó nganì ni Saray si Hagar nak ida Ehiptohanong kabulig kang Abrám agór ida magíng asawa. Kalí ay natabô pagkatapos it sampuyong tu-ig it pag-istár na Abrám sa Mamre sa Canaan. ⁴ Inubayán nidá si Hagar ag nagsabak kalí. It katóng ma-ayaman ni Hagar nak sabak sidá ay gingpamidungan nidá si Saray nak ida amo. ⁵ Ngasing, gingbasoy ni Saray si Abrám, “Salâ nimó nak ingpamidungan akó it akò kabulig! Ingta-ó nakò kag akò kabulig sa imo pero it katóng na-ayaman nidá nak sidá ay sabak, gingpamidungan akó nidá. Bahala kag GINO-O maghukóm kung sin-ó sa atò kag tamà ag bukò.” ⁶ Nagsabát si Abrám kang Saray, “Bahala ikáw kung ni-ó kag imo gustong humanón sa imo kabulig.” Kadâ, pinahirapan ag gingpintasán ni Saray kag ida kabulig ag kalí ay naglayas. ⁷ Naka-abót si Hagar rutó sa tuburán sa disyerto papagto sa Sur, ag nakità nidá rutó kag anghél it GINO-O. ⁸ Silíng it kalí sa ida, “Hagar, kabulig ni Saray, hari-ín ka gihalín ag pari-ín ikáw?” Nagsabát si Hagar, “Lumayas akó sa akò amo.” ⁹ Silíng ray it anghél it GINO-O, “Magbalik ka sa imo amo! Magpa-ubós ka sa ida! ¹⁰ Ag aparamu-on nakò kag imo inanak hanggáng índi-ey mabilang sa karamu-on. ¹¹ Kalíng anák nak imo ingsasabak ay kayake. Pangayani sidá nak Ismaél dahil ingrungóg it GINO-O kag imo pag-ayaba sa imo kahirapan. ¹² Sidá ay magigíng

tuyár sa usáng ma-ilà nak asno nak perming laban sa tanán ag kag tanán ay laban sa idá. Magiging kuntra sidá sa ida kahalihán.”

¹³ Gingtawag nidá kag GINO-O nak nagbisaya sa ida nak “GINO-O nak Nakakakità”, dahil sa ida pagkatingayá, it katóng nagsilíng sidá nak, “Buhî pa bagá akó? Nakitá bagá talagá nakò kag GINO-O nak nakakità sa akò?” ¹⁴ Imáw kató kung asing gingtawag kalíng tuburán sa tungâ it Cades ag Bered nak Beer-lahay-roy (Tuburán it Nakakità ag Nabuhì).

¹⁵ Nagpa-ulì si Hagar kana Saray ag nag-anák sidá it kayake nak ingpangayanan nidá nak Ismaél. ¹⁶ Si Abrám ay otsentay sa-ís anyos it katóng i-anák ni Hagar si Ismaél sa idá.

PAGTULÌ, TANRÀ SA KASUGTANAN

17 ¹ Pag-abót ni Abrám sa idád nak nobentay-nwebe anyos, kag GINO-O ay nagpakitá sa ida ag nagsilíng, “Akó kag Makagagahom nak Diós, magpangabuhî ka it matarong sa akò atubangan. ² Atumánoney nakò kag akò kasugtanan sa imo ag aparamu-on nak gadór nakò kag imo inanak.” ³ Kadâ, nagpatirapâ si Abrám sa atubangan it GINO-O. Ag nagsilíng pa kag GINO-O, ⁴ “Imáw kalí kag akò kasugtanan sa imo. Ikáw ay magiging tatay it maramong mga nasyón. ⁵ Buko-éy Abrám kag imo pangayan, kundí ikáw ay atawágoney nak Abrahám, dahil ahumanón ka nakò nak tatay it maramong mga nasyón. ⁶ Aparamu-on nak gadór nakò kag imo inanak agór magiging maramong mga nasyón, ag kag ibá sa inra ay ahumanón nakò nak mga hari.

⁷ “Atuparón nakò kag akò kasugtanan sa imo, ag sa imo inanak hanggáng sa kahulihulihang balhin it inra linahì hanggáng sa wayá’t katapusan, ag magiging Diós akó nimó, ag it imo inanak. ⁸ Ita-ó nakò sa imo ag sa imo inanak kalíng bug-ós nak dutà it Cana-án kung hari-ín ikáw ay nagtitinér. Tanán kalí ay mapapasa-inro hanggáng sa wayá’t katapusan ag akó kag magiging Diós nimó ag it imo inanak.”

⁹ Ag nagsilíng pa kag Diós kang Abrahám, “Para sa imo, Abrahám, ikáw ag imo inanak hanggáng sa kahulihulihang balhin it inro linahì, ay dapat ra nak magtuman it akò kasugtanan. ¹⁰ Imáw kalí kag inro dapat humanón sa pagtuman it akò kasugtanan sa imo ag sa imo inanak. Kag tanáng kayake sa inro ay dapat nak tuli-on.

¹¹ Dapat nak tuli-on kamó bilang tanrà it atò kasugtanan. ¹² Pag-abót it pangwayóng adlaw matapos matawo kag bawat anak ninró nak kayake, sidá ay dapat tuli-on. Imáw kalí kag inro ahimu-on sa tanáng

in角度 nak kayake hanggáng sa kahulihulihang balhin it inro linahì. Tuli-on ninró sinrá kung sinrá ay matawo sa inro pamilya, kung sinrá ay matawo sa inro sinakupan o miskin sinrá ay mga ulipon nak inro ingbakáy it kwarta sa mga taga ibáng lugár. ¹³ Dapat nak parehong tuli-on kag mga kayake nak matatawo sa inro mga sinakupan, ag mga kayake nak inro ingbakáy. Imáw kalí kag tanrà nakò sa inro yawas it akò wayá't katapusang kasugtanan sa inró. ¹⁴ Kag sin-o mang kayake nak indí magpatuli ay dapat nak i-itsapuyra sidá sa imo lahi dahil gingsuwáy nidá kag akò kasugtanan.”

¹⁵ Nagsilíng ray kag Diós kang Abrahám, “Ngasing kalíng imo asawa nak si Saray ay índi-ey nimó gitawagon nak ‘Saray’, kundí ‘Sara’. ¹⁶ Apakama-aduhon nakò sidá, ag ataw-an nak gadór nakò ikáw it anák sa idá. Apakama-aduhon nakò sidá ag sidá ay magigíng nanay it mga nasyón, ag kag ibáng inangle nidá ay magigíng mga hari.”

¹⁷ Pagkarungóg it kalí ni Abrahám ay napayukso sidá ag direktso yuhór sa ida kasadya, ag pumakaguyá. Napasilíng sidá sa ida sarili, “Makaka-anák pa arâ kag kayake nak nag-i-idád it usáng gatós nak tu-ig? Ma-anák pa arâ si Sara nak nag-i-idád it nobentang tu-ig?”

¹⁸ Ag nagsilíng sidá sa Diós, “Kabáy pang apakama-aduhon ra nimó si Ismaél sa bug-ós nidáng kabuhì!”

¹⁹ Sabát it Diós, “Indí ra nakò sidá nipabad-an, pero si Sara nak imo asawa ay magkaka-anák nak gadór it imo anák nak kayake, ag apangayanan nimó sidá nak Isaác. Atuparón nakò kag akò wayá't katapusang kasugtanan sa ida, ag sa ida inangle. ²⁰ Parti kang Ismaél, narunggan nakò kag imo pangamuyò, kadâ apakama-aduhon ra nakò sidá ag aparamu-on nak gadór nakò kag ida inangle. Magigíng tatay sidá it doseng mga pinunò ag imáw ra sidá it magigíng tatay it usáng bantog nak lahi. ²¹ Pero kang Isaác nak gadór, nak i-anák ni Sara sa tuyár kalíng panahón sa masunór nak tu-ig, akò atuparón kag akò kasugtanan.”

²² Pagkatapos magbisaya kag Diós kang Abrahám ay nawagit sa ida atubangan kag Diós.

²³ It katóng adlaw nak kató, tinipon ni Abrahám kag ida anák nak si Ismaél ag kag tanáng kakayakihan sa ida sinakupan; kag mga natawo sa inra ag kag mga ulipon nak ida nabakáy, ag ida tinuli sinráng tanán, kumporme sa sugò it Diós sa idá. ²⁴ Si Abrahám ay nag-i-idád it nobentay-nwebe anyos, ²⁵ ag kag ida anák nak si Ismaél ay nag-i-idád it trese anyos it katóng sinrá ay gingtuli. ²⁶ It katóng

adlaw nak kató gingtulí si Abrahám ag kag ida anák nak si Ismaél, ²⁷ ag kag tanáng kakayakihan nak natawo sa ida sinakupan, ag kag tanáng kakayakihan nak ulipon nak ida ingbakáy sa taga ibáng lugár.

INGPANGAKU-AN SI ABRAHÁM IT USÁNG ANÁK NAK KAYAKE

18 ¹ It katóng nag-i-istár pa si Abrahám rutó sa inggwa't maragkong kahoy ni Mamre, nagpakità sa ida kag Diós usáng adlaw. Dahil ma-init pa kag adlaw, nag-i-ingkor si Abrahám sa atubangan it hagrán it ida istaran nak tolda. ² Pagmuyat nidá sa ida unahán ay nakità nidá kag tatlong kayake nak nagtitinrog. (Usá sa inra kag GINO-O ag kag ruháng ka-ibahan nidá ay mga anghél ugaling sa primero wayâ sinrá nakilaya ni Abrahám.) Pagkakità nidá sa inra, nagrali-rali sidá it tinrog ag nagrayagan agór magsapóy sa inra ag sumu-ong sidá, ag nagsilíng, ³ “Mga Gino-o, kung apaburán ninró akó ay rayan anay kamó. ⁴ Mapaba-óy akó it tubì para panghináw it intro sikí bag-o kamó magpahuway rahâ sa nasisinrungán it kahoy. ⁵ Ag mahanrà akó it abér ma-isót yang nak intro makaka-on agór makakamerienda anay kamó bag-o kamó pumadayon. Haléy rang gadór kamó, hanrà akó nak magserbi sa inró.”

Nagsabát kag usá sa inra nak imáw kag GINO-O, “Ay di sigé, ag salamat nak gadór.”

⁶ Ag si Abrahám ay rumali-ralí it suyór sa ida tolda, ag nagsilíng kang Sara, “Tulina, masa it pinong arina nak usáng sako, ag humaná kalí nak tinapay.” ⁷ Tapos, nagrayagan sidá papagto sa ida mga baka ag pumilì it usáng matabâ ag batà pa nak turete, ag ida ingpa-ihaw ag ingpayutò sa ida kabulig. ⁸ Ag nagba-óy ra sidá it pinakurta nak gatas, ag gatas nak presko, ag ka-ibahan katóng tinapay ag suyâ nak baka ay ingrayá kalí nidá rutó sa irayom it kahoy nak ingpapahuwayan it ida mga bisita ag ingtahaw sa inra atubangan. Habang nagkaka-on sinrá ay nagbabantay si Abrahám sa inrá.

⁹ Nagpangutana kag GINO-O, “Hari-ín kag imo asawa nak si Sara?” Nagsabát si Abrahám, “Hinâ sa suyór it tolda.”

¹⁰ Ag nagsilíng ray Sidá, “Sigurado nak mabalik akó sa inró sa tuyár kalíng panahón sa masunór nak tu-ig ag si Sara ay ma-anák it usáng kayake.”

Si Sara nak asa suyór it tolda rapít sa pwertahan nak asa inra likor ay nagpapanimati habang sinrá ay nagbibisaya. ¹¹ Si Abrahám ag si Sara ay parehong abáng guyangéy ag si Sara ay waya-éy gi-a-abuta.

¹²Kadâ, napaguyá si Sara sa ida sarili ag nagsilíng, “Ngasing pa bagá nak kamí ay mga maguyangéy, kamí masasadyahan sa pagkaka-inggwa it anák?”

¹³Nagpangutana kag GINO-O kang Abrahám, “Asing nagguyá si Sara ag nagsilíng, ‘Ma-anák pa arâ akó ngasing nak akó’y maguyangéy?’ ¹⁴Inggwá bagá it indì kayang humanón ka GINO-O? Sa panahón nak akò ingsilíng, pagkalipas it usáng tu-ig sa tuyár kalíng panahón, mabalik akó sa inró ag si Sara ay ma-anák it usáng kayake.”

¹⁵Dahil sa sidá ay nahadlok, si Sara ay nagbalibar ag sidá ay nagsilíng, “Wayâ akó nagguyá ay!”

Silíng ray it GINO-O, “Bad-éy gibalibar! Nagguyá ka!”

¹⁶Pagkatapos, nagginanéy katóng tatlong kayake papa-agto sa Sodoma ag inghatór sinrá ni Abrahám sa rayan. ¹⁷Bag-o sinrá nagbinuyagan ay nagsilíng kag GINO-O, “Atagu-on bagá nakò kang Abrahám kag akò ahimu-on ¹⁸ay sidá kag magigíng tatay it bantog ag makusog nak nasyón, ag sa parayan nidá kag tanáng katawuhan sa mga nasyón ay makakabaton it pagpakama-ado?

¹⁹Indí! Indí nakò kalí gitagu-on sa ida dahil sidá kag akò ingpilì, agór atudlu-án nidá kag ida inanak ag panimayáy nak magsunór sa akò sa inra pagpangabuhí it matarong, ag agór atumanon nakò kag akò ingpromisa sa idá.”

²⁰Ag nagsilíng kag GINO-O kang Abrahám, “Narunggan nakò kag subrang reklamo laban sa subrang pagpakasalâ it mga tawo sa Sodoma ag Gomora. ²¹Kadâ nganì, ma-os-os akó agór usisa-on kung talagáng matu-or kató o bukô.”

²²Ag katóng ruháng kayake ay nagpadáyoney papagto sa Sodoma, pero si Abrahám ay nagruruyog pa sa atubangan it GINO-O. ²³Ag nagpayungot it ma-ado si Abrahám sa GINO-O ag nagpangutana, “Mamamatáy bagá kag mga matarong ka-ibahan kag mga makasasalâ sa imo pagsirà it katóng banwa? ²⁴Kung inggwa abi rutó it singkwentang tawo nak matarong, asira-on bagá gihapon nimó katóng banwa? O alibrihón yangéy bagá nimó kató dahil rutó sa singkwenta? ²⁵Indì akó gipati nak amatyon nimó kag mga matarong ka-ibahan kag mga makasasalâ! Kung tuyár kinâ, di pareho kag parusa it matarong ag bukô! Bukô tuyár ikáw. Bukô bagá ikáw nak imáw kag Hukóm it tanáng katawuhan sa kalibutan ay mahukóm it matarong yang?”

²⁶ Nagsabát kag GINO-O, “Kung inggwa akó it makità nak singkwentang tawo nak matarong sa Sodoma, indì nakò kató gisira-on alang-alang rutó sa singkwenta.”

²⁷ Silíng ray ni Abrahám, “GINO-O, patawara akó sa akò pagbisaya sa imo, dahil akó ay wayá't karapatán, kumo akó'y usáng tawo yang.

²⁸ Kung kuyang abi it limá sa singkwenta kag tawo nak matarong rutó, asira-on bagá gihapon nimó kag tanán nak tawo rutó dahil sa kuyang nak limá?”

Sabát ray it GINO-O, “Indì nakò gisira-on kató kung inggwa akó it makità rutó nak kwarantay-singko nak tawo nak matarong.”

²⁹ Nagpangutana ray liwát si Abrahám, “Kung inggwa abi it kwarantay rutó?”

Nagsabát sidá, “Indì nakò gisira-on kag banwa alang-alang rutó sa kwarantay.”

³⁰ Nagsilíng ray si Abrahám, “Kabáy pa GINO-O nak indî ka mahangit sa akò, dahil indì nakò mapunggan kag akò ibisaya sa imo. Kung inggwa abi it treynta yang rutó?”

Nagsabát kag GINO-O, “Indî, alang-alang rutó sa treynta.”

³¹ Nagsilíng ray si Abrahám, “GINO-O, patawara gihapon akó sa akò pagbisaya. Kung inggwa abi it beynte rutó?”

Nagsabát ray kag GINO-O, “Indî, alang-alang rutó sa beynte.”

³² Sa katapusan ay nagsilíng si Abrahám, “Kabáy pa GINO-O nak indî ka mahangit sa akò, imáw yangéy ra kalí kag akò ibisaya sa imo. Kung inggwa abi it sampuyò yang nak matarong nak tawo rutó?”

Nagsabát kag GINO-O, “Alang-alang rutó sa sampuyò, indì nakò gisira-on kag banwa.” ³³ Pagkasabát nidá it kalí kang Abrahám, naghalinéy kag GINO-O, ag nagpa-ulì si Abrahám.

KAG KAYA-INAN IT MGA TAGA SODOMA

19¹ Bag-o gumab-i it katóng adlaw nak kató ay nag-abót sa banwa it Sodoma katóng ruháng anghél nak nagpatuyár sa hitsura it mga tawong kayake. Si Lot ay nag-i-ingkor rutó sa lugár nak ingtitipunan it mga maguyangéy it Sodoma. Kalíng lugár nak kalí ay rapít sa pwertahan pasuyór sa banwa. Pagkakità nidá sa ruháng kayake ay tuminrog sidá ag ida sinrá sinapóy. Nagsu-ong sidá sa inra atubangan, ² ag nagsilíng, “Mga Gino-o, ingpapangabáy nakò sa inró nak magrayan anay kamó sa bayáy nakò, akó nak intro ulipon, ag rutó kamó pumalipas it gab-í, ag agór makakapanghináw

ra anay kamó it inro mga sikí. Insulip yangéy kamó pumadayon sa inro pagpanaw.”

Nagsabát sinrá, “Salamat yang nak gadór, pero rili yang kami mapalipas it gab-í.”

³ Pero dahil sa kapipilit ni Lot sa inra ay numunót yangéy sinrá sa ida bayáy. Ag nagpayutò sidá it suyâ ag tinapay nak wayá't pampa-alsa, ag ingpaka-on sinrá it ma-ado.

⁴ Bag-o sinrá makakatuyog, gingpalibutan it tanáng mga kayake sa Sodoma, mga maguyang ag mga binatà, kag bayáy ni Lot. ⁵ Ag nag-inukaw sinrá, “Hari-ín katóng mga kayaking bisita nimó? Paliwasa rilí sa amò agór a-ubayán namò sinrá.”

⁶ Nagliwás si Lot ag ingsarhan nidá kag ida pwertahan, ⁷ ag nagpakitlu-oy sidá, “Mga kasimanwa, nagpapangabáy akó sa inró nak indì ninró ni-uliton kalíng akò mga bisita dahil abáng ya-in kinâ. ⁸ Inggwá akó rilí it ruháng anák nak rayagang birhin, sinrá yangéy kag ita-ó nakò sa inró, ag himu-a ninró sa inra kung ni-ó ka inro gusto. Basta indî yang ninró ni-unhon kalíng mga kayake, dahil sinrá ay bisita nakò.”

⁹ Pero nagsilíng sinrá, “Halín rahâ! Bukô ka taga rilí, sin-o ka nak perming maghuhusga sa amò! Mahalín ka o indî? Ahápruson ka namò it subra pa sa ahumanón namò sa imo mga bisita!” Ag ingsi-og ninrá si Lot papayungot sa pwertahan agór asira-on ninrá tan-a kató. ¹⁰ Pero ging-abrihán it ma-isót it kalíng ruháng bisita kag pwertahan ag binira pasuyór si Lot bag-o kalí sinirhan. ¹¹ Pagkatapos ay napangsilawan kalíng tanáng mga tawo sa liwás kadâ napangbulág sinrá ag nagpakapanghaphap yangéy sinrá sa paghanap it katóng pwertahan, hanggáng tong hulí ay nagsawà yangéy sinrá.

KAG PAGHALÍN NA LOT SA SODOMA

¹²⁻¹³ Ngasing, nagsilíng kalíng ruháng bisita kang Lot, “Inggwa pa bagá ikáw it mga hali rilí? Kung inggwa pa ikáw it mga anák ag mga umagar, uma-i sinrá nak ingparayá kami it GINO-O agór sira-on kalíng banwa, dahil sa subrang reklamo laban sa kaya-inan it mga tawo rilí. Nuntan sinrá ag humalín kamó rilí.”

¹⁴ Kadâ, ingpagtu-án ni Lot kag mga sultero nak nakapamayadey sa ida mga anák nak rayaga ag nagsilíng sidá sa inra, “Mahalín kitá rilí, dahil asirá-oney it GINO-O kalíng banwa. Maghanra-éy kamó ngasing!” Pero kabi ninrá ay nagpapangíntrimis yang si Lot kadâ wayâ sinrá nipati sa idá.

¹⁵ It katóng nagpapanghudag-hudagéy ay ing-apurá it kalíng ruháng anghél sa Lot sa pagsilíng, “Batì kamó! Tulinay, halinéy kamó rilí ka-ibahan kag imo asawa ag ruháng mga anák nak rayaga, agór indí kamó ma-umir sa parusa halí sa Sodoma.” ¹⁶ Ugaling ay nagruruyog-ruyog pa si Lot, kadâ sa kalu-oy it GINO-O ay inggudor pa sinráng ap-át it kalíng ruháng anghél paliwás sa banwa. ¹⁷ It katóng asa liwaséy sinrá, nagsilíng kag usáng anghél. “Rayagan kamó, agór indí kamó mamatáy. Ayáng gadór kamó gisa-uli o gitungon dilí sa patag. Rayagan kamó hanggáng maka-abót nak gadór rutó sa baguntor, agór indí kamó ma-umir sa matatabô.”

¹⁸ Pero nagsabát si Lot, “Mga Gino-o, bukò yangéy rutó sa baguntor. ¹⁹ Nagíng ma-ado kamó sa akò ag karakò kag inro nabulig sa akò, kadâ rakò kag akò pagpasalamat nak inro kamí ingluwás. Pero kung ma-a-arì, nagpapangabay akó sa inró, abáng yadô ra katóng baguntor. Sabaling índi-ey akó maka-abót rutó ag ma-abót ra gihapon kamí it parusa ag akó’y mamatáy gihapon. ²⁰ Inggwá raha-o sa u-ibabaw it usáng ma-isót nak banwa, puydi arâ nak rutó yangéy kamí magpagto sa ma-isót nak banwa nak kató agór bukò masyarong yadô. Rutó yangéy kamí hah! Ma-isót yang kató ag indí kamí rutó ma-unó.”

²¹ Nagsabát kag anghél, “Halá, mapahinungor akó sa imo, ag indí nakò gisira-on katóng banwa nak imo gingsisilíng. ²² Tulina, pagtóy kamó rutó, dahil wayâ pa kamí it mahihimò hanggáng wayâ pa kamó nakaka-abót rutó.”

Kadâ, tong hulí, ingpangayanan katóng banwa nak ingpagtu-án na Lot nak Zoar, nak kag gustong bisayahon ay “Ma-isót”.

KAG PAGKASIRÀ IT SODOMA AG GOMORA

²³ Matá-asey kag adlaw pag-abót na Lot sa Zoar. ²⁴ Pagka-abót ninrá rutó, hingan pa yang gipa-uyaná it GINO-O it mga nagbabagang bató ag kayadô sa Sodoma ag Gomora. ²⁵ Ag ingsirà it GINO-O kag tanáng banwa sa patag sa tungâ it mga baguntor, ka-ibahan kag mga tawo, mga hadop ag tanáng mga nagtutubò rutó sa dutà. ²⁶ Kag asawa ni Lot nak asa ida hulihán ay nagsa-uli ag sidá ay na-abutan it disgrasya. Kadâ, sidá ay nagíng tuyár sa haligi nak asín.

²⁷ It katóng sumunór nak adlaw ma-aga pa, ay nagpagtoy si Abrahám sa lugár kung hari-ín sidá gipangabay sa GINO-O parti sa Sodoma. ²⁸ Nagmuyat sidá sa ubós kung hari-ín kag Sodoma ag Gomora, ag kag patag. Imbis nak kag mga banwa, kag nakità nidá

ay nagpapa-ibabaw nak karuramoy nak asó nak pay naghahalín sa usáng marakóng pugón.

²⁹ Imáw kalí kag natabô kung pa-unóng nakalibre sa Lot sa pagsirâ it Diós sa mga banwa nak asa patag rutó, dahil wayâ gilimti it Diós kag ida sabát sa mga pangabáy ni Abrahám.

KAG INGHALINÁN IT MGA MOABNON AG MGA AMONHON

³⁰ Pagkalipas it kató, nahadlok si Lot nak mag-istár sa Zoar, kadâ nagsaydo sinrá it ida ruháng anák nak rayaga sa kabagunturán ag rutó sinrá gi-istár sa usáng kuyba. ³¹ Katóng marúgayey, kag maguyang nak anák ni Lot ay nagsilíng sa ida manghór, “Maguyangéy si Tatay, ag wayâ it mga kayake rilí nak mapangasawa sa atò, kadâ indî kitá magka-inggwa't anák. ³² Ma-ado pa yánguhon natò si Tatay ag ma-ubay kitá sa ida, agór indî mawagit kag atò lahi.” ³³ Kadâ yinangó nganì ninrá kag inra tatay katóng gab-íng kató, ag it katóng yangóy si Lot, wayâ nidá namalayi nak inubayán sidá it katóng ida maguyáng nak anák. Ag wayâ ra nidá namalayi kag paghalín it kalí.

³⁴ Tong sumunór nak adlaw, nagsilíng ray kag maguyáng sa ida manghór, “It gab-í akó kag nag-ubay kang tatay. Iság sa gab-í ay ayanguhón natò liwát sidá, agór ikáw ray kag ma-ubay sa ida tuyár tong akò inghumán, agór indî mawagit kag atò lahi.” ³⁵ Kadâ, ingyangó ray nganì ninrá kag inra tatay tong gab-í nak kató, ag it katóng yangóy si Lot, wayâ ray nidá namalayi nak ing-ubayán sidá it katóng ida putóng anák. Ag wayâ ra nidá namalayi kag paghalín it kalí. ³⁶ Dahil rutó, parehong nagsabak kalíng ruháng anák nak kabade sa inra tatay nak si Lot. ³⁷ Kag maguyang nak anák ni Lot ay nag-anák it kayake ag ida kató gingpangayanan nak Moab. Imáw sidá kag naging tatay it mga Moabnon dilí ngasing (it katóng nasuyat kalíng libró). ³⁸ Kag putó nak anák ni Lot ay nag-anák ra it kayake ag ida kató gingpangayanan nak Ben-amí. Imáw sidá kag naging tatay it mga Amonhon dilí ngasing (it katóng nasuyat kalíng libró).

SI ABRAHÁM AG SI ABIMELEC, KA HARÌ IT MGA PILISTINHON

20 ¹ Ngasing, humalín si Abrahám sa Mamre, ag nagsaydo-saydo papagto sa disyerto it Negeb, pero bag-o mag-abót rutó ay nag-istár anay sidá sa Gerar sa tungâ it Cades ag Sur. (Kalíng Gerar ay lugár it mga Pilistinhon.) ² Ag rutó sa banwa it Gerar, kag ida pakilaya kang Sara nak ida asawa ay ida manghór, kadâ ingpaba-óy

si Sara it inra hari nak ingtatawag ninráng Abimelec. ³ Usáng gab-í, nagbisaya kag Diós kang Abimelec sa parayan it pananamgo ag nagsilíng, “Mamamatáy ka, dahil kináng kabade nak si Sara nak imo ingba-óy ay inggwáy it asawa.”

⁴ Hanggáng it kató, wayâ pa na-u-ulit ni Abimelec si Sara, kadâ nagsilíng sidá, “Gino-o, wayâ akó it salâ, mapangmatáy bagá ikáw it inosenting mga tawo? ⁵ Bukô bagá si Abrahám nak gadór ka nagsilíng sa akò nak sidá kunó ay ida manghór. Ag abér sidá ra ay nagsilíng nak si Abrahám kunó ay ida maguyáng. Inghumán kalí nakò nak malimpyo kag akò konsensya ag wayâ akó it salâ.”

⁶ Ag nagsabát kag Diós sa ida, “Ohò, ayam nakò nak malimpyo kag imo konsensya, kadâ nganì wayâ nakò gituguti nak imo sidá uliton agór indí ka makasalâ laban sa akò. ⁷ Ngasing, uli-án kináng kabade sa ida asawa, dahil kag ida asawa ay usáng propeta nakò. Ag sidá kag mapangamuyò para sa imo, agór indí ikáw mamatáy. Pero kung indí nimó sidá ig-ulì, ingpapa-unáhaney ka nakò, mamamatáy nak gadór ka, patí kag tanán nimó nak pamilya ag sinakupan.”

⁸ Kadâ nganì, pagka-aga ay nagbangon it agáp si Abimelec ag gingpatawag nidá kag tanáng ida sinakupan, ag ging-umà katóng ida napananamguhán. Ag sinráy nagkahadlok. ⁹ Pagkatapos, gingpatawag ni Abimelec si Abrahám, ag gingpangutana, “Ni-o kalíng imo inghumán sa amò? Ni-o kag amò salâ sa imo nak asing imo kamí gingray-an dilí sa akò ginghari-án it tuyár nak busong? Asing imo kalí nahumán sa amò? Abáng ya-in talagá kalíng imo inghumán! ¹⁰ Asì, ni-ó kag imo pagkasador sa amò?”

¹¹ Nagsabát si Abrahám, “Kabi nganì nakò ay wayang gadór dilí it di kahadlok sa Diós. Kadâ, kabi nakò, amasyon akó ninró agór maba-óy yang kag akò asawa. ¹² Ag kag kamatu-uran ra talagá ay akò sidá manghór sa tatay, pero yabót kag amò nanay, kadâ akò sidá nagíng asawa. ¹³ Kadâ, it katóng gingsilíng sa akò it Diós nak maghalín akó sa akò mga hali, agór magsaydo-saydo sa ibáng mga lugár, gingtugon nakò kang Sara nak abér hari-ín kamí maka-abót, kag ida isilíng ay manghór nakò sidá.”

¹⁴ Pagkatapos it bisaya ninrá, ging-ulì ni Abimelec si Sara sa ida asawa nak si Abrahám, ag gingtaw-an nidá si Abrahám it mga karnero ag baka, ag mga kayake ag kabade nak ulipon bilang danyos sa idá. ¹⁵ Ag nagsilíng pa sidá kang Abrahám, “Halí kag akò dutà, pilì yang kung hari-ín nimó gustong mag-istár.” ¹⁶ Nagsilíng ra sidá kang Sara, “Akò ingtaw-an kag imo maguyáng it usáng libo nak bilog

nak pilak, bilang pamatu-or sa atubangan it imo mga ka-ibahan ag tanáng tawo, nak ikáw ay malimpyo gihapon, ag danyos ra sa akò nahumán sa imo.”

^{17–18} Pagkatapos it kalí, ingpangamuyu-an ni Abrahám sa Abimelec dahil tunà ingba-óy ni Abimelec si Sara ay ingpatungon it GINO-O kag pagsabak it tanáng kakabadihan sa ida pamilya ag panimayáy. Pagkapangamuyò ni Abrahám ay gingpa-ado it Diós kag asawa ni Abimelec ag tanáng kabade sa ida panimayáy, sa inra pagtungon it pagsabak. Kadâ, ngasing sinrá ay nagsabak ray.

KAG PAG-ANÁK KANG ISAÁC

21 ¹ It katóng sumunór nak tu-ig si Sara ay ingpakama-ado it GINO-O ag sidá ay nagsabak kumporme sa ingpromisa it GINO-O. ² Ag sa panahón nak ingsilíng it GINO-O sidá ay nag-anák it kayake kang Abrahám, miskan maguyangéy sinrá. ³ Kalí ay ingpangayanan ni Abrahám nak Isaác (nak kag gustong bisayahon ay “Napaguyá Sidá”). ⁴ Pagkalipas it wayóng adlaw it pagka-anák kang Isaác ay ingtulí sidá ni Abrahám, kumporme sa sugò it Diós sa inra kasugtanan. ⁵ It katóng si Isaác ay natawo, kag idád ni Abrahám ay usáng gatós nak tu-ig. ⁶ Si Sara ay nagsilíng, “Gingpaguyá akó it Diós ag tanáng tawo nak makasador it tungór dilí ay mapapaguyá ra. ⁷ Hamak ninró, sin-ó kag masilíng kang Abrahám nak si Sara ay mapasuso pa it anák nidá! Pero nataw-an gihapon nakò sidá it anák abér sidá ay maguyangéy.”

⁸ Nagrakò si Isaác, ag it katóng adlaw nak sidá ay ging-utáy, si Abrahám ay nagta-ó it usáng rakóng punsyón.

KAG PAGPAHALÍN KANA HAGAR AG ISMAÉL

⁹ Usáng adlaw, nakità ni Sara nak ing-a-agit-agít si Isaác ni Ismaél nak anák ni Abrahám kang Hagar nak Ehiptohanon. ¹⁰ Kadâ, silíng ni Sara kang Abrahám, “Palayasa kalíng Ehiptohanon ag ka ida anák. Indì puydi nak magíng manugpanublì ra kalíng anák it akò kabulig kapareho it akò anák nak si Isaác.” ¹¹ Wayâ kalí nagústuhe ni Abrahám ag kalí ay mabug-at sa ida bu-ót, dahil si Ismaél ay ida anák ra. ¹² Nagsilíng kag Diós kang Abrahám, “Ayâ gikalibóg parti sa imo anák ag sa ida nanay nak intro kabulig. Himu-a kag ingsilíng sa imo ni Sara, dahil kang Isaác nak gadór mahalín kag imo lahì nak marayá it imo ngayan. ¹³ Pero kalíng imo anák sa intro kabulig ay magigíng usáng lahì ra, dahil sidá ay imo ra anák.”

¹⁴ Aga pa it katóng sumunór nak adlaw, ay ingtaw-an ni Abrahám si Hagar it pagka-on ag tubì nak asa susudlan nak humán sa anit it kaming ag kalí ay ida ingsab-it sa ida abaga. Pagkatapos, ida'y pinahalín si Hagar. Ag nagpalibot-libót sa Hagar ag Ismaél sa mga mabatóng kabukiran it Beerseba kung hari-ín ay bihira ka nag-i-istár.

¹⁵ It katóng marúgayey na-ubusan sinrá it tubì, ag si Ismaél ay nagpangyuda nak pay mamamatayéy, kadâ ingbutáng sidá ni Hagar sa sinrong it usáng ma-isót nak punò. ¹⁶ Ingbilin nidá kag ida anák rutó ag nagpayadô sidá it kag yadô ay usáng tirâ it panâ, ag umingkor. Habang sidá ay nag-i-ingkor, nagtitibaw sidá ag nagsilíng sidá, “Indì nakò makaya nak makità kag akò anák nak mamatáy.” Ag habang rutó nak nag-i-ingkor si Hagar nak nagpapangalisór, nagtitibaw ra si Ismaél.

¹⁷ Narunggan it Diós kag pagtibaw ni Ismaél, kadâ kag anghél it Diós ay nag-ayaba kang Hagar halín sa langit, “Hagar, ni-ó kag imo problema? Ayâ gikalibóg, dahil narunggan it Diós kag tibaw it imo anák rutu-o. ¹⁸ Tinrog, payunguti kag imo anák ag pahilumón sidá, dahil indì sidá mamatáy ag akò sidá ahumanón nak bantog nak lahi.” ¹⁹ Ag ingpakità it Diós kang Hagar kag usáng bal-ong, kadâ nagpagto sidá ag ingpunò nidá it tubì kag ida susudlan, ag ingpa-inóm nidá si Ismaél. Pagka-inóm ni Ismaél, kalí ay na-uli-an. ²⁰ Ingbantayán sidá it GINO-O ag sidá ay nagrakò rutó sa kabukiran it Paran. Ag sidá ay nagíng ma-ayo nak mamamanâ. ²¹ Ingpa-asawa sidá it ida nanay sa usáng kabade nak taga Ehipto.

KAG KASUGTANAN NA ABRAHÁM AG ABIMELEC, KA HARÌ IT MGA PILISTINHON

²² It katóng panahón it pagpalayas ni Abrahám kana Hagar ag Ismaél, si Abimelec ag si Picol nak Punò it mga sundalo it Gerar ay nagbisita kang Abrahám, ag nagsilíng, “Ingpapakama-ado it Diós kag tanáng imo inghuhumán, ²³ kadâ masumpà ka sa akò sa atubangan it Diós, nak indì nimó akó gilukuhon patí kag akò mga anák ag akò lahi. Ma-ado kag akò pagtratár sa imo, kadâ isumpà nimó nak atratarón ra nimó kamí it ma-ado, ag kag mga tawo nak nag-i-istár sa dutà nak akò nasasakupan nak imo ra na-i-istaran.”

²⁴ Nagsabát si Abrahám, “Halá, masumpà akó.”

²⁵ Pero nagreklamo anay si Abrahám kang Abimelec tungór sa usáng bal-ong nak ging-agaw sa ida it mga sugu-on ni Abimelec. ²⁶ Nagsabát si Abimelec, “Wayâ akó nakakasador kung sin-ó sa

inra ka naghimò it kató. Ngasing yang nimó kalí gi-uma-an sa akò kadâ ngasing yang kalí nakò narunggi!”²⁷ Pagkatapos, nagba-óy si Abrahám it mga karnero ag baka, ag kalí ay ida gingta-ó kang Abimelec ag sinrá ay nagkasúgotey sa inra binisayahan.²⁸ Nagpili ra si Abrahám it pitóng rumayagang karnero ag kalí ay ida ingbuyág.²⁹ Si Abimelec ay nagpangutana sa ida, “Asing imo kalí ingbuyág? Ni-o kag gustong bisayahon it kalí?”

³⁰ Sabát ni Abrahám, “Batuna kalíng pitóng rumayagang karnero, ag sa imo pagbaton, imáw kalí kag nagpapamatu-or nak akó ka nagkotkot it kalíng bal-ong nak kalí.”³¹ Kadâ, ingpangayanan katóng lugár kung hari-ín kag bal-ong nak kató nak Beerseba, dahil rutó sinráng ruhá gisinumpa-án.

³² Pagkatapos ninráng magsumpa-án, si Abimelec ag si Picol ay nagpa-úli-ey sa Gerar nak banwang istaran it hari it mga Pilistinhon.³³ Pagkahalín ninrá, nagtanóm si Abrahám sa Beerseba it usáng matibay nak kahoy nak Tamaris, ag nagdayaw sidá sa GINO-O nak Diós nak Wayá't Katapusan.³⁴ Ag si Abrahám ay nagpadayon sa pag-istár sa lugár it mga Pilistinhon sa suyór it mahabang panahón.

KAG PAGESUGÒ IT DIÓS KANG ABRAHÁM NAK IHALAR SI ISAÁC

22¹ Pagkatabô it mga bagay nak kalí, ingpurbahán it Diós si Abrahám, ag ingtawag sidá nidá, “Abrahám!”

Nagsabát si Abrahám, “GINO-O, halí akó.”

² Ag nagsilíng kag Diós, “Nuntan ka imo bugtong ag kapupalanggang anak nak si Isaác sa Moraya ag sa usáng bukir rutó nak akò itudlò sa imo, imo sidá amatyon ag asunugon bilang halar nimó sa akò.”

³ Kadâ, aga pa it katóng sumunór nak adlaw, bumángoney si Abrahám ag nagpotpot sidá it mga rabók para sa paghalar, ag ida kalí ingkarga sa asno. Ingnunót nidá kag ida anak nak si Isaác ag imáw ra kag ida ruháng sugu-on, ag nagpánawey sinrá papagto sa bukir nak ingsilíng sa ida it Diós.⁴ Sa pangtatlong adlaw it inra pagbaktas, nakità nidá kag Moraya sa unhan.⁵ Bag-o tumukár sa bukir nak kató, nagsilíng si Abrahám sa ida ruháng sugu-on, “Rili yang anay kamó ag kalíng asno. Akó ag kalíng akò anak ay matukár agór madayaw sa GINO-O, mabalik yang ugaling kami rilí.”

⁶ Ingba-óy ni Abrahám kag rabók ag gingpapas-an kang Isaác, ag sidá kag nagrayá it kutsilyo ag gamit sa paghaling ag nagpadayon sinráng ruhá.⁷ Marugay-rugáy nagsilíng si Isaác sa ida tatay, “Tay?”

Ag nagsabát si Abrahám, “Ni-o, Tô?”

Nagpangutana si Isaác, “Inggwá kitá it rabók ag gamit sa paghaling, pero hari-ín kag karnero nak atò ihalar?”

⁸Nagsabát si Abrahám, “Anák, kag Diós ay imáw it mata-ó sa atò it karnero nak ihalar.” Ag nagpadayon ray sinráng ruhá.

⁹It katóng maka-abót sinrá sa lugár nak ingtudlò sa ida it Diós, nagsug-on-sug-on si Abrahám it bató nak altar, ag ida ingkamada kag rabók sa ibabaw it kató. Ida ginapos si Isaác nak ida anák tuyár sa hadop nak amasyon bilang inughalar, ag ida sidá ingbabaw sa mga rabók nak nakapatong sa altar. ¹⁰Pagkatapos ay ingba-óy nidá kag kutsilyo agór amátyoney nidá kag ida anák, ¹¹pero ingtawag sidá it anghél it GINO-O halín sa langit sa pagsilíng, “Abrahám, Abrahám!”

Nagsabát sidá, “Hali akó GINO-O.”

¹²Nagsilíng kag anghél, “Ayâ gimatya kináng imo anák! Ag ayáng gadór sidá gi-unha! Napamatu-úraney nimó nak inggwa ikáw it kahadlok sa Diós ag hanrà ikáw nak magsunór sa ida, dahil wayâ nimó gi-inakán kag imo bugtong nak anák.”

¹³Pagkabisaya it anghél, nakità ni Abrahám kag usáng kayake nak karnero nak nagsangit kag sungay sa kalikután rutó, ag ida kató ingpagtu-án ag ingba-óy. Imáw kalí kag ida ing-ilis nak ingmatáy ag ingsunog bilang inughalar sa altar, imbis nak ida anák. ¹⁴Ngani, ingpangayanan ni Abrahám katóng lugár nak “Kag GINO-O Kag Nag-a-aman”. Ag hanggáng sa hulí ay nagsisilíng gihapon kag mga tawo nak “Sa bukir it GINO-O kag inughalar ay Ida ing-a-aman”.

¹⁵Nagtawag liwát kag anghél it GINO-O kang Abrahám halín sa langit, ¹⁶ag nagsilíng, “Silíng it GINO-O, ‘Nagsumpà akó sa akò Pagigíng Diós, nak dahil nagsunór ikáw sa akò sugò ag wayâ nimó gi-inakán kag imo bugtong nak anák, ¹⁷apakama-aduhon nak gadór ikáw nakò. Aparamu-on nakò kag imo inanak, tuyár sa ramò it mga bitu-on sa langit, ag tuyár sa ramò it baybay. Ag inra marara-ugán kag mga banwa it inra mga ka-away. ¹⁸Ag sa parayan it imo inanak kag tanáng katawuhan sa mga nasyon ay makakabaton it pagpakama-ado dahil sa imo pagsunór sa akò.’ ” ¹⁹Ag sa Abrahám ay nagbalik rutó sa ida ruháng sugu-on ag nagpa-úli-ey sinrá sa Beerseba kung hari-ín sinrá gi-istár it marugay.

KAG INANAK NI NAHOR

²⁰Tong hulí, inggwa it nag-umà kang Abrahám nak kag ida manghór nak si Nahor rutó sa Padan-aram ay nagka-inggwa it mga

anák kang Milca. ²¹ Kag panganay ay si Uz, masunór ay si Buz, ag masunór ray ay si Kemuél nak tatay ni Aram. ²² Kag masunór kang Kemuél ay si Cesed, tapos ay si Hazo, si Pildas, si Jidlap, ag si Betuél. ²³ Si Betuél ay imáw kag tatay ni Rebeca. Imáw kalí kag wayóng mga anák ni Milca kang Nahor. ²⁴ Inggwá ra si Nahor it ibáng asawa nak si Reuma ag ing-anák it kalí sa Teba, Gaham, Tahas, ag Maaca.

NAMATÁY SI SARA AG NAGBAKÁY SI ABRAHÁM IT YUYUBNGAN

23 ¹ Umabót si Sara sa idád nak syento beyntey-syete anyos, ² ag sidá ay namatáy sa Kiriyat-arba, tong hulí ay Hebron (nak imáw kag nakakasakop sa Mamre) sa lugár it Canaan. Nagsuyór si Abrahám sa ingbuburulan kang Sara ag sidá ay nagpanambitan sa ida rakóng kalisór, habang sidá ay nagbantay sa minatáy.

³ Ingbada-an anay nidá kag ida pagbantay kang Sara ag nagpayungot sidá sa mga Hetanhon nak nagtitinipon rapít sa pwertahan pasuyór sa banwa. ⁴ Nagsilíng si Abrahám sa inra, “Bukô talagá akó taga rilí sa inró, ugaling halí akó gi-i-istár. Pabakya ra bagá akó ninró it dutà para yuyubngan, agór ma-iyubóng nakò kag akò asawa nak namatáy.”

⁵⁻⁶ Sumabát kag mga Hetanhon, “Gino-o, ikáw ay amò ingkikilaya nak tuyár sa usáng pinunò namò. Libre ikáw nak magpili abér sa pinakama-ado nak pantyon namò. Wayâ sa amò it ma-inak sa imo it amò pantyon o mapigâ sa imo sa pagyubóng it imo minatáy.”

⁷ Tuminrog ag sumu-ong si Abrahám sa inra atubangan, ⁸ ag nagsilíng sidá, “Kung masugót kamó nak akò iyubóng kag akò asawa, runggi anay ninró kag akò pangabáy. Silingga anay si Epron nak anák ni Zohar, ⁹ nak ibaligyà sa akò kag kuyba it Macpela, nak asa giryunan it ida dutà. Silingga bagá sidá nak hanrà akóng magbadar it ida presyo, ag kamó kag matestigo nak akò kató ingbabakáy para magíng yuyubngan namò.”

¹⁰ Ngasing, kalíng si Epron ay usá sa mga maguyang nak Hetanhon nak nag-i-ingkor ra rutó, kadâ nagsabát sidá kang Abrahám ag ida ingparungóg sa tanán. ¹¹ “Gino-o, bad-éy yangéy gigbadari kató. Gamita yang katóng kuyba nak yuyubngan patí katóng dutà. Halí ngasing kalíng mga kasimanwa nakò nak matestigo nak ingpapagamit nakò kató sa imo, agór ma-iyúbongey nimó kag imo minatáy.”

¹² Sumu-ong liwát si Abrahám sa atubangan ninrá ¹³ ag nagsabát kang Epron, ag ida ingparungóg sa tanán, “Kung talagáng gusto nimó

nak magamit nakò katóng dutà, runggi anay akó. Kag akò gusto ay baligya-án yangéy kató sa akò. Hanrà akóng magbadar it abér pilá kag imo presyo, agór inggwa akó it ayubngan it akò minatáy.”¹⁴ Sumabát si Epron kang Abrahám,¹⁵ “Gino-o, akó it runggi. Wayâ kitá it indî gipagkasugtan dahil kitá ay mag-amigo. Kag balór it kalíng dutà ay kwatro syentos nak bilog it pilak yang ra. Halá, puydi nimóng iyubóng kag imo minatáy rutó.”¹⁶ Kadâ, nagkasugót sinrá sa atubangan it mga tawo. Kumporme sa presyo it mga negosyante it katóng inra kapanahunan, nagkilo si Abrahám it balór it kwatro syentos nak bilog nak pilak, nak imáw kag ingsilíng ni Epron nak presyo it kató sa atubangan it mga Hetanhon.

¹⁷ Kadâ, katóng dutà ni Epron sa Macpela, nak atubang sa Subatan it Mamre, patí kag kuyba ag ka-umir kag mga kahoy sa palibot,¹⁸ sa atubangan it mga maguyang nak Hetanhon ay napasa kang Abrahám.¹⁹ Pagkatapos it kalí, ingyúbongey ni Abrahám si Sara sa kuyba sa dutà it Macpela sa Canaan.²⁰ Ag katóng parsela it dutà nak nakakasakop sa kuyba nak ida ingbakáy sa mga Hetanhon ay nagíng kang Abrahám nak nagíng ida yuyubngan.

KAG PAGHANAP IT MA-A-ASAWA NI ISAÁC

24¹ Ngasing, abáng guyangéy si Abrahám ag ingpakama-ado sidá it GINO-O sa tanáng ida inghumán.² Usáng adlaw, nagsilíng sidá sa usáng maguyangéy nidá nak sugu-on nak imáw kag ida nasasaligan ag imáw ra it manugpasulit it tanáng ida propriyedád, “Butangan kag imo damót sa akò pa-á³ ag magsumpà ka sa atubangan it GINO-O, nak imáw kag DIÓS it langit ag dutà, nak indî ikáw magpili it rayaga nak Canaanhon dilí sa atò ing-i-istaran nak ipa-asawa sa akò anák nak si Isaác.⁴ Pagto rutó sa Padan-aram nak lugár nak akò inghalinán, ag rutó ikáw maba-óy it rayaga sa akò kahalihán.”

⁵ Nagpangutana kag sugu-on sa ida amo nak si Abrahám, “Nong, kung indî magnunót papalí rilí kag rayaga nak akò mapipili. Apapagtu-ón yangéy bagá nakò si Isaác rutó sa imo inghalinán?”

⁶ Nagsabát si Abrahám, “Ayang gadór gipapagtu-á kag akò anák rutó!⁷ Kag GINO-O, nak DIÓS sa langit, nak imáw kag nagpahalín sa akò rutó sa banwa it akò mga hali kung hari-ín akó natawo, sidá ra kag Diós nak nagpromisa sa akò nak ita-ó sa akò inanak kag dutà nak kalí. Nagpapati akó nak sidá kag maparayá it anghél nak ma-una sa imo rutó agór makakaba-óy ka it asawa para sa akò anák.⁸ Pag

indî magnunót sa imo kag rayaga nak imo mapipili, ay libréy ikáw sa imo pagsumpà sa akò. Basta ayâ yang nak gadór gipapagtu-á si Isaác rutó.”⁹ Kadâ, gingbutáng it katóng sugu-on kag ida damót sa pa-á ni Abrahám ag nagsumpà nak masunór sidá sa sugò it ida amo.

¹⁰ Pagkatapos, inghanrà it katóng sugu-on kag sampuyong kamelyo it ida amo ag ingkarga nidá kag mga pinili nak mga mamahayong regalo. Ag gumínaney sidá, kanunot kag ibá pang mga sugu-on papagto sa banwa ni Nahor nak manghór ni Abrahám, rutó sa lugár it Padan-aram sa Mesopotamya.

¹¹ Pagkalipas it pilang adlaw ay nag-abót sinrá rutó sa liwás it banwa ni Nahor, rutó sa inggwa it bal-ong. Haponéy it kató ag imáw kag oras it inugsag-ob it kakabadihan it banwa. Ingpayuhór ninrá rutó kag mga kamelyo sa mayungot it bal-ong ag nagpahuway sinrá.

¹² Nagpangamuyò kag sugu-on, “GINO-O, nak DIÓS it akò Amo nak si Abrahám, buligi akó nak matuman nakò kag sugò it akò Amo, ag kabáy pa nak ipakità nimó kag imo kalu-oy sa akò Amo.”¹³ Halí akò ngasing sa mayungot it bal-ong, ag nakikità nakò kag mga rayaga nak nagpapayúngotey halín sa banwa, agór masag-ob.¹⁴ Kabáy pa nak kag rayaga nak akò asilínggon nak ‘Pa-inuma anay bagá akó,’ ag magsabát nak, ohò Tang, inoméy! Ag akò ra apa-inumon kag imo mga kamelyo,’ ay imáw sidá kag imo ingpili para sa imo ulipon nak si Isaác. Sa parayan it kalí makikilaya nakò nak imo ingpakità kag imo kalu-oy sa akò Amo.”

¹⁵ Wayâ pa nidá natatapos kag ida pagpangamuyò, ay nag-abót kag usáng rayaga nak inggwa’t pas-an nak giníng. Kalí ay si Rebeca nak anák ni Betuél, nak putóng anák nak kayake ni Milca nak asawa ni Nahor. Kalíng si Nahor ay imáw kag manghór ni Abrahám.¹⁶ Si Rebeca ay abáng gandá gimuyatan, pino gihiwas, ag birhin pa. Nag-os-os si Rebeca rutó sa di bal-ong ag gingpunò nidá katóng ida giníng ag nagpa-ibabaw ray.¹⁷ Pagkakità it tong sugu-on nak pabalikéy si Rebeca, nagrali-ralí sidá it payungot sa ida ag sumilíng, “Ma-inóm anay bagá akó sa imo giníng.”

¹⁸ Nagsabát sidá, “Sige Tang, inoméy.” Ag ida ingpahilig katóng giníng nak pas-an nidá sa ida abaga, ag nag-inóm kag sugu-on.

¹⁹ Pagka-inóm it katóng sugu-on, sumilíng pa si Rebeca, “Apa-inumon ra nakò kag imo mga kamelyo hanggáng maba-óy kag inra uhaw.”

²⁰ Kadâ, nagrali-ralí sidá it paghuwár it tubì sa pa-inuman it mga hadop ag pabalik-balik sidá sa pagsag-ob sa bal-ong hanggáng sinawa-an kag mga kamelyo sa pag-inóm.²¹ Habang ingpapa-inóm

ni Rebeca kag mga kamelyo, kag sugu-on ay nagmamasír sa ida, ag ida ing-i-isip kung imawéy kató kag sabát it GINO-O sa ida pagpangamuyò nak makakità it magigíng asawa ni Isaác.

²² Pagkatapos it inóm it mga kamelyo, ingba-óy it sugu-on kag ida rayá nak purong buyawan nak tagikáw, ag ruháng purong buyawan ra nak punseras nak karinamoy, ag ida ingta-ó kang Rebeca. ²³ Ag nagpangutana sidá, “Kanin-o ikáw anák? Puydi bagá kamíng magdayon sa bayáy it imo Tatay?”

²⁴ Nagsabát si Rebeca, “Kag akò Tatay ay si Betuél nak anák ni Milca kang Nahor. ²⁵ Ag oho, puydi kamó nak magdayon sa amò. Ag inggwa ra kamí it kumpay ag upa, ag lugár para sa imo mga kamelyo.”

²⁶ Pagkarungóg nidá it kalí, nagsu-ong sidá ag nagdayaw sa GINO-O ²⁷ sa pagsilíng, “Dayawon ikáw, GINO-O, nak Diós it akò Amo nak si Abrahám, nak wayâ gikalimot sa imo promisa, ag imo ingpakitá kag imo kalu-oy sa akò Amo. Dayawon ra ikáw, GINO-O, nak akó ay ingrayá nimó sa nak ra-an sa bayáy it hali it akò Amo.”

²⁸ Ag rumayáaney si Rebeca papa-ulì sa panimayáy it ida nanay ag umumà it tungór sa natabò. ²⁹ Si Rebeca ay inggwa it maguyáng nak kayake nak kag ngayan ay si Laban. ³⁰ Pagkakitá nidá it kalíng buyawan nak tagikáw ag mga punseras nak sokok ni Rebeca, ag pagkarungóg nidá it bisaya ni Rebeca tungór sa insilíng it katóng tawo nak nagta-ó sa ida, ay nagrayment sa Laban papagto sa bal-ong. Rutó nidá nakitá kag sugu-on ni Abrahám nak nagtitinrog sa yudó it inra mga kamelyo mayungot sa bal-ong. Ag nagpayungot sidá sa ida ³¹ ag nagsilíng, “Maléy kamó nak mga kinaluy-an it GINO-O. Asing dilí kamó sa liwás? Kitáy kamó sa amò. Inggwá akó it lugár nak inghanrà para sa inró, ag sa inro ra mga kamelyo.”

³² Kadâ, nagnunót sinrá kang Laban, ag pag-abót ninrá sa bayáy ingpadiskarga ni Laban kag mga karga it kamelyo ag ingpaka-on kalíng mga hadop it kumpay ag upá. Pagkatapos ay ingtaw-an nidá katóng sugu-on ag ida mga ka-ibhanan it tubì nak panghináw sa inra mga sikí. ³³ Ingpasuyór sinrá ni Laban ag ingpatahawan it pagka-on, pero nagsilíng kag sugu-on, “Indì anay kamí magka-on hanggát wayâ nakò na-u-uma-án kung asing nagpa-alí kamí.”

Nagsabát si Laban, “Ay halá, umá-aney.”

³⁴ Kadâ, nagsilíng sidá, “Akó ay sugu-on ni Abrahám.

³⁵ Ingpakama-ado nak gadór it GINO-O kag akò Amo ag sidá ay nag-uswag. Ingtaw-an sidá it GINO-O it maramò nak mga karnero,

mga baka, mga asno, mga kamelyo, mga sugu-on nak kayake ag kabade, ag maramong pilak ag buyawan. ³⁶ Si Sara nak asawa it akò Amo, ay nag-anák it usáng kayake kang Abrahám abér sidá ay maguyangéy, ag imáw kató kag nagpanublí it tanáng ida manggár.

³⁷ “Ingpasumpà akó it akò Amo nak indî akó magpili it rayaga nak ipa-asawa sa ida anák sa mga taga Cana-an kung hari-ín sidá gi-i-istár. ³⁸ Kadâ, ingpapalí akó nidá sa inró nak ida kahalihán agór mapili it asawa para sa ida anák. ³⁹ Silíng nakò sa akò Amo, ‘Pa-unó kung indî sidá magnunót sa akò?’ ⁴⁰ Ag nagsabát sidá, ‘Kag GINO-O nak akò ingsusunór ay imáw it maparayá it ida anghél nak manunót sa imo, ag mabulig sa imo sa pagpili it rayaga nak halín sa akò kahalihán, nak ipa-asawa sa akò anák. ⁴¹ Pag-abót nimó sa akò mga hali ag kung indî sinrá magsugót nak panunton kináng rayaga sa imo, libréy ikáw sa imo ingsumpa-án sa akò.’

⁴² “It kumán pag-abót nakò sa bal-ong, nagpangamuyò akò sa akò sarili yang it tuyár kalí, ‘GINO-O, nak Diós it akò Amo nak si Abrahám, kabáy pang buligan akó nimó sa akò obligasyon sa akò Amo. ⁴³ Hali akó ngasing sa bal-ong, ag kabáy pa nak kag rayaga nak akò asilínggon nak, “Pa-inuma anay bagá akó,” ⁴⁴ ag magsabát nak, “Sige, inoméy, ag apa-inumon ra nakò kag imo mga kamelyo,” ay imawéy kalí kag rayaga nak gingpili it GINO-O para sa anák it akò Amo.’

⁴⁵ “Bag-o akó makatapos it akò pangamuyò, si Rebeca ay nag-abót nak pas-an kag ida giníng, ag nag-os-os sa di bal-ong agór magsag-ob. Silíng nakò sa ida, ‘Ma-inóm anay bagá?’ ⁴⁶ Sa nak ra-an ingpahilig nidá kag ida pas-an nak giníng ag nagsilíng, ‘Inoméy! Ag akó ra apa-inumon kag imo mga kamelyo.’ Kadâ, nag-inóm akó ag pagkatapos ida ray ingpa-inóm kag amò mga kamelyo.

⁴⁷ “Ag nagpangutana akó sa ida, ‘Kanin-o ikáw anák?’ Sabát nidá, ‘Kag akò Tatay ay si Betuél nak anák ni Nahor kang Milca.’ Kadâ, ingbutangán nakò it tagikáw kag ida ilóng ag ingsoksokán it ruháng punseras kag ida mga damót. ⁴⁸ Tapos, nagsu-ong akó ag nagdayaw sa GINO-O. Nagpasalamat akó sa GINO-O, kag Diós it akò Amo, nak imáw kag nagrayá sa akò sa nak ra-an sa bayáy it ida manghór. Ag dilí nakò nakità kag apó nak rayaga it ida manghór nak ma-a-asawa it anák it akò Amo. ⁴⁹ Ngasing, gusto nakong ma-ayaman kung masugót kamó nak kalíng inro rayaga ay mapangasawa it anák it akò Amo. Uma-án sa akò kung masugót kamó o indî. Agor kung indî, mahanap yangéy akó it ibá.”

⁵⁰ Nagsabát sa Laban ag Betuél, “Napati kami nak kalí ay kabubut-on it GINO-O, kadâ indí ka namò mapa-indi-án. ⁵¹ Halí si Rebeca sa imo atubangan, puydiy nimó sidáng inunót. Sugót kami nak sidá ay magíng asawa it anák it imo Amo, kumporme sa kabubut-on it GINO-O.”

⁵² Pagkarungóg it sugu-on ni Abrahám it inra sabát, nagyuhór sidá ag nagpasalamat sa atubangan it GINO-O. ⁵³ Ag ingpangliwás nidá kag ibá pang mga alahas nak pilak ag buyawan, ag mga mamahayong barò, ag ingta-ó kang Rebeca bilang payapot. Ida ra ingtaw-an it mga mamahayong regalo kag maguyáng ni Rebeca nak si Laban ag kag inra nanay. ⁵⁴ Pagkatapos it kalí kag sugu-on ag kag ida mga ka-ibahan ay nagkiná-oney ag nag-ininoméy. Rutó ra sinrá gigkatuyog.

Pagkabatì ninrá it katóng aga, nagpamuhonéy sidá, “Mapa-úli-ey kami sa akò Amo.” ⁵⁵ Pero nagpangabáy kag maguyáng ni Rebeca nak si Laban ag kag ida nanay, “Ahawiran anay namò kamó abér mga sampuyong adlaw yang, ag pagkatapos ma-inununotéy ninró sidá.” ⁵⁶ Pero nagsilíng kag sugu-on, “Bad-ey ra akó ninró giparugaya pa rilí, dahil ingpakama-adoy it GINO-O kag akò ingpa-alí. Sugtey akó ninró nak makapa-ulí sa akò Amo kanunot kalíng inro rayaga.” ⁵⁷ Nagsilíng sinrá, “Atawagon natò katóng rayaga ag sidá natò it apangutan-on.” ⁵⁸ Ingtawag nganì ninrá si Rebeca ag ingpangutana, “Gustóy bagá nimó nak magnunót ngasing dilíng tawo?”

Nagsabát si Rebeca, “Ohô, manunotéy akó ngasing.” ⁵⁹ Kadâ, ingsugtan ninrá kag inra manghór nak si Rebeca, patí kag ida kabulig nak si Debora nak imáw kag nag-alagà sa ida tunà pagkama-isót, nak magnunót sa sugu-on ni Abrahám ag sa ida mga ka-ibahan.

⁶⁰ Nagpamuhón sa inrang tanán si Rebeca ag gingbendisyunán ninrá sidá it tuyár kalí, “Kabáy pa Nê nak ikáw ay magíng nanay it linibo nak inanak, ag kabáy pa nak sinrá ay magra-óg sa inra mga ka-away!” ⁶¹ Nagliwás sa Rebeca ag ida mga kabading kabulig ag nagsakay sa mga kamelyo, ag nagsúnorey sa sugu-on nak nagba-óy sa idá. Tuyár kalí kag pagkarayá it sugu-on kang Rebeca, ag nagpa-úli-ey sinrá.

⁶² Ngasing, pagkapa-ulí pa yang ni Isaác sa inra istaran nak mga tolda sa Negéb halín sa Beer-laháy-roy, ⁶³ ag nagpamasyár sidá sa bukir agór mapangamuyò. Haponéy kató, ag pagmuyat nidá, nakità nidá nak inggwa't pa-abuton nak mga kamelyo. ⁶⁴ Pagkakità ni Rebeca kang Isaác, ay nagpilhig sidá sa ida kamelyo, ⁶⁵ ag

nagpayungot ag nagpangutana sidá sa sugu-on, “Sin-o kináng kayake nak nagpapanaw pasapóy sa atò?”

Nagsabát kag sugu-on, “Imáw kinâ kag anák it akò Amo.” Kadâ, gingtabunan ni Rebeca kag ida uda it alimongmong. ⁶⁶ Pagtabò it sugu-on ag ni Isaác, ing-uma-an sidá it tanáng ida mga inghumán ag kag mga natabô. ⁶⁷ Pagkatapos, gingnunót ni Isaác si Rebeca nak ida kumangkon sa paka-isá, sa tolda it ida nanay ag ingbaton sidá bilang ida asawa. Ingpalanggà nidá si Rebeca ag naba-óy kag ida kalisór para sa ida nanay.

KAG INANAK NI ABRAHÁM

25 ¹ Nag-asawa liwát si Abrahám, ag kag ida pangruháng asawa ay si Ketura. ² Kag mga anák nak kayake nidá kang Abrahám ay sa Zimran, Jocsan, Medan, Midian, Isbak ag Sua. ³ Sa Seba ag Dedan ay mga anák nak kayake ni Jocsan nak imáw kag pangruháng anák ni Abrahám kang Ketura. Sa Asurím, Letusím ag Leumín ay mga anák nak kayake ni Dedan nak putóng anák ni Jocsan. ⁴ Sa Epa, Eper, Hanoc, Abida ag Eldaa ay mga anák nak kayake ni Midian nak imáw kag pang-ap-át nak anák ni Abrahám kang Ketura. Kalí tanán ay inanak ni Abrahám kang Ketura.

⁵ Kang Isaác gipapanubli-án ni Abrahám kag tanáng ida propriyedad, ⁶ pero bag-o sida mamatáy ay ingtaw-an ra nidá it mga regalo kag ibá pang mga anák nidá sa ida ibáng mga asawa. Ag sinrá ay ingpapayadô nidá kang Isaác ag ingpapagto sa mga bukir sa Subatan.

KAG PAGKAMATÁY NI ABRAHÁM AG PAGYUBÓNG SA IDA

⁷⁻⁸ Nag-abót si Abrahám sa idád nak usáng gatós ag sitentay-singko nak tu-ig ag namatáy sidá sa ida kaguyangón, ag nagpahúwayey kapisan ka ida ginikanan. ⁹ Sa Isaác ag Ismaél nak ida mga anák kag nagpatigayon ag nagpayubóng sa inra tatay rutó sa kuyba sa dutà it Macpela, nak atubang sa Subatan it Mamre. ¹⁰ Kató ay asa dutà nak nabakáy ni Abrahám kang Epron nak anák ni Zohar nak Hetanhon. Rutó giyubngan si Abrahám sa katupár it ida asawa nak si Sara. ¹¹ Pagkamatáy ni Abrahám, padayon nak ingpakama-ado it Diós si Isaác nak ida anák ag rutóy sidá gi-istár sa Beer-lahay-roy.

KAG INANAK NI ISMAÉL NAK NAGÍNG ISMAELINHON

¹² Imáw kalí kag inapo ni Abrahám kang Ismaél nak ida anák kang Hagar nak taga Ehiptong kabulig ni Sara. ¹³ Kag mga anák nak kayake ni Ismaél, tunà sa maguyáng ay; si Nebayót, sumunór si Kedan, si Adbeel, si Mibsam, ¹⁴ si Misma, si Duma, si Masa, ¹⁵ si Hadad, si Tema, si Jetur, si Napis, ag si Kedema. ¹⁶ Dose tanán kalí nak mga anák nak kayake ni Ismaél, ag bawat usá sa inra ay nagíng punò it inra inanak nak nag-istár sa mga tolda ag sa inra sariling mga banwa. ¹⁷ Nag-abót si Ismaél sa idád nak usáng gatós ag treyntay-syete nak tu-ig bag-o sidá namatáy ag nagpahúwayey kapisan ka ida ginikanan. ¹⁸ Kag mga banwa it inanak ni Ismaél ay asa tungâ it Havila ag Sur nak hampíg sa Subatan it Ehipto papagto sa Asirya. Buyág ag laban sinrá sa tanáng inra kahalihán.

KAG PAG-ANÁK KANA ESÁU AG JACÓB

¹⁹ Imáw kalí kag istorya it inanak ni Isaác nak anák ni Abrahám. ²⁰ Kwarenta kag idád ni Isaác it katóng ida mapangasawa si Rebeca nak anák it ida paka-isá nak si Betuél, ag manghór ni Laban, nak mga Aramnon sa Padan-aram. ²¹ Dahil si Rebeca ay indí magka-anák, nagpangamuyò si Isaác sa GINO-O para sa ida asawa, ag ingsabát it GINO-O kag ida pangamuyò. Kadâ nagsabak si Rebeca. ²² Kag mga anák ay nagsisi-ogsi-ogan sa suyór it ida bituka, kadâ nagsilíng sidá, “Kung tuyár yang ra kalí it hirap ka akò pagsabak, asing nabubuhì pa akó?”

²³ Kadâ, nagpangutana sidá sa GINO-O ag kag sabát it GINO-O sa ida ay,

“Kapir ngani kináng asa imo bituka,
 Ag magigíng ruháng nasyón sinrá.
 Kag inra lahi ay buyág sa usa'g-usá.
 Sinrá ay magigíng magkalaban pa,
 Ugaling magigíng mas makusog ka usá,
 Kag maguyáng kag maserbisyo sa manghór.”

²⁴ Umabót kag panahón nak sidá ay nagpasyapo, ag kapir ngani kag ida ging-anák. ²⁵ Pagpuslot it maguyáng, sidá ay mapuyá ag punò it bayukag kag ida yawas, kadâ ingpangayanan sidá nak Esáu.

²⁶ Sumunór, pumuslot ray kag ida manghór ag kag ida damót ay nakahudót sa bu-óy it ida maguyáng, kadâ ingpangayan sidá nak

Jacób (kag gustong bisayahon ay “Manluluko”). Sa-isentang tu-ig kag idád ni Isaác it katóng sinrá ay ing-anák ni Rebeca.

KAG PAGBALIGYÀ NI ESÁU SA IDA PAGKAMAGUYÁNG

²⁷ It katóng sinrá ay maragko-éy si Esáu ay nagíng ma-ayong mangangadám ag sidá ay layas. Pero si Jacób ay mahipos nak tawo ag permi yang nak sa bayáy. ²⁸ Kag palanggà ni Isaác ay si Esáu dahil abáng gusto nidá kag suyâ nak yutô sa karne it mga ilahas nak ida nararakóp sa pagpangadám. Pero kag palanggà ni Rebeca ay si Jacób.

²⁹ Usáng adlaw nak si Jacób ay nagyuyutò it karne nak ingyus-ugan it patani, nag-abót si Esáu nak abáng gutom halín sa pagpangadám sa bukir. ³⁰ Nagpayungot sidá kang Jacób ag nagsilíng, “Aróy, abáng gutoméy nakò! Taw-i bagá akó it kináng imo mapuyáng ingyuyutò.” Kadâ, tunà it kató ingpalayawan sidá nak Edom, kag gustong bisayahon ay “Mapuyá.”

³¹ Pero nagsabát si Jacób, “Halá, imóy kalí tanán, pero taw-an anay sa akò kag imo pagkamaguyáng.”

³² Nagsabát si Esáu, “Mamamatayéy ra akó sa gutom, kadâ ni-o pa kag puyós it akò pagkamaguyáng? Halá, imóy!”

³³ Nagsilíng ray si Jacób, “Sumpa anay sa akò!”

Kadâ, nagsumpà ngani si Esáu kang Jacób ag ida ingbaydo kag ida pagkamaguyáng sa mapuyáng yinuto ni Jacób. ³⁴ Pagkatapos, ingtaw-an ni Jacób si Esáu it tinapay ag it katóng ida yinuto nak karne nak di yus-og nak patani. Kuma-on ag uminóm sidá ag pagkatapos ay nagpanawey. Tuyár kató kag pagbaliwayâ nidá sa ida pagkamaguyáng.

NAG-ISTÁR SI ISAÁC SA GERAR

26 ¹ Ngasing, nagka-inggwa liwát sa Canaan it tigkagutom purya pa katóng tigkagutom sa kapanahunan ni Abrahám. Nagpagto sa Isaác kang Abimelec nak harì it mga Pilistinhon, sa banwa it Gerar. ² Pag-abót rutó, nagpakità kag GINO-O kang Isaác ag nagsilíng, “Bada-ey gipagto sa Ehipto. Rilí yang ikáw sa mga lugár nak akò itudlò sa imo. ³ Pasaydo-saydo yang ikáw rilí, ag magigíng ka-ibhanan akó nimó dahil ita-ó nakò kalíng dutà sa imo ag sa imo inanak. Akò atuparón sa imo kag akò kasugtanan nak akò ingpromisa sa imo Tatay nak si Abrahám. ⁴ Aparamu-on nakò kag imo inanak tuyár sa ramò it mga bitu-on sa langit, ag kalíng

tanáng dutà ay ita-ó nakò sa inrá. Sa parayan ra it imo inanak, kag tanáng katawuhan sa mga nasyón sa kalibutan ay makakabaton it pagpakama-ado. ⁵ Apakama-aduhon nakò kamó dahil ingsunór ni Abrahám kag akò mga kabubut-on ag mga kasugu-án.”

⁶ Kadâ, rutó ngani gi-istár sa Isaác sa Gerar. ⁷ Pag ingpapangutana sidá it mga taga rutó kung sin-ó si Rebeca, kag ida ing-u-umà ay kalí kunó ay ida manghór. Nahadlok sidá nak mag-umà nak si Rebeca ay ida asawa dahil sabaling sidá ay matyon agór maba-óy ninrá si Rebeca, dahil si Rebeca ay abáng gandá gimuyatan. ⁸ It katóng marugayéy rutó sa Isaác, usáng adlaw sa pagpaninggahà ni Abimelec, nakità nidá nak nagkakarinyuhan sa Isaác ag Rebeca. ⁹ Kadâ, ingpatawag ni Abimelec si Isaác ag nagsilíng, “Hay, mati ngani nak sidá ay imo asawa! Asing nagsilíng ikáw nak imo sidá manghór?”

Nagsabát si Isaác, “Kabi ra nakò ay
inro akó amasyon agór maba-óy sidá.”

¹⁰ Nagsilíng si Abimelec, “Ni-o kalíng imo inghumán sa amò? Kung usá sa mga tawuhan nakò ay inulit sidá nak imo asawa, imo pa kamí aray-an it kasal-anan.” ¹¹ Kadâ, ingpa-andamán ni Abimelec kag mga tawong ida sinakupan. Nagsilíng sidá, “Sin-o man sa inró nak maghimò it maya-in kang Isaác ag sa ida asawa ay mamamatáy.”

¹² Nagpaninanom si Isaác it uyás sa inra dutà ag sidá ay nagtubas it bugana it katóng tu-ig nak kató. ¹³ Ingpakama-ado sidá it GINO-O ag padayon sidá nak nag-uswag hanggáng maging manggaranon. ¹⁴ Nagka-inggwa sidá it maramong mga alagang hadop ag mga sinakupan, kadâ nahilí sa ida kag mga Pilistinhon. ¹⁵ Kadâ, gingbonbonán it mga Pilistinhon kag mga bal-ong nak gingpakotkot it ida Tatay nak si Abrahám it katóng rutó pa sidá gi-i-istár. ¹⁶ Ag nagsilíng si Abimelec kang Isaác, “Payadò kamó sa amò dahil mas makúsogey ag mas mayámaney kamó sa amò.”

¹⁷ Kadâ ngani, humalín sa Isaác sa mayungot sa banwa it Gerar ag sinrá ay nagpayadò ag nagtukor it inra mga tolda sa patag sa tungâ it mga baguntor nak sakop ra gihapon it Gerar, kung hari-ín rutó sinrá gi-i-istár it marugay. ¹⁸ It katóng rutó pa sa Gerar gi-istár si Abrahám, inggwa sidá rutó it ingpakotkot nak mga bal-ong. Pero pagkamatáy nidá ingpangbonbonán kató it mga Pilistinhon. Ngasing, ingpakotkot liwát ni Isaác kag mga bal-ong nak kató ag ingtawag nidá sa mga pangayan nak ingpangayan it kató it ida tatay.

¹⁹ Sa pagkotkot rutó it bal-ong it mga sugu-on ni Isaác, nakakità sinrá it rakong tuburán, ²⁰ pero ing-agaw kalí it mga manugbantay it mga hadop nak taga Gerar, kadâ sinrá ay nag-away. Silíng ninrá, “Amò kalí tubì.” Dahil sa inra pag-agaw-agawán, kadâ ingpangayanan ni Isaác kalíng bal-ong nak Esek.

²¹ Sumunór, nagkotkot liwát sinrá, ag ing-awayan ray ninrá kalí. Dahil sa inra paghangit-hangitán, kadâ ingpangayanan nidá kalíng bal-ong nak Sitna. ²² Dahil rutó, nagsaydo ray sa Isaác ag nagpakotkot liwát sidá it usáng bal-ong, ag kalí ay waya-éy ninrá gi-awayé. Ingpangayanan nidá kalíng bal-ong nak Rehobót sa pagsilíng, “Ngasing ingtaw-an kitá it GINO-O it maliway nak lugár ag kitá ay magigíng bugana rilí.”

²³ Pagkalipas it pilang panahón, sa Isaác ay nagsaydo sa Beerseba. ²⁴ It katóng gab-í it inra pag-abót rutó, kag GINO-O ay nagpakitá sa ida ag nagsilíng, “Akó kag Diós it imo Tatay nak si Abrahám. Ayâ gikahadlok, dahil ka-ibahan akó nimó. Apakama-aduhon ikáw nakò, ag aparamu-on nakò kag imo inanak alang-alang kang Abrahám nak akò ulipon.” ²⁵ Kadâ, nagsug-on-sug-on si Isaác it batóng altar ag nagdayaw sa GINO-O. Rutó ra sinrá gitukor it inra mga tolda ag nagpakotkot sidá rutó it usáng bal-ong.

KAG KASUGTANAN NA ISAÁC AG ABIMELEC, KA HARÌ IT MGA PILISTINHON

²⁶ Habang hagto sa Isaác sa Beerseba, halín sa Gerar ay nagpagto si Abimelec sa ida, ka-ibahan si Ahuzát nak ida Manuglaygay, ag si Picol nak Punô it ida mga sundalo. ²⁷ Pag-abót ninrá, nagpangutana si Isaác, “Ma-uno kamó, asing nagpalí kamó? Bukóy hangít kamó sa akò, kadâ inro kamí gingpahalín sa inro banwa?”

²⁸ Nagsabát sinrá, “Nakità nak gadór namò nak ka-ibahan nimó kag GINO-O, kadâ ngani gusto namò nak maghumán it kasugtanan sa imo. ²⁹ Masumpa-án kitá nak indì ninró kamí gi-unhon ag indì ra kamó namò gi-unhon. Ma-ado ra kag amò pagtratár sa inró it katóng hagto kamó sa amò. Ingpakita-an kamó namò it ma-ado ag abér ingpahalín kamó nakò ay sa ma-adong parayan, ag ngasing ikáw ay ingpakama-ado nak gadór it GINO-O.” ³⁰ Pagkinasugót ninrá, nagpahanrà si Isaác it ma-adong mga pagka-on ag sinrá ay nagkina-on ag nag-ininuman. ³¹ Pagka-aga, ma-aga pa sinráng nagbati ag nagsinumpa-án kumporme sa inra binisayahan, bag-o

inghatór sinrá ni Isaác sa rayan papa-ulì ag ma-ado kag inra pagbinuyagan.

³² It katóng adlaw nak kató, nag-umà kag mga sugu-on ni Isaác nak nakakotkotéy sinrá it bal-ong nak inggwa it tubì. ³³ Ing pangayanan ninrá katóng bal-ong nak Seba dahil sa inra pagsinumpa-án. Kadâ hanggáng ngasing, ingtatawag kag inra banwa nak Beerseba.

KAG MGA ASAWA NI ESÁU NAK BUKÒ INRA MGA KALAHÌ

³⁴ Pag-abót ni Esáu sa idád nak kwarenta nak tu-ig, nag-asawa sidá kang Judit nak anák ni Beerì, ag kang Basemat nak anák ni Elon, nak parehong mga Hetanhon. ³⁵ Kalí ay imáw it nagíng dahilan it kalisór na Isaác ag Rebeca.

KAG PAGBENDISYON NI ISAÁC KANG JACÓB

27 ¹ It katóng si Isaác ay maguyangéy ay rumuyóm kag ida mga matá, kadâ índi-ey sidá makatuhob it ma-ado. Ing-ayaba nidá si Esáu nak ida anák nak maguyáng ag nagsilíng, “Anák!”

Ag nagsabát si Esáu, “Tay, halí akó.”

² Nagsilíng si Isaác, “Maguyangéy akó ag wayâ nakò na-a-ayamì kung sa-unó akó mamamatáy. ³ Ray-a kag imo mga armas ag panâ ag pagto sa kaguyangan agór magpangadám ka it ilahas para sa akò. ⁴ Yutu-a kató sa akò gustong suyâ, agór makakaka-on akó ag mabendisyunán ka nakò bag-o akó mamatáy.”

⁵ Habáng si Isaác ay nagbibisaya kang Esáu, nagpapanimati yakí si Rebeca. Kadâ, pagkahalín ni Esáu nak mapangadám sa kaguyangan, ⁶ nagsilíng si Rebeca sa ida anák nak si Jacób, “Narunggan nakò kag imo Tatay nak nagsugò kang Esáu ⁷ nak magpangadám kunó it ilahas. Inapayutò nidá kag ida gustong suyâ, agór maka-on sidá ag pagkatapos, abendisyunán kunò nidá si Esáu sa atubangan it GINO-O bag-o sidá mamatáy. ⁸ Kadâ ngasing, Totò, sunra kag akò isilíng sa imo. ⁹ Pagto rutó sa atò mga kambing ag pumilì it ruháng matabâ ag batà pa nak kambing, agór ayutu-on nakò kag gustong suyâ it imo Tatay. ¹⁰ Ikáw kag marayá it kalíng suyâ sa imo Tatay agór sidá ay maka-on, ag agór ikáw kag ida mabibendisyunán bag-o sidá mamatáy.”

¹¹ Pero nagrason si Jacób sa ida nanay, “Pero Nay, si Esáu ay punò it bayukag ag akó ay wayâ. ¹² Sabaling haphapón akó nidá, ag masasaduran nidá nak akò sidá ingluluko. Ida akó isumpà imbis nak abendisyunán.”

¹³ Nagsilíng kag ida nanay, “Ayá'g kalibóg Totò, akó it bahala, basta't sunra yang akó. Pagtóy, ba-óy it mga kambing ag ray-on dilí.”

¹⁴ Kadâ, pumagto si Jacób ag buma-óy ngani it ruháng kambing, ag ida ingpangrayá kalí sa ida nanay. Ing-ihaw kalí ni Rebeca ag ida yinutô kag gustong suyâ ni Isaác. ¹⁵ Sumunór, sumuyór si Rebeca sa tolda ag ingba-óy kag pinakama-adong barò ni Esáu nak ida maguyáng nak anák, ag ingpasoksok nidá kang Jacób nak ida putó nak anák. ¹⁶ Ingba-óy ni Rebeca kag mga anit it kambing nak inggwa't bayukag, ag ingpuros sa mga damót ag li-og ni Jacób nak wayâ it bayukag. ¹⁷ Ida ingta-ó kang Jacób kag tinapay ag ma-init nak suyâ nak ida yinutô.

¹⁸ Ag sumuyór si Jacób sa tolda it ida tatay ag nagsilíng, “Tay!” Ag nagsabát si Isaác, “Tô, halí akó. Si-o ikáw anák?”

¹⁹ Nagsabát si Jacób, “Akó si Esáu nak imo panganay nak anák. Natumanéy nakò kag imo ingsugò sa akò. Ka-onáy kalíng imo gustong suyâ nak akò ingyutò, bag-o abendisyunán nimó akó.”

²⁰ Pero nagpangutana si Isaác, “Asing abáng rali ra ikáw makaba-óy it ilahas Toto?”

Sabát ni Jacób, “Sa kalu-oy ra it GINO-O nak Diós nimó ay nakakità akó nak ra-an Tay.”

²¹ Nagsilíng ray si Isaác kang Jacób, “Maléy, payungot bagá rilí Tô, agór akò ikáw mahaphap kung talagáng ikáw ay si Esáu.” ²² Kadâ, si Jacób ay nagsu-or sa ida tatay ag sidá ay inghaphap it kalí ag nagsilíng, “Kag boses nimó ay pay kang Jacób, pero kag imo damót ay damót ni Esáu.” ²³ Ag wayâ nidá nakilaya si Jacób dahil kag ida mga damót ay bayukagon tuyár it kang Esáu. Abendisyunanéy tan-a nidá si Jacób, ²⁴ pero nagpangutana pa gihapon sidá, “Matu-or bagá nak ikáw kag akò anák nak si Esáu?”

Sabát ni Jacób, “Ohò, matu-or talagá Tay.”

²⁵ Ag nagsilíng si Isaác, “Halá, be kináng suyâ nak imo ingyutò ag maka-on akó, agór pagkatapos, abendisyunanéy ikáw nakò.” Ingta-ó ngani ni Jacób kag pagka-on kang Isaác ag ingray-an ra nidá sidá it ayak, ag nagka-on ag nag-inóm kag ida tatay. ²⁶ Pagkaka-on ni Isaác, nagsilíng sidá, “Maléy anay, harú-e anay akó Tô.” ²⁷ Kadâ, nagsu-or si Jacób ag ida ingharu-an kag ida tatay. Sa ida pagharò, nahugman ni Isaác kag hugom ni Esáu sa ida barò ag ingbendisyunán nidá sidá sa pagsilíng,

“Mm, ka hugom it akò anák ay kabubangyo,

Pay tuyár sa bukir nak gingpakama-ado it GINO-O!

²⁸ Ka akò pangabáy ay imo mabaton,
 Ka halín sa Diós nak tun-óg nak langitnon,
 Ag taw-an ka nidá it matabáng paninanom,
 Bugana nak uyás ag ubas ka imo tubasón.
²⁹ Kabáy nak serbihan ka it mga nasyón,
 Ag kag katawuhan sa imo'y magsinu-ong.
 Ka imo kahalihán ay imo panguyuhan,
 Mga anak it imo Nanay, inra ka ayurhan.
 Kabáy nak sumpa-ón sin-o mang masumpà sa imo,
 Ag pakama-aduhon ka sa imo'y mapakama-ado.”

NAGPAKITLU-OY SI ESÁU NAK BENDISYUNÁN NI ISAÁC

³⁰ Pagkatapos it pagbendisyon ni Isaác kang Jacób ay nagliwaséy sidá. Isót yangéy sidá na-abute ni Esáu nak halín sa pagpangadám, pas-an kag ida naba-óy nak hadop. ³¹ Ida nak ra-an ingyutò kag gustong suyâ it ida tatay ag rinayá nidá kalí sa ida, ag nagsilíng, “Tay! Bangonéy, ag kuma-on it kalíng imo gustong suyâ nak akò ingyutò, bag-o nimó akó bendisyunán.”

³² Nagpangutana si Isaác, “Nak si-o ikáw?”

Sabát ni Esáu, “Akò kag imo anak, kag imo panganay nak anak nak si Esáu.”

³³ Abáng panguyóg ni Isaác pagkarungóg nidá it kalí, ag nagpangutana sidá, “Ay sin-ó katóng na-unang nagpangadám nak nagrayá sa akò it suyâ? Pagkatapos pa yang nakò it ka-on, ag ako-éy sidá nabendisyunán bag-o ikáw nag-abót. Ag kung ni-ó kag akò ingta-óng bendisyon sa idá, ay idáy talagá kató ag índi-ey nakò mabawì.”

³⁴ Pagkarungóg it kalí ni Esáu, napa-ukáw it tibaw sidá, ag nagpakitlu-oy sa ida tatay, “Tay, akó ra! Bendisyuní ra akó!”

³⁵ Ugaling nagsabát si Isaác, “Ingluko akò it imo manghór ag naba-óy nidá kag bendisyon nak tan-a'y para sa imo.”

³⁶ Silíng ni Esáu, “Hm! Tamang gadór kag ida pangayan nak Jacób, dahil manluluko talagá sidá! Ruháng beseséy kalíng ida pangluko sa akò. It katóng una, ingba-óy nidá kag akò pagkamaguyáng, ag ngasing ay ida ing-agaw kag bendisyón nak tan-a'y para sa akò.” Ag nagsilíng pa sidá, “Wayá-éy bagá Tay it nabilín nak bendisyón para sa akò?”

³⁷ Nagsabát si Isaác kang Esáu, “Ingta-óy nakò sa ida kag pagkapunò, ag tanáng ida mga hali ay magigíng sugu-on nidá.

Ingta-óy nakò sa ida kag buganang paninanom ag dugâ it ubas. Ni-o pa kag nabibilín nak ma-itata-ó nakò sa imo To?”

³⁸ Pero padayon nak nagpakitlu-oy si Esáu sa ida tatay, “Tay, waya-éy bagáng gadór it nabilín, abér usá? Bendisyuní ra akó Tay!” Ag nagpakatibaw ray liwát sidá.

³⁹ Kadâ, nagsabát si Isaác kang Esáu ag kalí kag ida bendisyón sa idá,

“Anák, ka imo magigíng istaran

Ay rutó sa dutang mayadó sa kabugana-an,

Rutó sa lugár nak indí matun-ugán.

⁴⁰ Espada ka imo perming agamiton.

It imo manghór, ikáw ay a-ulipunon,

Ugaling sidá ay imo alabanan,

Kag imo li-og ay ida mabubuhi-an.”

⁴¹ Tuna it kató, nagpahimot si Esáu kang Jacób dahil sa bendisyón it inra tatay. Kadâ, nagsilíng si Esáu sa ida sarili, “Badyáng! Mayungotéy ra mamatáy si Tatay. Pagkapasukát sa ida, amatyon nak gadór nakò kalíng manghór nakò nak si Jacób.”

⁴² Pero kalíng pahimot ni Esáu ay naka-abót kang Rebeca, kadâ ingpatawag nidá si Jacób, ag nagsilíng sa ida, “Kalíng imo Manóng nak si Esáu ay nagtityempo yang nak ikáw ay matyón. ⁴³ Kadâ ngasing Anák, sunra kag akò sugò sa imo. Pagto sa akò maguyáng nak si Laban rutó sa Haran. ⁴⁴ Hagto yang anay ikáw, hanggáng mawagit kag kahangit it imo Manóng. ⁴⁵ Pag buko-éy sidá hangit ag nalimtanéy nidá kag imo inghumán sa ida, apapa-uli-onéy ka nakò. Indì akó magsugót nak magmatyanan kamóng akò mga anák!”

INGPAPAGTO NI ISAÁC SI JACÓB KANG LABAN

⁴⁶ Ag nagsilíng si Rebeca kang Isaác, “Nasapútaney akó sa akò kabuhì sa pag-impon dilí sa mga umagar nak Hetanhon. Kung tuyár yang ra gihapon kag ma-a-asawa ni Jacób, ay ma-ado pa't namamatáy yangéy akó!” (Kag mga Hetanhon ay usá sa mga lahì nak halín sa Canaanhon.)

28 ¹ Kadâ, ingpatawag ni Isaác si Jacób, ag ida ingbendisyunán ag ingtugon sidá sa pagsilíng, “Ayáng gadór gipangasawa it rayaga nak Canaanhon. ² Pagto rutó sa Padan-aram sa imo Lolo Betuél, nak Tatay it imo Nanay. Pili rutó it usáng rayaga nak anák it imo Tiyò Laban, nak maguyáng it imo Nanay. ³ Kabáy pa nak pakama-aduhon ka it Diós nak Makagagahom, ag sa imo pag-asawa

taw-an ka nidá it maramong anák, ag kag imo inanak ay magiging maramong lahi. ⁴ Kabáy pa nak mapasa-imo ag sa imo inanak kag ingpromisa nak pagpakama-ado it Diós sa imo Lolo Abrahám, nak maging inró kalíng dutà nak atò ingpapangistaran.” ⁵ Imáw kalí kag pagkapapanaw ni Isaác kang Jacób papagto rutó sa Padan-aram, papagto sa ida Tiyo Laban nak anák ni Betuél nak Aramnon. Kalíng si Laban ay maguyáng ni Rebeca nak nanay na Jacób ag Esáu.

NAG-ASAWA PA'T BUKÒ NINRA KALAHÌ SI ESÁU

⁶ Ngasing, na-ayaman ni Esáu nak ingbendisyonán ni Isaác si Jacób bag-o ingpapagto sa Padan-aram, agór rutó mapangasawa. Na-ayaman ra nidá nak ingpakatugon ni Isaác si Jacób nak indí nak gadór kalí magpangasawa it rayaga nak Canaanhon, ⁷ ag nagsunór si Jacób sa gusto it ida tatay ag nanay ag nakahalinéy kalí papagto sa Padan-aram. ⁸ Kadà, it katóng na-ayaman ni Esáu nak kuntra kag ida tatay sa mga umagar nak Canaanhon, ⁹ nagpagto sidá rutó sa ida Tiyo Ismaél (nak anák ra it ida Lolo Abrahám, miskan ayam nidá nak kalí ay kakuntra it ida tatay), ag nagpangasawa pa gihapon kang Mahalat nak hali ni Nebayót. Sinrá'y mga anák ni Ismaél.

KAG PAGPANANAMGO NI JACÓB SA BETEL

¹⁰ Humalín si Jacób sa Beerseba papagto sa Haran. ¹¹ Na-abutan sidá it gab-í sa usáng lugár, ag rutó sidá gipalipas it gab-í. Nagba-óy sidá it usáng bató nak ida ing-uyunán, ag rutó sidá gighigrà. ¹² Nagpananamgo sidá nak inggwa kunó it usáng sanrig nak abót sa langit, ag nakikità nidá kag mga anghél it Diós nak nagsasakà ag nagpipilhig rutó. ¹³ Nakità ra nidá kag GINO-O nak hinâ sa ida uyuhan. Ag nagsilíng kag GINO-O, “Akó kag GINO-O, nak Diós it imo Lolo Abrahám ag Diós ra it imo Tatay nak si Isaác. Kalíng dutà nak imo inghihigra-án ay ita-ó nakò sa imo ag sa imo inanak. ¹⁴ Maramò sinrá nak tuyár sa ramò it taybo sa dutà, ag makadat sinrá sa tanáng parti it kalibutan. Ag sa parayan nimó ag it imo inanak, tanáng mga lahi sa kalibutan ay makakabaton it pagpakama-ado. ¹⁵ Ka-ibahan akó nimó ag abantayán ka nakò abér hari-ín ikáw magpagto, ag ibalik ka nakò sa dutà nak kalí. Indì ka nakò gibada-an, atuparón nakò kag tanáng akò ingbisaya sa imo.”

¹⁶ Nakabatì si Jacób ag nagsilíng, “Halí yakí kag GINO-O, wayâ nakò na-ayami!” ¹⁷ Nahadlukán sidá ag nagsilíng pa, “Napangidlis

akò sa lugár nak kalí! Halí yakí kag bayáy it Diós, ag kalí kag hagrán pa langit.”

¹⁸ Kadâ, ma-aga pa, nagbangonéy si Jacób ag ingba-óy nidá katóng batóng ida ing-uyunán, ag ingpatinrog kalí bag-o binub-an it lana sa ibabaw, bilang tanrà it pagpakitâ sa ida it Diós. ¹⁹ Ingtawag nidá katóng lugár nak Betél (kag gustong bisayahon ay Bayay it Diós), pero kag dating ngayan it katóng banwa ay Luz. ²⁰ Nagsumpà si Jacób sa GINO-O sa pagsilíng, “Kung akó'y imo a-ibhán ag abantayán sa akò pagpanaw, ag kung imo akó apaka-unon ag ayamitán, ²¹ ag imo akó ibalik it ma-ado sa bayáy it akò Tatay, ay ikáw GINO-O kag akò magigíng Diós. ²² Ag kalíng bató nak akò ingpatinrog ay tanrà nak halí kag imo bayáy. Ag sa tanáng bagay nak imo itata-ó sa akò ay ita-ó nakò sa imo kag ika-sampuyong parti.”

KAG PAG-ABÓT NI JACÓB SA PANIMAYÁY NI LABAN

29 ¹ Nagpadayon si Jacób sa ida pagpanaw hanggáng sa maka-abót sidá sa Padan-aram nak imáw it ing-i-istaran it mga halín sa Caldiya sa Subatan. ² Pagmuyat nidá, inggwa sidá it nakitâ nak bal-ong sa bukir. Sa palibot it kató, inggwa't tatlong grupo it karnero nak nagpapahuway ka-ibahan it inra mga manugbantay dahil rutó ninrá kalí gipapa-inuma. Inggwa't rakóng bató nak nakatabon sa yuba it katóng bal-ong. ³ Pag nagtiníponey kag mga karnero, inapaligir it mga manugbantay katóng marakóng bató ag pagkatapos ninrá it pa-inóm, inra ray inatabunan kag bal-ong.

⁴ Nagpangutana si Jacób sa inra, “Mga amigo, taga ri-ín kamó?” Nagsabát sinrá, “Taga Haran kamí.”

⁵ Nagpangutana ray si Jacób, “Kilaya bagá ninró si Laban nak apó ni Nahor?”

Sabát ninrá, “Ohò, kilaya namò sidá.”

⁶ Nagsilíng ray si Jacób, “Ay kamustáy ra sidá?”

Sabát ninrá, “Ma-ado ra. Kinâ nganèng pa-abuton nak rayaga nak di kanunot nak mga karnero ay si Raquél nak ida anák.”

⁷ Silíng ni Jacób, “Ma-aga pa, ag bukò pa oras nak inugpasilong it mga karnero. Ay kung inapa-inoméy ninró sinrá agór mapapasabsab ray.”

⁸ Pero nagrasón sinrá, “Indì nganì puydi. Kinahangyán nak magtinipon anay kag tanáng mga karnero bag-o paligiron kag bató halín sa yuba it bal-ong, ag bag-o sinrá mapa-inóm.”

⁹ Habang nag-i-istorya pa sinrá, nag-abót si Raquéel nak kanunot kag mga karnero it ida tatay, dahil sidá kag manugbantay ninrá.

¹⁰ Pagkakità ni Jacób kang Raquéel nak anák ni Laban nak maguyáng it ida nanay, ay nagpagto sidá sa yuba it bal-ong ag ingpaligir kag bató. Ida ingpa-inóm kag mga karnero ni Laban, ¹¹⁻¹² ag nagpakilaya sidá kang Raquéel nak sidá kag kumangkon it ida tatay ag anák it ida Tiya Rebeca. Pagkatapos, ingharu-an nidá si Raquéel ag napatibaw sidá sa kasadya. Pagkakilaya ni Raquéel kang Jacób, rumayagan sidá papa-ulí ag umumà sa ida tatay nak si Laban.

¹³ Pagkarungóg ni Laban nak nag-abót kag anák it ida manghór, rumayagan sidá ag ida kalí ingsapóy. Pagkità ninrá, ingkopkopán ag ingharu-an nidá si Jacób, bag-o ingnunót sa inra bayáy. Nagbalità si Jacób kang Laban it kamutangan ninrá. ¹⁴ Kadâ, nagsilíng si Laban, “Matu-or nak ikáw ay akò karugô!” ag nagtinér sidá sa inra bilang usáng bisita sa suyór it usáng buyan.

KAG PAGPANGAGAR NI JACÓB KANG LABAN PARA KANA RAQUEL AG LEA

¹⁵ Ag nagsilíng si Laban kang Jacób, “Bukò kumo ikáw ay akò kumangkon ay matrabaho yang ikáw it wayâ it suhoy. Uma-an sa akò kung ni-ó ka imo gustong suhoy.” ¹⁶ Si Laban ay inggwa't ruháng anák nak rayaga. Ka ngayan it maguyáng ay si Lea ag ka ngayan it manghór ay si Raquéel. ¹⁷ Kag mga matá ni Lea ay kagugandá ugaling ay mabinyatagon, pero si Raquéel ay mabu-ot ag kagugandá kag hitsura.

¹⁸ Gingpalanggà ni Jacób si Raquéel kadâ nagsilíng sidá, “Mapangagar akó sa imo it pitóng tu-ig para sa imo putóng anák nak si Raquéel.”

¹⁹ Nagsugót si Laban, “Mas ma-ado pa ngani kung ikáw kag ida ma-asawa kisa ita-ó pa nakò sidá sa ibá. Halá, halí yang ikáw.”

²⁰ Kadâ, nagpangagar si Jacób it pitóng tu-ig para kang Raquéel. Ag para sa ida, pay pilang adlaw yang kató, dahil sa ida pagpalanggà kang Raquéel.

²¹ Pagkalipas it pitóng tu-ig, nagsilíng si Jacób kang Laban, “Taposéy nakò kag pitóng tu-ig, taw-anéy sa akò kag akò magigíng asawa.” ²² Kadâ, ing-imbítar ni Laban kag tanáng taga rutó, agór marungaw sa marakóng punsyon sa kasáy it ida anák. ²³ Pero pagkagab-í kag ingraya ni Laban kang Jacób ay kag ida maguyáng nak anák nak si Lea, ag inubayán sidá ni Jacób. ²⁴ Ingtaw-an ni

Laban si Lea it usáng kabulig nak kabade nak kag ngayan ay si Zilpa.
²⁵ Pagka-aga, nakità ni Jacób nak si Lea yakí kag ida ka-ubay, kadâ sinurà ni Jacób si Laban, “Ni-o kalíng imo ginghamán sa akò? Bukóy nagpangagar akó sa imo para kang Raquél? Asing imo akò linuko?”

²⁶ Nagrasón si Laban, “Bukô tuyár kinâ kag amò sulunranon dilí. Kinahangyán nak ma-una mag-asawa kag maguyáng sa manghór.

²⁷ Tapusa anay kalíng usáng dominggo it intro pagkakasáy, ag pagkatapos ita-ó nakò sa imo si Raquél, kung mapangagar ray liwát ikáw sa akò it pitóng tu-ig.”

²⁸ Sumugót ra si Jacób ag gingtapos kag usáng dominggo nak pagkinasadya sa kasáy nidá kang Lea, bag-o ingpa-asawa ray ni Laban sa ida si Raquél. ²⁹ Ingtaw-an ni Laban si Raquél it usáng kabulig nak kabade nak kag ngayan ay si Bilha. ³⁰ Kadâ ngasing, nagíng asawa ra ni Jacób si Raquél. Mas palanggà ni Jacób si Raquél kisa kang Lea ag nagpangagar ray sidá sa ida panugangan it pitóng tu-ig pa.

KAG MGA ANÁK NI JACÓB

³¹ It tong makità it GINO-O nak ing-i-ihíg si Lea ay ingbu-ót nidá nak magka-anák kalí, pero si Raquél ay wayâ. ³² Sumabak si Lea ag nag-anák sidá it kayake. Ingpangayanan nidá kalí nak Rubén dahil napasilíng sidá, “Nakità it GINO-O kag akò kalisór ag ngasing nak natáw-aney nakò kag akò asawa it anák, sabaling apalangga-onéy akò nidá.” ³³ Sumabak ray si Lea ag nag-anák sidá it kayake gihapon. Ingpangayanan nidá kalí nak Simeón dahil napasilíng sidá, “Dahil narunggan it GINO-O nak akó ay ing-i-ihíg, kadâ ingtaw-an ray nidá akó it usá pang anák nak kayake.” ³⁴ Sumabak ray sidá ag kayake gihapon kag ida anák. Ingpangayanan nidá kalí nak Levi dahil napasilíng sidá, “Ngasing, mayungotéy nak gadór sa akò kag akò asawa, dahil ingtáw-aney nakò sidá it tatlong anák nak kayake.” ³⁵ Sumabak ray liwát sidá ag nag-anák it kayake gihapon. Ingpangayanan nidá kalí nak Juda dahil napasilíng sidá, “Ngasing, apurihon nakò kag GINO-O,” Ag tumungon anay kag ida pagsabak.

30 ¹ Pagkakità ni Raquél nak wayâ sidá na-a-anakí ni Jacób, nahilì sidá sa ida maguyáng, kadâ nagsilíng sidá kang Jacób, “Taw-i akó it anák, kung indí ay mamamatáy yangéy akó!”

² Rumayab-rayab kag kahangit ni Jacób kang Raquél ag nagsabát sidá, “Asì, akó bagá kag Diós nak nagpiga sa imo nak magka-anák?”

³ Pag rugay-rugáy nak wayâ gihapon nisabak si Raquél nagsilíng sidá kang Jacób, “Kalí kag akò kabulig nak si Bilha. A-ubayán nimó sidá agór sa parayan nidá magkaka-inggwa ra akó it anák.” ⁴ Ag ingta-ó nganì nidá kag ida kabulig nak si Bilha agór magíng asawa ni Jacób, ag inubayán nidá kalí. ⁵ Sumabak si Bilha kang Jacób ag nag-anák it kayake. ⁶ Ag nagsilíng si Raquél, “Ingpaburán akó it Diós nak nagrungóg it akò pangamuyò ag ingtaw-an akó nidá it anák,” kadâ ingpangayanan nidá kalí nak Dan. ⁷ Sumabak ray si Bilha it pangruhá ag nag-anák sidá it kayake gihapon. ⁸ Nagsilíng ngasing si Raquél, “Naglabanan kamí it akò Manang, ag nagra-óg akó,” kadâ ingpangayanan nidá kalíng anák nak Neptali.

⁹ It katóng nakità ni Lea nak wayâ ray sidá nasabak, ingta-ó ra nidá kag ida kabulig nak si Zilpa agór magíng asawa ni Jacób. ¹⁰ Sumabak si Zilpa kang Jacób ag nag-anák kalí it kayake. ¹¹ Ag nagsilíng si Lea, “Talagáng maswerte akó!” kadâ ingpangayanan nidá kalíng anák nak Gad. ¹² Sumabak ray si Zilpa it pangruhá ag nag-anák sidá it kayake gihapon. ¹³ Nagsilíng ngasing si Lea, “Abáng sadya talagá akó! Asilínggon it mga tawo nak akó ay nasadyahán,” kadâ ingpangayanan nidá kalíng anák nak Aser.

¹⁴ Usáng adlaw sa panahón it tig-ani it trigo, nagpagto si Rubén sa bukir ag nakakità sidá it mga tanóm nak mandragóra nak buyóng nak pangpasabak. Nagpangba-óy sidá it kalí ag rinayá nidá sa ida nanay nak si Lea. Pagkakità ni Raquél, nagsilíng sidá kang Lea, “Mahagar bagá be it pilang bilog nak mandragóra it imo anák.”

¹⁵ Pero nagsabát si Lea, “Kuyang pa bagá nak kag akò asawa ay ing-agaw nimó? Ngasing, patí kalíng mandragóra it akò anák ay a-agawon ray nimó?”

Nagsabát si Raquél, “Puydi kamóng mag-ubay iság sa gab-í, basta't taw-an yang akó nimó it kinâ.”

¹⁶ Pag-abót ni Jacób it katóng hapon halín sa bukir, ingsapoy-sapoy sidá ni Lea ag nagsilíng, “Dapat nak sa akò ka mag-ubay iság sa gab-í, dahil ingbadaraney ka nakò it mga mandragóra it akò anák,” kadâ sinrá kag nag-ubay pagkagab-í.

¹⁷ Ag ingrunggan it Diós kag pangamuyò ni Lea, kadâ nagsabak ag nag-anák sidá it panglimang anák nak kayake kang Jacób.

¹⁸ Nagsilíng si Lea, “Ingsuhuyan akó it Diós dahil ingta-ó nakò sa akò asawa kag akò kabulig,” kadâ ingpangayanan nidá kalíng anák nak Isacár. ¹⁹ Ag sumabak ray si Lea ag nag-anák sidá it pang-an-óm nak anák nak kayake. ²⁰ Nagsilíng ngasing sidá, “Ingtaw-an akó it

Diós it ma-adong regalo, kadâ ngasing siguradong importantey akó sa akò asawa, dahil nataw-an nakò sidá it an-óm nak mga anák nak kayake,” kadâ ingpangayanan nidá kalí nak Zabulón. ²¹ Nag-anák pa liwát sidá it usáng kabade nak ida ingpangayanan it Dina.

²² Sa hulí ay nalu-oy ra kag Diós kang Raquél ag ingrungóg nidá kag pangamuyò it kalí, kadâ nagsabak sidá. ²³ Nag-anák sidá it usáng kayake, ag nagsilíng sidá, “Ingba-óy it Diós kag akò kahud-anan.” ²⁴ Ingpangayanan nidá kalíng anák nak José dahil napasilíng sidá, “Kabáy pa nak rugangan it GINO-O it usá pa kalíng akò anák.”

KAG INGHAGAR NAK SUHOY NI JACÓB SA PAGTRABAHO KANG LABAN

²⁵ Pagka-anák ni Raquél kang José, nagpamuhón si Jacób sa ida panugangan nak si Laban, “Sugti akóng makapa-uli sa akò sariling panimayáy rutó sa lugár nak akò inghalinán. ²⁶ Panunta sa akò kag akò mga asawa nak akò ingpangagaran sa imo, ag akò mga anák, ag papa-uli-ay akó. Ayam nimó nak taposéy kag akò pagpangagar sa imo.”

²⁷ Pero nagsabát si Laban, “Runggi anay kag akò ibisaya sa imo. Sa akò pagbuhat na-ayaman nakò nak ingpakama-ado akó it GINO-O dahil sa imo. ²⁸ Kadâ, silínggan sa akò kung ni-ó ka imo gustong suhoy ag akò kató ita-ó sa imo, basta halí yang kamó.”

²⁹ Nagsabát si Jacób, “Ikáw mismo kag nakaka-ayám kung pa-uno kag akò pagtrabaho para sa imo, ag kung ni-ó kag kamutangan it imo mga hadop sa akò mga damót. ³⁰ Kung natatanra-án pa nimó, pag-abót nakò, apilang bilog pa yang kag imo mga hadop, ag ngasing ay karuramo-ey, dahil nganì ingpakama-ado ikáw it GINO-O dahil sa akò. Pero pa-uno ra kag akò sariling pamilya?”

³¹ Nagsilíng liwát si Laban, “Ni-o talagá kag imo gustong ita-ó nakò sa imo?”

Sabát ni Jacób, “Bukò kinahangyán nak taw-an akó nimó it abér ni-ó. Kung masugót ka sa akò ibisaya a-alaga-an gihapon nakò kag imo kahadupan. ³² Sugti akó nak magpagto sa imo mga hadop ngasing ag abuyagón nakò kag tanáng mga kambang ag ma-itóm nak mga karnero, ag tanáng mga kambing nak di tumbok-tumbok nak putí, ag imáw kalí kag akò magigíng suhoy. ³³ Makikitá ra nimó sa bandang hulí kung akó ay imo masasaligan pag magmuyat ikáw sa mga hadop nak suhoy nimó sa akò. Tanáng imo makitá sa akò nak bukò kambang ag bukò ma-itóm nak mga karnero, ag mga kambing

nak wayâ it tumbok-tumbok nak putî ay masisilíng nimó nak akò tinakaw!”

³⁴ Nagsugót si Laban ag nagsilíng, “Ma-ado! Imáw kinâ ka atò ahumanón!” ³⁵ Pero it katóng adlaw nak kató bag-o makapagto sa mga hadop si Jacób, ingpabuyág ni Laban kag tanáng mga kayake ag kabading kambing nak di tumbok-tumbok nak putî ag kag tanáng mga kambang ag ma-itóm nak karnero, ag kalí’y ingpa-alaga-an sa ida mga anák nak kayake ag ingpadigdig sa mayadó. ³⁶ Yumanat si Laban sa mayadóng lugár nak kató nak kung baktason halín sa lugár ni Jacób ay tatlong adlaw bag-o ma-abót. Ag kag mga nabilín nidá nak hadop ay ing-alaga-an ni Jacób.

³⁷ Nagpang-utoy si Jacób it mga yab-as nak sangá it tatlong klasing mga kahoy ag ingtalipan kag ibáng parti agór makikità nak pay kambang ag imáw it apanamkunán it mga nagsasabak nak hadop.

³⁸ Ingpatinrog nidá kalíng mga sangá sa atubangan it mga pa-inuman it mga hadop, dahil kag inra pagkastahan ay sa oras it inra pag-inóm.

³⁹ Kadâ ngani, sinrá ay nagkakastahan sa atubangan it katóng mga sangá nak ingpatingrog ni Jacób, ag nag-anák sinrá it mga kambang ag mga ma-itóm nak karnero ag kambing nak di tumbok-tumbok nak putî.

⁴⁰ Kadâ ma-anák kag hadop, inabuyág nak ra-an ni Jacób kag ida parti, ag kag mga nabibilín nak kang Laban ay ida inapa-atubang sa mga kambang ag mga ma-itóm nak karnero ag sa mga kambing nak di tumbok-tumbok nak putî, agór ma-anák ra sinrá it tuyár sa inra perming nakikità. Rumamò kag ida mga hadop ag ida ingbuyág kalí sa mga hadop ni Laban.

⁴¹ Inabutáng yang ni Jacób katóng mga sangá sa mga pa-inuman pag kag mga guyang nak naglalandi ay katóng mga makusog ag ma-ado it yawas, agór makastahan sinrá sa tungâ it mga sangá.

⁴² Pero wayâ nidá gibubutangán katóng mga sangá kung kag mga guyang nak naglalandi ay katóng mga mahinay. Ngani kag mga mahinay nak hadop ay kang Laban ag kag mga makusog nak hadop ay kang Jacób. ⁴³ Ag nagpakayaman nak gadór si Jacób ag rumamò kag ida mga karnero ag kambing, mga kamelyo ag asno, patí kag ida mga sugu-on nak kayake ag kabade.

INGLAYASAN NI JACÓB SI LABAN

31 ¹ Naka-abót kang Jacób nak silíng kunó it ida mga bayáw ay ida tinakaw kag mga hadop it inra tatay, ag tanáng manggár

nidá ay halín kunó sa inra tatay. ²Namasran ra nidá nak yabotéy kag pagtratár sa ida ni Laban. ³Usáng adlaw, nagsilíng kag GINO-O kang Jacób, “Pa-úli-ey rutó sa lugár it imo tatay ag imo mga hali, ag akó kag ma-ibá sa imo.”

⁴Kadâ, ingpapagto ni Jacób si Raquél ag si Lea sa bukir nak ida ing-a-agsamán it mga hadop, ⁵ag rutó ay nagsilíng sidá sa inra, “Namasran nakò nak yabotéy kag pagtratár sa akò it inro Tatay, buko-éy tuyár it katóng una. Pero sa yudó it kalí, ka-ibahan gihapon nakò permi kag DIÓS it akò Tatay. ⁶Ayam ra ninróng ruhá nak panghugot-hugot kag akò pagpangabudlay para sa inro Tatay, ⁷pero sa yudó it kalíng tanán, rinada-an gihapon akó nidá. Karamong beses nak ida ingbag-o kag akò suhoy, pero wayâ gisugti it Diós nak akó ay mapaya-in. ⁸Pag inasilíng it inro Tatay, ‘Kambang kag imo mga suhoy,’ tanáng ing-a-anák nak hadop ay kambang. Pag inasilíng ray nidá, ‘Mga di tumbok-tumbok nak putí kag imo mga suhoy,’ tanáng ing-a-anák nak hadop ay imáw ra. ⁹Tuyár kinâ kag pagbawì it Diós sa mga hadop it imo Tatay ag pagta-ó sa akò.

¹⁰“Tong usá sa naglipas nak panahón it paglandi it mga hadop, nagpananamgo akó nak inggwa kunó it mga kambang ag mga ma-itóm nak takáy nak karnero, ag mga takáy nak kambing nak di tumbok-tumbok nak putí nak nagpangkasta sa mga guyang. ¹¹Sa akò pananamgo, ing-ayaba kunó akó it anghél it Diós nak, ‘Jacób!’ ag nagsabát akó it, ‘Hali akó!’ ¹²Ag silíng kunó it Diós, ‘Muyati kag kulor it mga takáy nak nagpangkasta sa mga guyang. Tanán sinrá ay kambang, dahil na-ayaman nakò nak ikáw ay ingrarada-an ni Laban. ¹³Akó kag Diós nak nagpakità sa imo sa Betél, kung hari-ín ikáw gipatinrog it bató bilang tanrà it pagpakità nakò sa imo it kató, ag nagbubô it lana sa ibabaw it kató, ag kung hari-ín ikáw gipromisa sa akò. Ngasing, halín dilí ag bumalik sa lugár kung hari-ín ikáw natawo.’”

¹⁴Nagsabát sa Raquél ag Lea, “Wayá-éy it nabilín para sa amò nak apanubli-on kang Tatay. ¹⁵Kag ida pagtratár sa amò ay pay bukô tunay nak mga anák. Pay ida kamí ingbaligyà ag inúbosey nidá kag tanáng kwarta nak ingbadar nimó sa ida kabaydo namò. ¹⁶Tanáng mga hadop ag manggár nak ingbawì it Diós sa amò Tatay ay talagáng dapat yang nak amò ag sa amò mga anák. Kadâ, kung ni-ó kag sugò sa imo it imo Diós ay sugót kamí.”

¹⁷⁻¹⁹Usáng adlaw inghuyat anay ninráng makahalín si Laban papagto sa lugár nak ingtutupihán ninrá it mga karnero, ag naghanrà

sinrá sa paghalín. Pagkahanrà ninrá, ingpangsakáy ni Jacób kag ida mga anák ag mga asawa sa mga kamelyo, ag ingpadigdig nidá kag ida tanáng mga narting hadop ag ingpangrayá ra kag ida tanáng napundar nak propriyedád sa Padan-aram, ag guminan papa-uli sa Canaan kung hari-ín ka ida tatay nak si Isaác. Bag-o sinrá humalín, sumuyór si Raquél sa kwarto it ida tatay ag ida bina-óy kag mga ma-intik nak ribulto it mga dios-diosan it ida tatay.²⁰ Na-usahan ni Jacób kag ida panugangan nak Aramnon, dahil nakahalín sinrá it wayâ namalaye it kalí.

²¹ Gingrayá nidá tanáng ida propriyedád ag rali-ralí sinráng humalín. Nagtabók sinrá sa Subâ it Yuprates ag nagpadayon papagto sa kabukiran it Galaád.

INGYAGÓR NI LABAN SI JACÓB

²² Nakarayanéy kag tatlong adlaw bag-o nasaduran ni Laban nak sa Jacób ay naglayas.²³ Ingnunót nidá kag ida mga hali ag yinagór ninrá sa Jacób. Sa pangpitóng adlaw, naka-abót sinrá sa kabukiran it Galaád ag na-antawéy ninrá sa Jacób.²⁴ Pagkagab-í it katóng pangpitóng adlaw, nagpakità kag Diós kang Laban nak Aramnon sa parayan it pananamgo, ag nagsilíng sa ida, “Panimati-i akó, ayâ nak gadór gibisar-i si Jacób, ag 'da-ey nak gadór sidá gihadluká!”

²⁵ Pagkahapon it sumunór nak adlaw, inabutan na Laban sa Jacób. Nagtukor sa Jacób it inra mga tolda sa kabukiran it Galaád, ag imáw ra sa Laban.

²⁶ Nagpangutana si Laban kang Jacób, “Ni-o kalíng imo inghumán sa akò? Asing imo akó linuko, ag itinakas nimó kag akò mga anák nak pay mga bihag sa gira?”²⁷ Asing imo akó linuko ag wayâ nimó gipasaduran kag intro paghalín, ag wayáng gadór kamó it pupamuhón? Tan-a'y nagta-ó anay akó sa inró it despídida ag kitá'y nagkinasadya ag nagkinanta nak inggwa't mga tamborín ag gitara.²⁸ Ag asing wayâ nak gadór akó nimó gipaharu-a anay sa akò mga anák ag sa akò mga apó? Pay bu-áng ka talagá!²⁹ Kung gusto nakò, kaya ka nakò nak haprusón, pero kag Diós it imo Tatay ay nagbisaya sa akò it gab-í, ag nagsilíng, ‘Panimati-i akó, ayâ nak gadór gibisar-i si Jacób, ag da-ey nak gadór sidá gihadluka!’³⁰ Ag ngasing, naghalinéy kamó dahil inabuyong ikáw sa imo mga pinalangga. Pero asing imo patí tinakaw katóng akò mga ribulto?”

³¹ Nagsabát si Jacób kang Laban, “Naghalín akó nak wayâ gipamuhón dahil nahadlok akó nak sabaling imo apiliton nak

bawi-on kag imo mga anák sa akò. ³² Kung sin-ó sa amò kag imo makita-an it imo mga ribulto ay mamamatáy. Ag sa atubangan it atò mga hali, kilayaha kag imo mga butáng ag imo bay-on.” Wayâ nasasaduri ni Jacób nak si Raquél kag nagba-óy it mga ribulto ni Laban.

³³ Ingpanghanap nganì ni Laban kag ida mga ribulto, una ay sa tolda anay ni Jacób, sumunór sa tolda ni Lea ag bag-o sa tolda ray ni Raquél. Ingpanghanap ra kató ni Laban sa tolda it katóng ruháng kabulig. ³⁴ It katóng pagba-óy ni Raquél sa mga ribulto ay ida kató ingpangtagò sa irayom it montura nak ida inggagamit sa pagsakáy sa kamelyo. Pagsuyór ni Laban sa ida tolda ay ida iningkurán katóng muntura. Nagpanghakar si Laban sa tanáng rugô pero wayâ nidá nakità ka ida ginghahanap. ³⁵ Nagsilíng si Raquél sa ida tatay, “Tay, kabáy pang indí ikáw mahangit sa akò kung indí akó magtinrog sa imo atubangan dahil inggwa akó.” Kadâ, abér ni-ó nidá it panghakar, wayáng gadór nidá nakità kag ida mga ribulto.

³⁶ Ngasing, sa ida kahangit ay na-impitó si Jacób, ag ida ingsurà si Laban sa pagsilíng, “Ni-o kag akò nahumán nak maya-in sa imo? Ni-ong gadór kag akò salâ asing abáng hangit ka ag imo pa akó yinagór? ³⁷ Sa imo pagbusikar it tanáng amò mga butáng, inggwa ka bagá it nakità nak sa imo? Butangán kinâ rilí sa atubangan it akò mga hali ag imo mga hali, agór mahusgahán ninrá kung sin-ó kag matarong sa atong ruhá.

³⁸ “Sa suyór it beynteng tu-ig nak rutó akó sa imo, wayâ nak gadór nakò gipabad-e nak ma-agasan kag imo mga guyang, ag wayâ nak gadór akó naka-ihaw it imo hadop nak takáy. ³⁹ Kung inggwa man it nasisibà it ilahas, akó kag nag-a-akò it kató, bukò ikáw, kadâ akó kag nalulugi. Ag kung inggwa man it natatakaw sa adlaw o sa gab-í, imong gadór kató gingpapabadarán sa akò. ⁴⁰ Tuyár kag akò kamutangan sa imo. Sa adlaw ay na-agwanta akó it init ag sa gab-í ay nagtiti-ís akó it yamíg, ag halos indí akó makakatuyog sa pagbantay sa imo mga hadop.

⁴¹ “Sa suyór it kalíng beynteng tu-ig, akó ay asa irayom it imo pudér. Katorseng tu-ig akó nak nagpangagar para sa imo ruháng anák, ag an-óm nak tu-ig akóng nagserbisyo sa imo agór maba-óy nakò kag imo suhoy sa akò nak mga hadop, ag karamong beses nak imo ingbag-o-bag-o kag akò suhoy. ⁴² Kung bukò apin sa akò kag Diós nak ingkakahadlukán it akò Tatay nak si Isaác, nak Diós ra it akò Lolo Abrahám, siguro apalayason yang nimó akó nak wayá't

karaya-rama. Nakità it Diós kag akò kahirapan ag kag akò kahugor, ag it gab-í ing-sawáy ka nidá.”

KAG KASUGTANAN NA JACÓB AG LABAN

⁴³ Nagsabát si Laban, “Akò kalí mga anák, akò kalí mga apó, akò kalí mga hadop, ag tanáng imo nakikità ay akò! Pero ni-ó pa ngasing kag akò mahuhumán dilí sa akò mga anák ag mga apó? ⁴⁴ Ma-ado pa kung mahumán kitá it kasugtanan, ag imáw kalí kag atò aromromón agór indí kitá mag-away.”

⁴⁵ Kadá, nagba-óy si Jacób it bató ag kalí ay pinatinrog nidá bilang tanrà it inra kasugtanan. ⁴⁶ Ingpaba-óy ra nidá kag ida mga hali it mga bató ag ingpatumpok sa inrá. Pagkatapos, rutó sinrá gika-on sa tinumpok nak bató. ⁴⁷ Ingtawag kalí ni Laban nak Jegar-sahadu-ta (nak bisayang Aramnon) ag ingtawag kalí ni Jacób nak Galeed (nak bisayang Hebrohanon). ⁴⁸ Kalí ay ingtawag ni Jacób nak Galeed dahil silíng ni Laban, “Kalíng tinumpok nak bató ay nagpapamatu-or it kasugtanan natò nak ruhá.” ⁴⁹ Kalíng ingpatinrog nak bató ay ingtawag ni Jacób nak Mizpa dahil sa ingbisaya ni Laban nak, “Kabáy pang bantayán kitáng ruhá it GINO-O sa atò pagbinuyagan. ⁵⁰ Kung imo haprusón kag akò mga anák o kung mag-asawa pa ikáw it ibáng kabade, abér wayá't tawo nak mag-umà sa akò, romromá nak nakikità it Diós kag imo inghuhumán.”

⁵¹ Pagkatapos, nagsilíng ray si Laban kang Jacób, “Tanra-í kalíng atò ingtumpok nak bató ag kalíng tanrà nak bató sa tungâ natò. ⁵² Kalíng tinumpok nak bató ag kalíng tanrà nak bató ay imáw it giryunan natò ag imáw it mapamatu-or nak indí akó magyaktaw papanhà sa imo, ag ikáw ay indí ra magyaktaw papalí sa akò para mag-inaway yang kitáng ruhá. ⁵³ Kag Diós it imo Lolo Abrahám, ag kag Diós it akò Lolo Nahor, ay imáw it mahusgar sa imo ag sa akò.” Ngani, nagsumpà si Jacób sa atubangan it Diós nak ingkakahadlukán it ida tatay nak si Isaác, ⁵⁴ ag nagmatáy sidá it hadop bilang inughalar para sa Diós rutó sa bukir. Ingtawag nidá kag ida mga hali agór maka-on, ag nagtinér pa sinrá rutó it usáng gab-í. ⁵⁵ Aga pang gadór it katóng sumunór nak adlaw, naghanrà sa Laban sa pagpanaw. Bag-o sidá humalín, ingpangharu-an anay nidá kag ida ruháng anák nak kabade ag kag ida mga apó ag ingbendisyunán nidá sinrá ag guminanéy papa-uli.

NAGHANRÀ SI JACÓB SA PAGKITÀ LIWÁT NINRÁ NI ESÁU

32 ¹ Nagpadayon sa Jacób sa inra pagpa-ulì ag ingsapóy sinrá it mga anghél it Diós. ² Pagkakità nidá sa inra, nagsilíng sidá, “Kalí kag mga sundalo it Diós!” kadâ pinangayanan nidá katóng lugár nak Mahana-im (nak kag gustong bisayahon ay ruháng grupo it sundalo).

³ Nagparayá sidá it mga sugu-on nak nag-una sa inra papagto sa ida maguyáng nak si Esáu rutó sa lugár it Seír, sa Edom. ⁴ Ingtugon nidá sinrá, “Imáw kalí kag inro ibisaya sa akò pinalanggang maguyáng nak si Esáu. Isilíng ninró nak kag ida nganat sugu-ong manghór nak si Jacób ay nag-abót halín sa ida pag-istár sa ida Tiyo Laban. ⁵ Silinggon ra ninró sidá nak inggwa akó it mga baka, mga asno, ag ibá pang mga hadop, ag mga sugu-on nak kayake ag kabade. Kalí kag inro isilíng sa akò pinalanggang maguyáng, agór ida ma-ayaman nak nag-abót akó ag ida akó abi-abihon.”

⁶ Bag-o sinrá makatabók sa Subâ it Jaboc, nagbalik kag mga sugu-on ag nag-umà sinrá kang Jacób, “Naka-abót kamí sa imo maguyáng nak si Esáu ag papaley sidá agór ikáw ay sapuyón, ag ka-ibahan nidá kag ap-át nak gatós nak kakayakihan.” ⁷ Abáng kahadlok ni Jacób ag abáng kalibóg. Kadâ, ingparti nidá sa ruháng grupo kag ida mga tawuhan patí kag ida mga karnero, mga kambing, mga baka ag mga kamelyo. ⁸ Dahil ida ing-i-isip nak kung masapóy ni Esáu kag usáng grupo ag ida kalí pangmatyon, kag usáng grupo ay makakatakas.

⁹ Ag nagpangamuyò si Jacób, “Diós it akò Lolo Abrahám ag Diós it akò Tatay nak si Isaác, Diós nak nagsilíng sa akò, ‘Pa-úli-ey sa lugár it imo mga hali ag apakama-aduhon nakò ikáw,’ ¹⁰ bukò akò angay sa imo ka-aduhan ag sa katutom nak imo ingpakità sa akò nak imo ulipon. Pagtabók nakò it kató sa Subâ it Jordan, wayâ akò it ibáng rayá kundí bakulo. Pero ngasing sa akò pagbalík, nagíng ruháng grupoy kamí. ¹¹ GINO-O, buligi akó ag librihá akó sa damót it akò maguyáng. Napakahadlok akó sa ida, sabaling ida kamí tanán matyon patí kag akò mga magnanay. ¹² Bag-oy silíng nak gadór nimó sa akò, ‘Apakama-aduhon ka nakò ag aparamu-on nakò kag imo inanak, tuyár sa ramò it baybay sa ragat nak indí mabilang-bilang.’ ”

¹³ Ag rutó sinrá gipahuway pagkagab-í. Pagka-aga, nagpili sidá it mga hadop nak ipatabò kang Esáu. ¹⁴ Kalí kag ida napili nak ida mga inugpatabò: ruháng gatós nak guyang nak kambing, beynteng takáy

nak kambing, ruháng gatós nak guyang nak karnero, beynteng takáy nak karnero, ¹⁵ treyntang guyang nak kamelyo nak nagpapasuso rayá kag inra mga anák, kwarentang guyang nak baka, sampuyong turo, beynteng guyang nak asno ag sampuyong turong asno. ¹⁶ Kalíng tanán ay ida inintrigo sa ida mga sugu-on. Buyag-buyág kag bawat usáng klase't hadop nak di agwát sa bawat usáng grupo. Ag ingtugon nidá kag ida mga sugu-on, “Una kamó sa akò nak di agwát kag bawat usáng grupo, pero sunór-sunór.” ¹⁷ Ida ingtugon kag primerong grupo it mga sugu-on, “Pag masapóy kamó it akò maguyáng nak si Esáu, ag magpangutana sidá sa inró nak, ‘Sin-o kag inro Amo? Pari-ín kamó? Ag para kanin-o kalí?’” ¹⁸ Masabát kamó, ‘Kalí ay sa imo sugu-ong manghór nak si Jacób. Kalí ay patabò para sa ida pinalanggang maguyáng nak si Esáu, ag hinâ sidá nak nagsusunór sa amò hulí.’” ¹⁹ Ag ida ra ingtugon kag pangruhá, pangtatló ag ibá pang nagsusunór nak mga manugdigidig it mga hadop, “Imáw ra kag inro isilíng kang Esáu pag magsapuyan kamó. ²⁰ Ayâ ninró gilimuti nak magsilíng, ‘Hinâ kag imo sugu-ong manghór nak si Jacób nak nagsusunór sa amò hulí.’” Kag ida ing-i-isip ay sabaling maba-óy kag kahangit sa ida ni Esáu sa parayan it kalíng mga patabò nak ida ingpa-una, ag pagkità ninrá sidá ay batunon it ida maguyáng. ²¹ Kadâ ngani, ingpatabók ag pina-una nidá katóng mga patabò, dahil sidá ay mapalipas it gab-í sa lugár nak inra ingpahuwayan.

KAG PAGPAKIGBIRALAN NI JACÓB SA PENIÉL

²² It katóng gab-í nak kató, ingnunót nidá kag ida ruháng asawa, kag inra ruháng kabulig, kag ida onseng anák nak kayake, (ag ida usáng anák nak kabade), ag ingpatabók sa mababaw nak parti it Subâ it Jaboc. ²³ It katóng ma-itabokéy sinráng tanán, ingpatabók ra nidá kag tanáng inra mga propriyedád. ²⁴ Pagkapatabók nidá sa inrang tanán, nagbalik sidá nak a-usá sa lugár nak inra ingpahuwayan.

Inggwá rutó it nag-abót nak usáng kayake nak nagbiral sa ida hanggáng sa pagpanghudag-hudag. ²⁵ It katóng mabatyagán it kalíng kayake nak indì nidá mara-óg si Jacób, ay ida yinubag kag yutâ sa pa-á ni Jacób habang sinrá ay nagbibiral, kadâ kalí ay nayu-at ag napaki. ²⁶ Nagsilíng katóng kayake, “Buhi-i akó dahil nagpapanghudag-hudagéy.”

Pero nagsabát si Jacób, “Indì nakò ikáw gibuhi-an, hanggáng wayâ akó nimó napakama-aduha.”

²⁷ Nagpangutana katóng kayake, “Ni-o kag imo ngayan?”

Nagsabát si Jacób, “Jacób.”

²⁸ Nagsilíng ray kag kayake, “Buko-éy Jacób kag imo ngayan, kundî Israél, dahil nagpakiglabaan ka sa Diós ag sa mga tawo ag ruma-óg ka.”

²⁹ Nagpangabáy si Jacób, “Uma-án sa akò kag imo ngayan.”

Pero sabát nidá, “Asing imo ingpapangutana kag akò ngayan?” Ag pagkatapos, ida ingpakama-ado si Jacób.

³⁰ Kadâ, ingpangayanan nidá katóng lugár nak Peniél dahil sa ida pagsilíng nak, “Naka-atubang nakò kag Diós ag buhi pa gihapon akó,” ³¹ Nasubátaney si Jacób it adlaw bag-o sidá nakahalín sa Peniél nak nagkiki-áng, dahil nayu-at sidá sa pa-a. ³² Imáw kalí kag rasón asing hanggáng ngasing kag mga Israélinhon ay wayâ nikaka-on it habit sa pigi it hadop, dahil halí giyubagá ag napaki si Jacób.

KAG PAGKITA LIWAT NA JACÓB AG ESÁU

33 ¹ Pagbalík ni Jacób sa ida pamilya, na-antaw nidá si Esáu nak pa-abuton, ka-ibahan kag ap-át nak gatós nak kakayakihan. Kadâ, ingbuyag-buyág nidá sa Lea ag Raquél ag inra mga anák, ag kag ruháng kabulig ag inra mga anák. ² Ingbutáng nidá sa unahan kag ruháng kabulig ag inra mga anák. Sunór si Lea ag ida mga anák, ag sa pinakahulí ay si Raquél ag kag ida anák nak si José. ³ Si Jacób kag asa unahan ninráng tanán, ag habang nagyuyungot sinrá ni Esáu ay makapitóng beses sidá nak sumu-ong hanggáng hawak hanggáng magtabò sinráng magmanghor.

⁴ Pero rumayagan si Esáu pasapóy sa idá. Kinupkupan ag hinaru-an nidá si Jacób, ag nagtinibaw sinráng ruhá sa inra mga abaga. ⁵ It katóng nakità ni Esáu kag mga magnanay ay nagpangutana sidá, “Si-o kalíng mga kanunot nimó?”

Nagsabát si Jacób, “Sa kalu-oy it Diós, kalí kag akò mga anák nak ida ingta-ó sa akò.” ⁶ Kag unang ingpapayungot nidá ay kag ida ruháng kabulig ag kag inra mga anák ag nagsu-ong sinrá kang Esáu. ⁷ Kag sumunór nak nagpayungot ag nagsu-ong ay si Lea ag kag ida mga anák, ag kag huli-hulí nak nagpayungot ag nagsu-ong ay si Raquél ag si José.

⁸ Pagkatapos, nagpangutana si Esáu, “Ni-o katóng mga nasapóy nakò nak mga karamo-ramong sunór-sunór nak grupo it mga hadop?”

Nagsabát si Jacób, “Kató kag mga patabò nakò sa imo, agór ikáw ay ma-ado sa akò, Manong.”

⁹ Pero nagsabát si Esáu, “Bad-ey, karamò ra kag akò mga hadop. Imo yangéy kató.”

¹⁰ Nagsilíng ray si Jacób, “Indì puydi! Talagang kató ay para sa imo. Kung talagáng imo'y akó pinatawar, batuna kató. Nasasadyahán akó nak ma-ado kag imo pagbaton sa akò, ag pagkakità nakò sa imo, pay nakità ra nakò kag uda it Diós. ¹¹ Batuna yangéy kag akò mga patabò, dahil ingpakama-ado akó it Diós ag tamà pa sa akò kag mga nabilín.” Ingpakapilit nidá si Esáu hanggáng batunon it kalí kag ida mga patabò.

¹² Pagkatapos, nagsilíng si Esáu, “Kitáy, mabalikéy kitá sa amò. Sunór kamó sa akò.”

¹³ Pero nagsilíng si Jacób, “Manong, nakità nimó nak kalíng akò mga anák ay ma-intik pa, kadâ mahinay magpanaw. Nalilibóg ra akó rilí sa mga hadop nak nagpapasuso, ag kung atò sinrá sahuyon, sabaling mamatáy sinrá. ¹⁴ Ma-ado pa Manong, una yangéy ikáw ag kamí ay masunór sa imo, kumporme sa tulin it pagpanaw it kalíng mga hadop ag imáw ra sa kalíng mga anák, hanggáng maka-abót kamí sa inró sa Seír.”

¹⁵ Nagsabát si Esáu, “Halá, kung imáw kinâ ka imo gusto, apanuntan yangéy kamó nakò sa ibá nakòng mga tawo.”

Pero nagsilíng ray si Jacób, “Badyangéy Manong, salamat yangéy nak gadór!” ¹⁶ Ag nag-una ngani sa Esáu papa-ulí sa Seír it katóng adlaw nak kató. ¹⁷ Pero nagbihang si Jacób papagto sa ibáng lugár ag rutó sidá gipatinrog it bayáy ag mga pasilungan it hadop, kadâ kalíng lugár ay ingtawag ninrá nak Sucot.

¹⁸ Pagkalipas it pilang panahón ay naghalín sa Jacób sa Sucot ag nagpadayon papagto sa banwa it Siquém nak sakopéy it Canaan. Sa katapusan ra ay naka-abótey si Jacób sa Canaan pagkatapos it ida mahabang biyahe papa-ulí halín sa Padan-aram. Nagpahuway ag nagtukor sinrá it inra mga tolda sa usáng lugár rutó bag-o mag-abót sa banwa. ¹⁹ Katóng dutà nak ida ingtukurán it inra mga tolda ay ingbakáy ni Jacób sa mga anák it Punò it Siquém nak si Hamór nak Hebinhon. Ingbakáy kalí ni Jacób it usáng gatós nak bilog it inra kwarta. Usa sa mga anák ni Hamór ay si Siquém. ²⁰ Rutó ay nagsug-on-sug-on si Jacób it mga bató agór maging altar ag ingtawag nidá kató nak El-Elohé-Israél (kag gustong bisayahon ay Diós nak Diós ni Israél).

KAG PAG-ABUSO KANG DINA

34¹ Ngasing, Si Dina nak anák nak rayaga ni Lea kang Jacób ay nagpamasyár ag nagpakig-amiga sa mga rayaga nak taga rutó. ² Pagkakità sa ida ni Siquém nak anák it inra Punò nak si Hamór, hinarangan nidá sidá ag ingpilit nak magnunót sa idá. Ag ida inggahasa kalíng rayaga. ³ Napakursunada si Siquém kang Dina ag ida sidá ingpalanggà. Ida ing-amo-amo si Dina ag inghumán nidá kag tanán agór sidá ay magustuhan it kalí. ⁴ Kadâ, nagpangabáy si Siquém sa ida tatay nak si Hamór, “Tay, gusto nakò nak pakasayán kalíng rayaga. Patigayuna bagá.”

⁵ Nasaduran ni Jacób kag natabô sa ida anák nak si Dina, pero dahil nak kag ida mga anák nak kayake ay rahagto pa sa bukir nak nagbabantay it ida mga hadop, naghipos anay sidá hanggáng mag-abót sinrá. ⁶ Nagpagto si Hamór ag ida anák nak si Siquém kang Jacób agór mapakigbisaya sa idá. ⁷ Habang nagbibisaya si Hamór kang Jacób, imáw ra it pag-abót it mga anák nak kayake ni Jacób halín sa bukir. Pagkarungóg ninrá sa natabô sa inra manghór, rumayab-rayab kag inra kahangit sa pag-abuso ni Siquém kang Dina. Kalí ay usáng marakóng kahud-anan para sa inrá.

⁸ Pero nagsilíng si Hamór sa inra, “Palangga talagá it akò anák nak si Siquém kag inro anák nak rayaga, kadâ nagpangabáy akó sa inró nak atò yangéy sinrá ipakasáy. ⁹ Ag ma-ado ra kung magkasugót kitá nak puydi nak mag-inasawa kag amò mga sultero sa inro mga rayaga, ag kag inro mga sultero sa amò mga rayaga. ¹⁰ Sa tuyár nak parayan, puydiy dilí kamó mag-istár ag libre kamóng magpangabuhí rilí sa amò dutà. Ag puydi kamóng magpamakáy ag magbinaligyà sa amò banwa, ag magpundar ra it inro mga propriyedad.”

¹¹ Ag nagbisaya ra si Siquém kang Jacób ag sa mga maguyáng nak kayake ni Dina, “Sugót yangéy ra kamó sa akò pangabáy, ag abér ni-ó kag inro ahagaron, ita-ó nakò sa inró. ¹² Silinggan yang ninró sa amò kung ni-ó kag inro gustong regalo sa pagpakasáy nakò sa inro manghór, ag kung abér ni-ó pa kag inro gustong hagaron. Hanra akóng magta-ó sa inro it tanán, basta ipa-asawa yang ninró sidá sa akò.”

¹³ Kalíng mga anák nak kayake ni Jacób ay nagsabát it pakunyarí kang Siquém ag sa ida tatay nak si Hamór, dahil ingpakahud-an nidá kag inra manghór nak si Dina. ¹⁴ Nagsilíng sinrá, “Indì kamí magsugót nak kag amò manghór ay mapangasawa sa kayake nak

bukô tulî, dahil kalí ay kahuhudà parti sa amò. ¹⁵ Mapasugót yang kamí kung mapareho kamó sa amò ag mapatulì kag tanáng inro mga kayake. ¹⁶ Pagkatulì ninró, hingan pa yang kamí masugót nak ma-inasawahan kitá ag mapisan kitá nak nagkaka-usá. ¹⁷ Pero kung indí kamó magsugót nak magpatulì ay abawi-on namò kag amò anák ag mahalín kamí rilí.”

¹⁸ Namut-an ni Hamór ag it ida anák nak si Siquém kag inra ingbisaya, kadâ nagsugót sinrá nak magpatulì. ¹⁹ Waya-éy giruyog si Siquém dahil abáng gustong gadór nidá kalíng anák ni Jacób. Sa mga anák ni Hamór, si Siquém kag mapanublì it pagkapinundò.

²⁰ Nagpa-ulì nak ra-an sa Hamór ag Siquém, ag inra gingtipon kag kakayakihan sa suyór it pwertahan it inra banwa, ag ingsilíng, ²¹ “Mga kasimanwa, kalíng mga tawo ay mabu-ot, kadâ ma-ado kung apa-istaron natò sinrá rilí sa atò ag sugtan natò sinrá nak magpamakáy ag magbinaligyà rilí. Kayapar ra kalíng atò dutà. Apapangasawahon natò kag atò mga sultero sa inra mga rayaga ag imáw ra kag inra mga sultero sa atò mga rayaga. ²² Pero kalíng mga tawo ay masugót yang nak ma-istár dilí ag ma-ibá sa atò, kung kitáng tanán nak mga kayake ay masugót nak tuli-on nak tuyár sa inrá. ²³ Indí bagá sa hulí, kag inra mga hadop ag mga propriyedád ay mapapasa-atò? Kadâ, sugót yangéy kitá agór dilí sinrá mag-istár sa atò.” ²⁴ Ag tanán nganì nak kakayakihan it inra banwa ay nagsugót sa ingsilíng ni Hamór ag ni Siquém, ag nagpatulì sinráng tanán.

²⁵ Sa pangtatlong adlaw it pagkatulì sa inra, it katóng sinrá'y nagpapahapros pa, kag mga anák ni Jacób nak sa Simeón ag Levi nak ruhá sa tunay nak mga maguyáng ni Dina, ay nagrayá it espada ag yumusob sa banwa. Wayâ gisasaligí it mga taga banwa nak maya-in kag inra tuyo. Ingpangmatáy ninrá kag tanáng mga kayake rutó. ²⁶ Inpmatáy ra ninrá si Hamór ag kag ida anák nak si Siquém, ag ingba-óy ninrá si Dina sa bayáy na Siquém ag tumakas.

²⁷ Pagpagto sa banwa it ibáng mga anák nak kayake ni Jacób ay nakità ninrá kag mga ingpangmatáy nak kayake rutó. Ingpangtakawán ninrá kag banwa bilang bayos sa kahud-anan nak natabô sa inra manghór. ²⁸ Ingrayá ra ninrá kag tanáng mga hadop, ag abér ni-ó nak nakità ninrá sa suyór it banwa ag sa mga umá sa palibot. ²⁹ Ingba-óy ninrá kag tanáng manggár, ingbihag ninrá kag tanáng mga kabade ag mga ma-intik nak anák ag wayâ sinrá't ingturá.

³⁰ Pagkatabô it kalí nagbisayá si Jacób kana Simeón ag Levi, “Asing ingtaw-an akó ninró it kalibugan ag inro akó ingpakahud-an sa pagmuyat it mga Canaanhon ag mga Pereznon dilí. Apila yang kag akò mga tawo, ag kung magka-usá sinrá nak magyusob sa akò, mamamatáy kitáng tanán.”

³¹ Pero nagrason sinrá, “Apabad-an yangéy bagá natò nak himu-on nidá kag amò manghór nak pay putà?”

INGPAKAMA-ADO IT DIÓS SI JACÓB SA BETEL

35 ¹ Pagkatabô it kalí, nagsilíng kag Diós kang Jacób, “Pagto sa Betél ag rutó umistár. Mahumán ikáw it batóng altar sa Diós nak nagpakità sa imo it katóng ikáw ay nagtakas sa imo maguyáng nak si Esáu.”

² Kadâ, ingsugò ni Jacób kag ida pamilya ag tanáng ida sinakupan, “Pilakán ninró kag tanáng mga ribulto it inro mga dios-diosan, humanón ninróng limpyo kag inro mga sarili sa atubangan it Diós ag mag-ilis it limpyong barò. ³ Pagkatapos, mapagto kitá sa Betél, kung hari-ín mahumán akó it batóng altar agór madayaw kitá sa Diós nak nagsabát it akò pangamuyò it katóng akó ay nahihirapan. Ag imáw ra ka nagbabantay sa akò abér hari-ín akó magpagto.”

⁴ Ngani, ingta-ó ninrá kang Jacób kag inra tanáng mga ribulto ag inra mga panikà nak panguntra kunó sa maya-ot, ag ida kalí tanán ingpangyubóng sa irayom it punò it usáng kahoy mayungot sa Siquém.

⁵ Naghalín sinrá sa Siquém ag habang nagrarayan sinrá sa mga banwa papagto sa Betél, kag mga tawo sa mga banwa ay nakabatyag it rakóng kahadlok nak halín sa Diós, kadâ wayâ nak gadór ninrá gilahaya katóng mga anak ni Jacób. ⁶ Pag-abót ninrá sa Betél, nak it kató ay Luz pa kag inra tawag, ⁷ naghumán sinrá it batóng altar ag nagdayaw sinrá sa Diós. Ingtawag nidá katóng lugar nak El-Betél, dahil hagto, kag Diós ay nagpakità sa ida it katóng sidá ay nagtakas kang Esáu. ⁸ It kag sinrá ay rahagto, katóng dating manug-alagà sa ida nanay nak si Rebeca, nak si Debora ay namatáy. Ingyubóng ninrá sidá sa irayom it punò it usáng kahoy sa ubós it Betél, ag ingtawag nidá katóng kahoy nak Alon-ba-cut (nak kag gustong bisayahon ay Kahoy it Kalisuran).

⁹ Ngasing nak nagbalik si Jacób sa Canaan halín sa Padan-aram, nagpakità liwát kag Diós sa ida ag sidá'y ingpakama-ado. ¹⁰ Nagsilíng kag Diós sa ida, “Kag imo ngayan ay Jacób, pero tunà ngasing ay

buko-éy Jacób ka itawag sa imo, kundí Israél.” ¹¹ Nagsilíng pa kag Diós sa ida, “Akó kag Makagagahom nak Diós. Magpakaramò kamó. Kag imo inanak ay magigíng usáng nasyón ag magkaka-inggwa't maramong lahi nak mahalín sa imo inanak, ag kag ibá sa inra ay magigíng mga hari. ¹² Kalíng dutà nak akò ingta-ó sa imo Lolo Abrahám ag sa imo Tatay nak si Isaác, ay ita-ó ra nakò sa imo ag sa imo inanak.” ¹³ Pagkasilíng sa ida it kalí it Diós, nawagit kag Diós sa atubangan nidá. ¹⁴ Nagpatinrog si Jacób it bató nak tanrà, rutó sa lugár nak kung hari-ín ingkabisaya sidá it Diós. Binub-an kalí nidá it halar nak ayak ag binub-an ra kalí nidá it lana. ¹⁵ Kalí kag lugár nak ida ingtawag nak Betél.

KAG PAGKAMATÁY NI RAQUÉL

¹⁶ Pagkatapos, nagpadayon sinrá halín sa Betél ag it katóng sinrá ay mayado-yadó pa sa Eprata (tong hulí ay Betlehem), nagpasyapo si Raquéel ag abáng hirap kag ida pag-anák. ¹⁷ Habang sidá ay nahihirapan, ingpa-isog kag bu-ót ni Raquéel it paltera sa pagsilíng, “Aya gikahadlok, dahil ma-anák ray ikáw it kayake.” ¹⁸ Habang sidá ay naghihingayô, ingpangayanan nidá kalíng anák nak Ben-oni (anák sa akò kahirapan), pero ingpangayanan liwát kalí ni Jacób nak Benjamín (anák sa ma-adong kapalaran).

¹⁹ Namatáy si Raquéel ag ingyubóng sa habig it rayan papagto sa Eprata. ²⁰ Kag ida yuyubngan ay binutangán ni Jacób it tanrà nak bató ag kalí ay hagto pa gihapon hanggáng ngasing. ²¹ Pagkayubóng kang Raquéel, nagpadayon sa Jacób hanggáng maka-abót sa unhan it tore it Eder, kung hari-ín sinrá nagtukor it inra mga tolda.

KAG MGA ANÁK NI JACÓB

²² Habang sa Jacób ay rutó gi-i-istár, inubayán ni Rubén si Bilha nak usá sa mga asawa it ida tatay. (Imáw kalí kag kabulig ni Raquéel.) Pagkasador ni Jacób ay abáng kahangit nidá.

Dose tanán kag mga anák nak kayake ni Jacób. ²³ Kag mga anák nak kayake ni Lea ay: si Rubén, nak imáw kag panganay, sumunór si Simeón, si Levi, si Juda, si Isacár, ag si Zabulón. ²⁴ Kag mga anák nak kayake ni Raquéel ay sa José ag Benjamín. ²⁵ Kag mga anák nak kayake ni Bilha nak kabulig ni Raquéel ay sa Dan ag Neptali. ²⁶ Kag mga anák nak kayake ni Zilpa nak kabulig ni Lea ay sa Gad ag Aser. Kalí sinrá kag mga anák nak kayake ni Jacób ag tanán sinrá ay natawo sa Padam-aram (puyra yang kang Benjamín).

KAG PAGKAMATÁY NI ISAÁC

²⁷ Nagpa-ulì sa Jacób sa ida tatay nak si Isaác, sa Mamre, nak imáw ra kag Kiriya-arba o Hebron, kung hari-ín ra gi-istár si Abrahám. ²⁸ Nag-abót si Isaác sa idád nak usáng gatós ag otsenta nak tu-ig, ²⁹ bag-o sidá namatáy sa ida kaguyangón, ag nagpahuwayéy kapisan ka ida mga ginikanan. Kag ida yubóng ay ingpatigayon it ida mga anák nak sa Esáu ag Jacób.

KAG MGA INANAK NI ESÁU NAK NAGÍNG EDMONON

36 ¹ Kalí kag inanak ni Esáu nak kag palayaw ay Edom. ² Nagpangasawa si Esáu it mga kabading Canaanhon. Kalí ay: si Ada nak anák ni Elon nak Hetanhon, si Oholibama nak anák ni Ana ag apó ni Zibeón nak Hebinhon, ³ ag si Basemát nak anák ni Ismaél ag hali ni Nebayót. ⁴ Kag anák nak kayake ni Esáu kang Ada ay si Elipáz. Kag anák nak kayake ni Esáu kang Basemát ay si Reuél, ⁵ ag kag mga anák nak kayake ni Esáu kang Oholibama ay sa Jeús, Jalam ag Core. Imáw kalí tanán kag mga anák nak kayake ni Esáu nak natawo sa Canaan.

⁶ Ingnunót ni Esáu kag ida mga asawa, mga anák nak kayake ag kabade, ag ida sinakupan. Ingrayá ra nidá kag ida tanáng kahadupan ag tanáng mga propriyedád nak ida napundár ag humalín sa Canaan, agór magpayadô sa ida manghór nak si Jacób. ⁷ Nagpayadô sidá dahil kag inra kahadupan ag mga propriyedád ay subrang ramo-éy, ag kung magpisan sinrá ay mahú-otey ag makuyang kag sabsabon. ⁸ Kadâ, rutó sa mabatóng kabukiran it Seír gi-istár si Esáu nak imáw ra si Edom.

⁹ Kalí kag inanak ni Esáu nak imáw kag tatay it mga Edomnon nak nagpang-inistár sa mabatóng kabukiran it Seír. ¹⁰ Si Elipáz kag anák nak panganay ni Esáu nak kag nanay ay si Ada, sumunór ay si Reuél nak kag nanay ay si Basemát.

¹¹ Kag mga anák nak kayake ni Elipáz ay sa Teman, Omar, Zepo, Gatam ag Kenaz. ¹² (Si Timna ay usá sa mga asawa ni Elipáz ag kag ida anák nak kayake ay si Amaléc.) Kalí kag mga apó ni Esáu sa mga anák nidá kang Ada.

¹³ Kag mga anák nak kayake ni Reuél ay sa Nahat, Zera, Sama, ag Miza. Kalí kag mga apó ni Esáu sa mga anák nidá kang Basemát.

¹⁴ Kag ibá pang mga anák nak kayake ni Esáu ay sa Jeús, Jalam ag Core, ag kag inra nanay ay si Oholibama nak anák ni Ana ag apó ni Zibeón.

¹⁵ Imáw kalí kag mga Pinunò sa lahi ni Esáu.

Sa inanak ni Elipáz nak panganay ni Esáu kag mga nagíng Pinunò ay: sa Teman, Omar, Zepo, Kenaz, Core, Gatam ag Amaléc. ¹⁶ Sinrá kag mga Pinunò sa lugar it Edom sa inanak ni Elipáz nak anák ni Esáu kang Ada.

¹⁷ Sa inanak ni Reuél nak anák ni Esáu kag mga nagíng Pinunò ay: sa Nahat, Zera, Sama ag Miza. Sinrá kag mga Pinunò sa lugar it Edom sa inanak ni Reuél nak anák ni Esáu kang Basemat.

¹⁸ Sa mga anák ni Esáu kang Oholibama nak anák ni Ana kag mga magíng Pinunò ay sa Jeús, Jalam ag Core.

¹⁹ Sinrá tanán kag mga nagíng Pinunò sa inanak ni Esáu (kag palayaw ay Edom).

KAG MGA INANAK NI SEÍR

²⁰ Bag-o sinrá mag-abót sa Seír ay inggway it dating mga nag-i-istár rutó. Sinrá ay mga Horhanon nak kag tatay ay si Seír. Kag inanak nak kayake ni Seír ay sa Lotan, Sobal, Zibeón, Ana, Dison, Ezer, ag Disan. ²¹ Sinrá kag mga Pinunò it mga Horhanon sa mga lahi ni Seír sa lugar it Edom.

²² Kag mga anák nak kayake it panganay nak si Lotan ay sa Hori ag Heman. Si Timna nak usá sa ibáng asawa ni Elipáz ay hali nak kabade ni Lotan.

²³ Kag mga anák nak kayake ni Sobal ay sa Alvan, Manahat, Ebal, Sepo, ag Onam.

²⁴ Kag mga anák nak kayake ni Zibeón ay sa Aya ag Ana. Si Ana ay imáw kag nakakitá it katóng tuburán it ma-init nak tubi sa mabatóng kabukiran, habang sidá ay nag-a-agsam it mga asno it ida tatay.

²⁵ Kag mga anák it kalíng si Ana nak putóng anák ni Zibeón ay si Dison ag kag ida hali nak kabade nak si Oholibama nak nagíng asawa ni Esáu.

²⁶ Kag mga anák nak kayake ni Dison ay sa Hemdan, Esban, Itran ag Keran.

²⁷ Kag mga anák nak kayake ni Ezer (nak anák ni Seír) ay sa Bilhan, Zaavan, ag Acan.

²⁸ Kag mga anák nak kayake ni Disan ay sa Uz ag Aran.

²⁹ Imáw kalí kag mga Pinunò sa mga lahi it mga Horhanon sa lugar it Seír. Kag mga Pinunò nak: sa Lotan, Sobal, Zibeón, Ana, ³⁰ Dison, Ezer, ag Disan.

KAG MGA HARÌ IT EDOM

³¹ Imáw kalí kag mga naghari sa lugar it Edom bag-o pa magka-inggwa't hari ka mga Israélinhon.

³² Si Bela nak anak ni Beor ay naghari sa Edom. Kag ida banwa ay Dinaba.

³³ Pagkamatáy ni Haring Bela, ka sumubli sa ida ay si Jobab nak anak ni Zera nak taga Bozra.

³⁴ Pagkamatáy ni Haring Jobab, ka sumubli sa ida ay si Husam nak taga Teman.

³⁵ Pagkamatáy ni Haring Husam, ka sumubli sa ida ay si Hadad nak anak ni Bedad. Sidá kag nakapirde sa lahi ni Midian (nak anak ni Abrahám kang Ketura) sa lugar it Moab. Kag ida banwa ay Avit.

³⁶ Pagkamatáy ni Haring Hadad, ka sumubli sa ida ay si Samla nak taga Masreca.

³⁷ Pagkamatáy ni Haring Samla, ka sumubli sa ida ay si Saúl nak taga Rehobót sa habig it Subâ it Yuprates.

³⁸ Pagkamatáy ni Haring Saúl, ka sumubli sa ida ay si Baal-hanan nak anak ni Acbor.

³⁹ Pagkamatáy ni Haring Baal-hanan nak anak ni Acbor, ka sumubli sa ida ay si Hadár. Kag asawa nidá ay si Mehéabel nak anak ni Matred ag apó ni Mezahab. Kag ida banwa ay Paw.

⁴⁰ Imáw kalí kag mga Pinunò sa inanak ni Esáu, kumporme sa inra mga lahi ag lugar. Kag mga Pinunò nak: Timna, Alva, Jetet, ⁴¹ Oholibama, Ela, Pinon, ⁴² Kenaz, Teman, Mibzar, ⁴³ Magdiél, ag Iram. Sinrá tanán kag mga Pinunò it mga Edomnon (nak naghalín kang Esáu), kumporme sa mga lugar nak inra nasakupan.

SI JOSÉ AG IDA MGA HALI

37 ¹ It kató ay nag-istár sa Jacób (ingpangayanan liwát nak Israél) rapít sa banwa it Hebron sa Canaan nak imáw kag dating ingtinerán it ida tatay nak si Isaác. ² Kalí kag istorya it pamilya ni Jacób.

Kalíng anak nidá nak si José ay disi-syete anyoséy ngasing ag sidá ka nagbantay it mga karnero ag mga kambing it ida tatay. Ka-ibahan sidá it ida mga maguyáng nak sultero nak anak na Bilha

ag Zilpa nak ibáng asawa it ida tatay. Ayam nidá kag maya-in nak buhat it ida mga hali ag nag-umà sidá sa inra tatay.

³Pinakapalangga ni Israél si José sa tanáng ida mga anak dahil nak sidá'y ing-anák sa ida kaguyangón. Ngani, gingpatahi-an nidá si José it magandá ag mahabang barò nak mahabà it butkón. ⁴It katóng nakità it ida mga hali nak sa inrang maghali si José kag ingpapakapalabí it inra tatay, nahangit sinrá sa ida ag wayâ nak gadór sinrá gibibisaya it ma-ado sa idá.

⁵Ngasing, nagpananamgo si José ag tong ging-umà nidá kalí sa ida mga hali, nagpakarakô lalo kag inra kahangit sa idá. ⁶Silíng ni José sa inra, “Panimati-i ninró kalíng akò napananamguhán. ⁷Masigbugkos kunó kitá rutó sa bukir it atò inani nak trigo ag katóng akò kunó binugkusán ay tuminrog ag nakità ra nakò nak gingpalibutan kunó kalí it inro mga binugkusán ag masigsu-ong kalí sinrá rutó sa akò.”

⁸Silíng sa ida it ida mga hali, “Ni-o, ikáw kag maharì sa amò?” Lalo nak nagpakarakô kag inra kahangit sa ida dahil sa ida pananamgo ag sa ida ingbisaya.

⁹Nagpananamgo liwát sidá ag kalí ay inumà ra gihapon nidá sa ida mga hali. Silíng nidá, “Panimati yang kamó. Nagpananamgo ray akó, ag kag adlaw kunó, patí kag buyan ag onsenng bitu-on ay nagsusu-ong sa akò.”

¹⁰Pero it katóng ida kalí ing-umà sa ida tatay ag sa ida mga hali, ingsawáy sidá it ida tatay sa pagsilíng, “Ni-o kalíng imo pananamgo? Asì, masinu-ong bagá kamí it imo Nanay ag mga hali sa imo atubangan?” ¹¹Ag nahilì sa ida katóng mga hali nidá pero sa isip it ida tatay ay natanóm katóng bisaya ni José.

KAG PAGKAPAGTO NI JOSÉ SA EHIPTO

¹²Ngasing, katóng ida mga hali ay pumagto sa bukir it Siquém agór mag-agsam it inra mga karnero ag kambing. ¹³Nagsilíng si Israél kang José, “Maléy anay nak apapagtu-ón ka nakò rutó sa imo mga maguyáng nak nag-a-agsam sa Siquém.”

Nagsabát si José, “Oho, Tay.”

¹⁴Ag nagsilíng ray ka ida tatay, “Pagtóy. Muyati rutó kung ma-ado't kamutangan ka imo mga hali, patí ra katóng atò kahadupan, ag bag-o pagbalík nimó rilí ay uma-i akó.” Kadâ, halín sa patag it Hebron sidá'y nagpatukár pa-Siquém.

¹⁵ Pag-abót nidá sa Siquém ay waya-éy rutó kag ida mga hali. Pero inggwá't usáng tawo nak nakakità kang José nak nagpapanglingat-lingát ag kalí nak tawo ay nagpangutana sa ida, “Asì, si-o ka imo ginghahanap?”

¹⁶ Sabát ni José, “Ka akò mga hali. Ayam bagá nimó kung hari-ín sinrá gi-agsam it mga karnero ag kambing?”

¹⁷ Nagsilíng katóng tawo, “Naghalinéy sinrá rilí ag narunggan nakò katóng inra silíng nak sinrá kunó ay mapa-Dotan.” Yumanat ngasing si José sa ida mga hali ag nakitá nidá sinrá rutó sa lugár it Dotan.

¹⁸ It kag mayadó pa sidá ay na-antawéy sidá't ida mga hali. Ag habang sidá'y nagpapayungot ay inra ingplanuhan nak amasyon sidá. ¹⁹ Nagbisaya sinrá sa usa'g-usá, “Haléy kag manugpananamgo.

²⁰ Maléy, matyon natò sidá, bag-o ihuyog sa usá sa mga bal-ong. Pagkatapos, atò yang isilíng nak sidá ay sinibà it usáng ilahas nak hadop. Ag amuyatan natò kung matutupár katóng ida mga pananamgo.”

²¹ Pero pagkarungóg it kalí it maguyáng sa inráng tanán nak si Rubén ay nagbisaya sidá, “Indì yang natò gimasyon sidá.” Kalí kag ida gingsilíng agór mapigahán sinrá sa pagmatáy sa inra manghór.

²² Silíng pa ni Rubén sa inra, “Indì natò sidá gimasyon sa atò sariling mga damót. Ihuyog yang natò sidá sa usáng bal-ong nak ugá rilí sa kabukiran.” Kalí kag gingsilíng ni Rubén agór sa hulí ay ma-ililibre nidá si José sa inra plano nak pagmatáy, ag agór ma-ibalík sidá sa inra tatay. ²³ Pag-abót ni José rutó sa ida mga hali ay pinigong ninrá sidá ag inubahan it katóng ida soksoy nak magandá ag mahabang barò. ²⁴ Pagkatapos ay rinayá sidá sa usáng bal-ong nak wayá't tubí ag inghuyog ninrá sidá rutó.

²⁵ Pagkatapos it kinâ ay umingkor sinrá ag nagka-onéy. Sa pag-antaw ninrá sa mayadó ay nakitá ninrá ka pa-abutong grupo it mga Ismaelinhon nak nagpapanaw it sunór-sunór halín sa lugár it Galaád. (Kag mga Ismaelinhon ay inanak ni Ismaél.) Kag karga it inra mga kamelyo ay mga himu-ong buyóng, mga panamdà, pabangyo ag mga insenso nak aray-on sa bansà it Ehipto. ²⁶ Ag nagbisaya si Juda sa ida mga hali. (Waya-éy rutó si Rubén nak inggwá't ingpanawan.) Silíng ni Juda, “Ni-o kag atò mababa-óy pag atò matyon kag atò manghór ag itagò kag ida yawas? ²⁷ Ma-ado pa ay ibaligà yangéy natò sidá sa mga Ismaelinhon agór bukò sa atò damót sidá mamamatáy dahil atò ra sidá manghór ag atò ra sidá karugò.” Ag nagsunór kang Juda katóng ida mga hali. ²⁸ Pagrayan

it kináng mga negosyante nak Midianhon nak mga Ismaelinhon, pinagtu-án ninrá ag inra binatak si José halín rutóng bal-ong nak inra inghuyugan sa idá. Ingbaligà ninrá sidá sa mga Ismaelinhon sa balór nak beynteng bilog nak pilak. Ag ingrayáy sidá papagto sa Ehipto.

²⁹ Pagbalík ni Rubén rutó sa bal-ong ay nagsil-ip sidá, pero waya-éy rutó si José. Nalibóg ngasing sidá, kadâ ida ginisì ka ida barò ³⁰ ag nagbalík sa ida mga manghór. Silíng nidá, “Waya-éy rutó si José! Ma-uno yangéy akó?”

³¹ Naghinu-on ngasing sinrá ag ingba-óy ninrá katóng inubá ninrá nak barò kang José ag umihaw sinrá it usáng kambing, bag-o gingpahiran katóng barò it rugô. ³² Ag inra inggrayá katóng barò nak di rugô ag ingpakità sa inra tatay. Silíng ninrá, “Nakità namò kalí! Muyati bagá kung imáw kalí kag barò it imo anák o bukô.”

³³ Nakilaya ni Jacób katóng barò ag sidá'y nagsilíng, “Sa akò anák kalí! Nasibà sidá it ilahas nak hadop! Siguradong inggumok it kató kag yawas ni José.” ³⁴ Sa kalisór ni Jacób, kumporme sa inra sulunranon sa pagpangalisór sa inra minatáy, ay ida ginisì ka ida barò ag nag-aplî it kustal. Ing-abót it maramong adlaw ka ida pagpangalisór. ³⁵ Inglibáng sidá it tanán nidáng ka-anakán, pero ingbaliwayâ kalí nidá. Ka silíng nidá, “Indî! Mapangalisór akó hanggáng bawi-on it Diós kag akò kabuhì ag magkità ray kamí it akò anák.” Ag padayon nak nagtinibaw ka tatay ni José.

³⁶ Habang nagpapangalisór si Jacób sa Canaan, si José ay nag-abót rutó sa Ehipto ag ingbaligà ray sidá it mga Ismaelinhon kang Potipár nak Pinakapunò it mga gwardya sa palasyo it Harì it Ehipto.

SI JUDA AG SI TEMAR

38 ¹ It katóng panahón it pagkabaligà ninrá kang José, nagbuyág si Juda sa ida mga hali ag sidá ay nagpangdayunan sa usáng taga Adulam nak si Hira. ² Rahagto nakità ni Juda kag rayagang anák it usáng Canaanhon nak si Sua. Inasawa kalí nidá. ³ Sumabak kalíng asawa ni Juda ag nag-anák sidá it kayake ag ingpangayanan kalí nak Er. ⁴ Sa pangruháng pagsabak nidá ay kayake gihapon kag ida ging-anák ag ingpangayanan kalí nak Onan. ⁵ Sumabak ray sidá ag kayake gihapon ka ida ging-anák ag ingpangayanan kalí nak Sela. Rahagto sinrá sa lugár it Kizib it katóng ing-anák kalí.

⁶ Ingpa-asawa ni Juda ka ida panganay nak si Er sa usáng rayaga nak si Temar. ⁷ Pero kalíng si Er ay maya-in ka inghuhumán sa

atubangan it GINO-O kadâ ingmatáy Nida si Er. ⁸ Pagkatabô it kalí, nagsilíng si Juda kang Onan, “Kumporme sa atò sulunranon, ka-ilangan nak asawahon nimó kag balo it imo maguyáng ag imo sidá a-anakán sa ida pangayan.” ⁹ Ayam ni Onan nak kung magka-anák sidá sa ida hipag ay indí matawag nak idá. Ngani, kadâ mag-ubay sinrá it ida asawa, nak dating asawa it ida maguyang ay ina-udák nidá kag ida similya sa ragâ. Ginghamán nidá katò agór indí sidá magka-inggwát anák nak marayá it pangayan it ida maguyáng.

¹⁰ Maya-in katóng ida ginghamán sa pagmuyat it GINO-O, kadâ Ida gingmatáy ray kalíng si Onan. ¹¹ Pagkatabô it kalí, nagsilíng si Juda sa ida umagar nak si Tamar, “Bada-ey anay gi-asawa liwát ag rutó ka yang anay sa imo Tatay hanggáng wayâ pa narakô katóng akò putó nak kayake nak si Sela.” Nahadlok si Juda nak sabaling mamatáy ra si Sela pareho't ida mga maguyáng kung ipa-asawa kang Tamar. Ag nagpa-uli si Tamar sa bayáy it ida tatay ag rutóy sidá gi-istár.

¹² Sa pagligár it panahón, namatáy kag asawa ni Juda nak anák ni Sua, ag katóng waya-éy sidá gipapangalisór, tumukár sidá rutó sa lugár it Timna nak kung hari-ín ay rutó sinrá gititinipon agór patupihán kag inra mga karnero. Ka ida ka-ibahan pagpagto ay ka ida amigo nak si Hira nak taga Adulam. ¹³ It katóng masaduran ni Tamar nak mapa-Timna katóng ida panugangan agór magpatupi it ida mga karnero, ¹⁴ naka-isip sidá nak ubahon katóng pangluto nidá nak barò ag umalimongmong sidá agór matabunan ka ida uda. Bag-o nagpagto sidá sa rayan pasuyór it banwa't Enaim nak rayanán papagto sa Timna. Umingkór sidá rutó sa habig it rayan. Inghumán nidá kalí dahil na-ayaman nidá nak si Sela ay marako-éy pero wayâ ra gipa-asawahan sa idá.

¹⁵ It katóng makità sidá ni Juda, kabi it kalí, si Tamar ay usá sa mga kabade it inra templo nak nagbabaligà it ida yawas dahil natatabunan it alimongmong ka ida uda. ¹⁶ Ingsu-uran sidá ni Juda rutó sa habig it rayan ag nagsilíng, “Kitáy sa imo bayáy.” Wayâ nidá na-ayami nak imáw kalí ka ida umagar.

Silíng ni Tamar, “Ni-o ka imo ibadar sa akò agór makakanunót ikáw sa akò?”

¹⁷ Sabát ni Juda, “Iparayá nakò sa imo ka usáng anák it akò kambing.”

Nagsilíng si Tamar, “Puydi, pero magbilin anay ikáw it imo gamit nak bilang prinda nimó sa akò.”

¹⁸ Pangutana ni Juda, “Ni-o ka imo gusto?”

Sabát ray nidá, “Ka imo singsing nak pangpirma, kag napapabitanan it kalí nak kulintas, ag kag imo baston.” Ingta-ó ngani ni Juda kalíng tatlong bagay sa ida ag umubayéy sinrá. Ing-aptan si Temar ag sumabak sidá. ¹⁹ Pagkatapos nagbangon si Temar ag nagpa-úli-ey. Inubá nidá katóng ida alimongmong ag sumuksok ray it katóng ida barò nak pangluto.

²⁰ Pagparayá ni Juda it katóng anak it kambing sa ida amigo nak si Hira nak taga Adulam, agór mababa-óy rutó sa kabade katóng ida ingpangbilin nak mga gamit, waya-éy rutó katóng kabade.

²¹ Nagpangutana sidá sa mga kayake rutó, “Hari-íney katóng nagpapabadar nak kabade nak rahagto sa rayan papagto sa Enaim?”

Silíng ninrá sa ida, “Wayâ ra it tuyár nak kabade rilí.”

²² Kadâ, nagbalik sidá kang Juda ag umumà it tuyár kalí, “Waya-éy rutó katóng kabade nak imo ingpapabadaran it kalíng kambing. Ag silíng it mga tawo rutóng lugár ay wayâ kunó it tuyár nak kabade rutó.”

²³ Sabát ni Juda, “Badyangéy. Iday katóng akò mga gamit dahil sabaling gur-an kitá it mga tawo pagpakahanapon pa sidá. Ayam ra nimó nak akò ingparayá kalíng anak it akò kambing, ugaling ay wayâ nimó sidá nakità rutó.”

²⁴ Pagkalipas it tatlong buyan, Inggwá’t nag-umà kang Juda nak katóng ida umagar nak si Temar ay nagpangayake ag sábakey ngani kunó.

Silíng ni Juda, “Ray-a sidá rilí agór sidá ay asunugon.”

²⁵ Habang ginglilíwás si Temar ay ida ingpa-una kag mensahe nak kalí sa ida panugangan, “Ka tag-iya it kalíng mga gamit ay imáw ka nakasabak sa akò. Pamuyati bagá kung kanin-o kalí, kalíng kulintas, kalíng singsing nak nakapabitin halí, ag kalíng baston.”

²⁶ Ing-aku-án ni Juda kalíng mga gamit nidá ag nagsilíng, “Mas matarong sidá kisa akò dahil sa wayâ nakò pagta-ó sa akò anak nak si Sela sa idá.” Ag waya-éy si Juda gi-ubay liwát kang Temar.

²⁷ It katóng adlaw nak nagpapasyápo-ey si Temar, namasran it paltera nak kapir kag suyór it ida bituka. ²⁸ Ag it katóng sidá ay nagpapatawoy, gingliwás it katóng usáng anak ka ida damót ag hinigtan kalí it paltera it puyáng bunáng ag nagsilíng nak, “Imáw kalí ka na-unang nagliwás.” ²⁹ Pero gingsuyór liwát it anak katóng ida damót ag pumuslot katóng ida kakapir. Nagsilíng katóng paltera, “Ni-o kalíng imo na-u-una-uná it puslot!” Kadâ, ingpangayanan sidá nak Perez ag sidá kag panganay. ³⁰ Sumunór ay pumuslot ra katóng

ida manghór nak di puyáng bunáng sa damót. Ka ingpangayan ray sa ida ay Zera.

SI JOSÉ AG KAG ASAWA NI POTIPÁR

39 ¹Ngasing, kalíng si José ay gingrayá sa Ehipto it mga Ismaelinhon ag ingbaligà kang Potipár. Sidá ay Pinakapundò it mga gwardya sa palasyo it Harì it Ehipto (nak ingtatawag ninráng Paraón). ²Rahagto sidá gi-istár sa bayáy ni Potipár nak ida amo. Nagíng ka-ibahan rutó ni José kag GINO-O, kadâ nagíng ma-ado kag ida kamutangan rutó. ³Nakità it amo ni José nak ka-ibhanan nidá kag GINO-O ag imáw it nagpapa-uswag sa tanán nidá nak inghuhumán. ⁴Ngani, nagíng ma-ado kag pagmuyat kang José it ida amo ag sidá ay inghumán nidá nak pangsariling kabulig, bag-o inghumán nidá sidá nak manugpasulit it ida bayáy ag manugrumaya it tanán nidá nak mga propriyedád. ⁵Magtunà it katò ay gingpakama-ado it GINO-O kag panimayáy ni Potipár alang-alang kang José. Kag pagpakama-ado it GINO-O ay asa ida tanáng mga propriyedád ag magíng sa ida umahan ra. ⁶Kadâ, ida inintrigo sa pudér ni José kag ida tanáng kasablagan sa ida panimayáy. Ag habang rahagto sidá kang Potipár wayâ nak gadór si Potipár it ibáng ingkakilibugan kundî ka ida ingkaka-on yang.

Gwapo ag marakò it yawas si José. ⁷Ngani, it katóng magrugay-rugayéy ay namut-an si José it asawa it ida amo ag nagsilíng kalí, “Kitáy sa akò higra-an.” ⁸Pero ida gingpa-indi-án katóng asawa it ida amo ag nagsilíng sidá, “Habang rahalí akò sa bayáy it akò Amo ay wayâ nak gadór nidá gikakalibugi ka miskan ni-ó mang bagay rilí sa ida bayáy. Ag ida inintrigo sa akò ka tanan-tanán nidá nak propriyedád. ⁹Wayâ it nakakata-as sa akò sa pwesto rilí nak panimayáy. Wayâ ra sidá it gingbabawal sa akò abér ni-ó man purya yang sa imo dahil ikáw ay ida asawa. Pa-uno nakò mahuhumán kalíng marakóng kaya-inan ag kasal-anan sa atubangan it Diós?” ¹⁰Miskan adlaw-adlaw ay ingtitintar it kalíng kabade si José ay wayâ nidá sidá ni-i-intyendiha ag wayâ nak gadór sidá ginununót sa ida higra-an, ag wayâ sidá nirurungan sa idá.

¹¹Usáng adlaw ay nagsuyór si José sa bayáy agór magtrabaho. Wayâ it ibáng kayake rutó. ¹²Ginghawiran sidá sa barò it kalíng asawa it ida amo ag sumilíng, “Kitáy sa akò higra-an.” Sa nak ra-an ay rumayagan si José paliwás it bayáy, pero naba-óy it kabade katóng ida barò. ¹³Pagkakità nidá nak rumayagan si José paliwás it

bayáy ag nak naba-óy yakí nidá katóng ida barò, ¹⁴ inayaba nidá nak ra-an katóng ibáng sugu-ong kayake it ida asawa, ag ida inuma-an sinrá. Silíng nidá, “Muyati ninró, gingray-an yang kitá rilí it akò asawa it usáng ulipon nak Hebrohanon nak mapangluko yang sa atò. Pinagtu-án akó it kalí sa akò higra-an kadâ nagpaka-ukáw akó. ¹⁵ Tong narunggan nidá nak nagpaka-ukáw akó, rumayagan sidá paliwás it bayáy. Ida pa ngani nabilín kalíng ida barò.”

¹⁶ Pagkatapos, hinipir nidá katóng barò hanggáng magpa-uli ka ida asawa. ¹⁷ Pag-abót ni Potipár, imáw kalí ka ida inumà sa ida, “Katóng sugu-on nak Hebrohanon nak imo gingrayá rilí sa atò ay nagsuyór it kumán sa akò higra-an agór akó'y abusuhon. ¹⁸ Pero it tong akó ay umukáw, rumayagan sidá paliwás it bayáy ag ida nabilín sa akò kalíng ida barò.”

¹⁹ Katóng marunggan ni Potipár kag bisaya it ida asawa kumayarkar ka ida rugô sa kahangit. ²⁰ Ngani, ingpaba-óy nidá si José ag ingpaprisko rutó sa prisuhan it mga nakakasalâ sa Harì (nak hagto ra sa sakop it bayáy nidá). ²¹ Pero dahil nak ka-ibahan ni José kag GINO-O ag wayâ gibabalhin kag pagpalanggà it GINO-O sa idá. Nagíng ma-ado kag pagmuyat sa ida it katóng manugbantay sa prisuhan. ²² Ging-intrigo ngasing kang José it katóng manugbantay it prisuhan kag pag-intyendi sa tanáng napipriso ag kung ni-ó man kag ahumanón rahâ sa prisuhan ay sidá kag nagpapatigayon it kinâ. ²³ Ingpapabad-an yang it katóng manugbantay it prisuhan ka tanáng bagay nak ginpapatigayon ni José. Ag dahil ka-ibahan ni José kag GINO-O, abér ni-ó ka ida inghuhumán ay inapakama-ado it Diós.

KAG PAGPAHADAG NI JOSÉ SA MGA PANANAMGO IT MGA PRISO

40 ¹⁻² Pagkalipas it pilang panahón, inggwá't ruháng importanting tawuhan kag Harì it Ehipto nak nakasalâ sa idá. Nahangit kag Harì nak si Paraón sa ida ruháng importanting tawuhan nak imáw ka Punong Manugtahaw it ida inumon ag ka ida Punong Panadero. ³ Kadâ, ida gingsuyór sinrá rutó sa prisuhan sa bayáy it Pinakapunò it mga gwardya nak si Potipár, nak kung hari-ín napipriso ra si José. ⁴ Si Potipár bilang Pinakapunò it mga gwardya ka nagpapatigayon kang José rutóng ruhá, ag sidá ka nag-i-intyendi sa inrá. Nagrugay sinrá rutó sa prisuhan.

⁵ Usáng gab-í, katóng ruháng priso nak imáw ka Punong Manugtahaw it inumon ag ka Punong Panadero ni Paraón, ay

parehong nagpananamgo. Bukô pareho ka inra pananamgo ag kalí ay inggwa it gustong bisayahon para sa inrá. ⁶ Pagka-aga, pagbisita ni José sa mga priso, nakità nidáng katóng ruhá ay nababayaka. ⁷ Ingpangutana ngasing sinrá ni José, “Asing malisór ngasing ka inro mga uda?”

⁸ Nagsabát sinrá kang José, “Pareho kamíng nagpananamgo ag wayá't tawo nak nakakapahadag it kalí sa amò.”

Silíng ni José sa inra, “Bukô bagá nak ka Diós ay imáw ka nagpapahadag it mga pananamgo? Uma-an bagá sa akò kung ni-ó kató.”

⁹ Ngani, inumà kang José it katóng Punong Manugtahaw it inumon ka ida pananamgo. Silíng nidá, “Sa akò pananamgo ay inggwa kunó it punò it ubas ¹⁰ ag kalí ay inggwa't tatlong sangá. Pagliwás kunó it alimudóng, bumuskár kag mga buyak ag nahimong bunga. Sumunór, nagkahinug katóng mga ubas. ¹¹ Hudot kunó nakò ka kupa ni Paraón. Humugót kunó akó it hinóg nak mga bunga ag akò pinugà rilí sa kupa bag-o rinawat sa idá.”

¹² Nagsilíng si José sa ida, “Imáw kalí ka gustong bisayahon it kináng imo pananamgo. Kináng tatlong sangá ay tatlong adlaw. ¹³ Sa pangtatlong adlaw ay apaliwason ikáw ni Paraón sa prisuhan ag ibalík sa imo dating pwesto, ag imo itahaw ray katóng kupa nidá sa ida pareho it katóng ikáw ay Punong Manugtahaw pa it ida inumon. ¹⁴ Pag natupár kalí ag ikáw ay hagtóy sa imo dating kamutangan kabáy pa nak maruromromán ra akó nimó! Ag malu-oy ka sa akò. Silingga ra si Paraón it tungór sa akò agór apaliwasón nidá akó rilí sa prisuhan. ¹⁵ Dahil sa kamatu-uran ingba-óy yang akó sa lugár it mga Hebrohanon ag wayâ akó't nahumán nak salâ agór mapriso rilí.”

¹⁶ Pagkarungóg it tong Punong Panadero nak ma-ado kag gustong bisayahon it pananamgo it ida ka-ibahan, sidá ra ay nagsilíng kang José, “Nagpananamgo ra akó it tuyár kalí. Inggwá kunó akó it nasusunggoy nak tatlong nigo nak punò it tinapay, ¹⁷ ag katóng sa pinaka-ibabaw kunó ay inggwá't yabot-yabót nak mga tinapay para kang Paraón ugaling gingtutoktok kunó kinâ it mga pispis habang nasusunggoy nakó.”

¹⁸ Nagsilíng si José, “Imáw kalí kag gustong bisayahon it imo pananamgo. Katóng tatlong nigo ay tatlong adlaw. ¹⁹ Sa pangtatlong adlaw ay apaliwasón ikáw ni Paraón sa prisuhan ag apapugutan ikáw it uyo ag ka imo yawas ay abitinon sa kahoy, ag rutó atoktokón kinâ it mga pispis.”

²⁰ It tong pangtatlong adlaw ay imáw kag kumpli-anyo ni Paraón ag ida ginghanra-án it usáng pabuda katóng ida mga sinakupan. Katóng ida Punong Manugtahaw it inumon ag ida Punong Panadero ay pareho nidáng pinaliwás sa prisuhan. ²¹ Gingbalík nidá katóng Punong Manugtahaw it inumon sa ida dating trabaho. Nagtahaw ray sidá it inumon kang Paraón. ²² Pero ida gingpapugutan ag ingpabitin sa kahoy kag yawas it katóng Punong Panadero kumporme sa ingsilíng ni José sa inrá. ²³ Ugaling yang, waya-éy naromromí si José it katóng Manugtahaw it inumon. Nalimtanéy nidá sidá.

KAG PAGPAHADAG NI JOSÉ SA PANANAMGO NI PARAÓN

41 ¹ Naglipas kag ruháng tu-ig, ag nagpananamgo si Paraón nak nagtitinrog kunó sidá sa habig it Subâ it Nilo. ² Ida kunó nakità nak inggwá't yumu-aw nak pitóng mga matabâ ag mga magandáng baka nak nagtakas halín rutó sa subâ ag sinrá kunó ay nagsabsab rutó sa inggwá't mata-as nak mga hilaunon. ³ Sumunór ay inggwa ray kunó it nagtakas halín sa subâ nak pitóng mga maniwang ag mga hilwakón it bituka nak mga baka. Nagtinrog kunó sinrá sa tupár it mga na-unang baka rutó sa habig it subâ. ⁴ Ingka-on kunó it kináng mga maniwang ag mga hilwakón it bituka nak mga baka katóng mga matabâ ag mga magandáng baka. Ag nakabatì si Paraón.

⁵ Ag nagkatuyog ray sidá ag nagpananamgo liwát. Inggwá kunó it pitóng puso sa usáng punò it ma-ís ag kag pasí it kalí ay maragkò ag matimgas. ⁶ Ag inggwa ra kunó it nagtubò nak pitóng punò nak di tig-usá nak puso nak ma-intik kag pasí. Ag kalí kunó ay nagpapangruiyáw dahil sa ma-init nak hangin halín sa disyerto nak hampíg sa Subatan. ⁷ Kina-on kunó kináng maragkò ag matimgas nak pasí it katóng mga ma-intik nak pasí. Nakabatì si Paraón ag ida namalayan nak pananamgo yang yakí kató. ⁸ Ngani pagka-aga, nalibóg sidá ag ida gingpatawag katóng tanán nak mga manughula it pananamgo ag patí katóng mga ma-ayong tawo rutó sa Ehipto. Ing-umà sa inra ni Paraón kag ida pananamgo ugaling wayâ nak gadór sa inra it nakapahadag it gustong bisayahon it ida pananamgo.

⁹ Ngasing, katóng Punong Manugtahaw it inumon ni Paraón ay nagsilíng sa ida, “Naromromanéy nakò ngasing ka akò salá. ¹⁰ Ákò Paraón, it kag ikáw ay nahangit sa amò it katóng Punong Panadero, ag gingpaprisono nimó kamí rutó sa prisuhan sa bayáy it Punò it mga gwardya, ¹¹ usáng gab-í ay nagpananamgo kamíng ruhá rutó.

Kadâ pananamgo namò ay inggwa it gustong bisayahon. ¹² Rutó ay ka-ibahan namò ka usáng Hebrohanon nak dating sugu-on it tong Punò it mga gwardya it palasyo. Ing-umà namò sa ida kag amò mga pananamgo ag ida gingpahadag sa amò kag mga gustong bisayahon it kató. ¹³ Kung ni-ó kag ida gingsilíng ay imáw ka natabô. Akó ay gingbalík nimó sa akò dating pwesto ag katóng Panadero ay imo pinapugutan.”

¹⁴ Pagkarungóg it kalí ni Paraón, ingpatawag nidá si José ag rali-ralí nak gingpaba-óy sidá sa prisuhan. Pagkapanigár ag pagka-ilis ni José ay nag-atubang sidá kang Paraón. ¹⁵ Nagsilíng si Paraón kang José, “Inggwá akó it pananamgo pero wayâ it makapahadag it gustong bisayahon it kalí. Narunggan nakò nak imo kunó natataw-an it kapahadagan ka mga pananamgo.”

¹⁶ Nagsabát si José kang Paraón, “Bukô akó it nagtata-ó it kapahadagan sa mga pananamgo kundí ay kag GINO-O.”

¹⁷ Ag ging-uma-an si José ni Paraón, “Sa akò pananamgo ay nagtitinrog kunó akó sa habig it Subâ it Nilo. ¹⁸ Inggwá kunó it yumu-aw nak pitóng mga matabâ ag mga magandáng baka nak nagtakas halín rutó sa subâ ag nagpapanabsab sinrá rutó sa mga mata-as nak hilamunon. ¹⁹ Ag inggwa ray kunó it pitóng baka nak mga maniwang ag mga hilwakón it bituka nak nagtakas halín sa subâ. Wayâ pa nak gadór akó it nakità nak tuyár nak mga baka sa bug-ós nak Ehipto. ²⁰ Kina-on it kináng mga baka nak mga maniwang ag mga hilwakón kalíng mga na-unang pitóng baka nak mga matabâ. ²¹ Pero pagkaka-on ninrá ay pay wayâ gihapon sinrá it mga naka-on. Hilwak gihapon ka inra mga bituka nak tuyár sa dati. Ag nakabati akó.

²² “Nakatuyugan ray akó ag nagpananamgo liwát nak inggwá kunó it pitóng puso sa usáng punò it ma-ís ag kag pasí it kalí ay maragkò ag matimgas. ²³ Ag inggwa ray kunó it nagtubò nak pitóng punò nak di tig-usá nak puso nak kupos ag ma-intik kag pasí. Ag kalí ay nagpapangruiyaw kunó dahil sa ma-init nak hangin halín sa disyerto. ²⁴ Kina-on kunó it kináng mga ma-intik nak pasí katóng mga maragkò nak pasí. Pagka-aga ingpatawag ag ing-uma-an nakò kináng mga manughula it pananamgo pero wayâ sa inra it makapahadag it gustong bisayahon it kalí sa akò.”

²⁵ Nagsilíng si José kang Paraón, “Kalíng mga pananamgo nimó ay á-usa yang it gustong bisayahon. Ingpapahadag it Diós sa imo, akò Paraón, kung ni-ó ka ida ahumanón. ²⁶ Ka gustong bisayahon

it kalíng pitóng matabáng baka ay pitóng tu-ig, ag imáw ra kalíng pitóng maragkò nak puso. Usa yang kag gustong bisayahon it kalíng ruháng pananamgo. ²⁷ Katóng masunór yumu-aw nak pitóng maniwang ag hilwakón it bituka nak mga baka ay pitóng tu-ig, ag imáw ra katóng pitóng puso nak wayá't mga unór ag nagpapangruyáw dahil sa ma-init nak hangin. Kalí ay pitóng tu-ig nak tigkagutom. ²⁸ Kumporme sa akò bisaya sa imo, ákò Paraón, gingpakità it Diós kung ni-ó kag ida ahumanón. ²⁹ Ma-abót ka pitóng tu-ig nak talagáng bugana sa bug-ós nak bansà it Ehipto, ³⁰ pero pagkatapos it kinâ ay magkaka-inggwa it pitóng tu-ig nak tigkagutom kung ri-ín kináng tanáng kabugana-an ay malilimutan sa bug-ós nak Ehipto. Wayá't mabibilín pagrayan it kinâ nak tigkagutom. ³¹ Kalíng magigíng tigkagutom ay masyarong grabe, kadâ índi-ey halos maromromán ka kabugana-an nak nagrayan sa bug-ós nak bansà. ³² Kináng pagliwát it pananamgo nimó, ákò Paraón, ay nagpapahadag nak kalí ay ingpapagtibay it Diós nak ma-abótey sa mayungot nak panahón.

³³ “Kadâ, sa ngasing pa yang ay píli-ey ikáw, ákò Paraón, it usáng mahipir ag ma-ayam nak tawo ag ibutáng sidá bilang pinunong manugrumaya it bansà it Ehipto. ³⁴ Papili-a ra sidá, ákò Paraón, it ibá pang mga manugpasulit sa mga banwa ag ipabuhin ka ika-limá nak parti it mga panubás it Ehipto habang hinâ ka pitóng tu-ig nak mabugana. ³⁵ Patipunan ag pahipiran sa inra katóng ika-limáng parti it panubás it mga pa-abutong mabugana nak tu-ig ag itigana kináng uyás sa ngayan nimó, ákò Paraón, bilang pagka-on sa mga banwa sa pa-abuton nak tigkagutom. ³⁶ Kináng uyás ay bilang pagtigana agór indî mawar-an ka bansà it pagka-on pag-abót it katóng pitóng tu-ig nak tigkagutom nak siguradong ma-abót sa bansà it Ehipto.”

SI JOSÉ KAG NAGÍNG GOBERNADÓR SA EHIPTO

³⁷ Nupay ma-ado para kang Paraón kalíng plano ag imáw ra sa tanán nidáng mga opisyaes. ³⁸ Nagsilíng si Paraón sa ida mga opisyaes, “Makakakità arâ kitá it tuyár kalí nak tawo kung hari-ín asa ida ka Ispíritu it Diós?” ³⁹ Ngani, nagsilíng si Paraón kang José, “Dahil sa imo gipakita-an it Diós kalíng tanán, waya-éy it ibá nak mas mahipir ag mas ma-ayo pa sa imo. ⁴⁰ Ikáw mismo ka marumaya sa akò palasyo ag kung ni-ó ka imo sugò ay asunron it tanán nak sinakupan nakò. Mata-as yang akó sa imo dahil imáw akó kag asa trono.” ⁴¹ Silíng pa nidá, “Ingtataw-an ka nakò it katungranan sa

bug-ós nak bansà it Ehipto.” ⁴² Pagkatapos, hinukas ni Paraón katóng singsing nak pangtimbre nidá bilang hari ag ida sinuksok sa kidamot ni José. Ida ra sidá tinaw-an ag pinasoksok it mga mamahayong barò ag pinasoksok it buyawan nak kulintas. ⁴³ Ingpasakay ra sidá sa pangruháng karwahe ni Paraón habang ka mga manugbandilyo it palasyo ay na-u-una ag nagbabantala, “Yuhór kamó!” Tunà it kató, si Joséy ka nagíng Gobernador ni Paraón sa bug-ós nak Ehipto. ⁴⁴ Ag ingsilíng pa ni Paraón si José, “Akó kag Paraón ag kalí kag akò kasugu-án. Kung wayá't pamuhón sa imo ay wayá't sin-o mang makakahumán it abér ni-ó o makakapanaw it libre sa suyór it bansa't Ehipto.” ⁴⁵ Ingpanyanan si José ni Paraón nak Zapenat-panea ag ingpa-asawa sa ida si Asenát nak anák ni Potipera nak parí sa banwa it On (tong hulí ay Heliópolis). Bilang Gobernador naglibot sidá sa bug-ós nak bansà it Ehipto.

⁴⁶ Treynta anyoséy si José it katóng nagtunà sidá nak magserbe kang Paraón nak hari it Ehipto, ag it katóng naghalín sidá sa palasyo agór maglibot sa bug-ós nak bansà it Ehipto. ⁴⁷ Sa pitóng tu-ig nak mabugana ay nag-ado kag pamunga it mga pananom. ⁴⁸ Ingpatipon ni José kináng ika-limáng parti it uyás sa suyór it pitóng tu-ig nak nagka-inggwa't buganang ani sa bansà it Ehipto. Ingpahipir nidá sa bawat banwa kalíng mga uyás halín sa mga bukir nak nagpapalibot sa kinâ nak lugar. ⁴⁹ Nakapahipir si José it karurakóng uyás nak halos mapanunubray sa inra tanáng usunán. Tong hulí ay waya-éy ninrá gipapasulita kató dahil sa subrang karakò.

⁵⁰ Bag-o nag-abót kag mga tu-ig it tigkagutom ay nagka-inggwa si José it ruháng anák nak kayake kang Asenát. ⁵¹ Ingpanyanan nidá kag ida panganay nak Manase dahil napasilíng sidá, “Ingpalimot sa akò it Diós ka tanán nak narayanan nakòng kahirapon, ag ka tanán rutó sa pamayáy it akò Tatay.” ⁵² Ag ka ingpanyanan nidá sa ida pangruháng anák ay Epraím dahil napasilíng sidá, “Ingtugutan it Diós nak mag-uswag akò rilí sa lugar it maramong subida.”

⁵³ Natapos kináng pitóng tu-ig it kabugana-an sa Ehipto, ⁵⁴ ag tumuna kag pitóng tu-ig it tigkagutom kumporme sa ingsilíng ni José. Inggwá it kagutuman sa ibáng mga bansà sa palibot pero sa Ehipto ay inggwa it hinipir nak pagka-on. ⁵⁵ It kag nagkagutoméy ka mga tawo sa Ehipto, nagpanghinagar sinrá kang Paraón it makaka-on. Kag sabát sa inrá ni Paraón ay, “Pagto kamó kang José ag kung ni-ó ka ida isugò sa inro ay tumana.” ⁵⁶ Ag it kag lapnagéy kag kagutuman sa bug-ós nak Ehipto ay ingpa-abrihán ni José ka

tanán nak mga usunán it uyás, ag ingpabaligà kag unór sa mga Ehiptohanon dahil pagkagrabe katóng tigkagutom rutó sa inrá. ⁵⁷ Ag nagpinagto ra kang José ka mga tawo halín sa ibáng mga bansà sa palibot agór magbakáy it pagka-on, dahil abáng masyaro ra kag tigkagutom sa inrá.

NAGPA-EHIPTO KAG MGA HALI NI JOSÉ

42 ¹ Kag Canaan ay nagrayan ra it tigkagutom, kadâ pagkabalità ni Jacób nak inggwa pa't uyás rutó sa Ehipto, ida ingsilíng ka ida mga anák nak kayake, “Asing nagmumuyat-muyatan yang kamó rahâ? ² Narungan nakò nak inggwa pa sinrá't uyás rutó sa Ehipto. Pagto kamó rutó ag bumakáy it atò makaka-on agór indí kitá mamatáy sa gutom.” ³ Ngani, nag-os-os ka sampuyong hali ni José pa-Ehipto agór magbakáy it uyás. ⁴ Pero katóng manghór ni José nak si Benjamín ay wayâ nipanunta ni Jacób dahil sabali kunó nak madisgrasya kalí. ⁵ Ngani, nakarungan it ibá pang mga manugbakáy it uyás sa Ehipto kag mga anák ni Israél (o Jacób) dahil sa tigkagutom sa Canaan.

⁶ Ngasing, ka Gobernador rutó sa Ehipto ay si José ag sidá ka nagpapabaligà it mga uyás sa tanáng tawo. Kadâ, pag-abót it mga hali ni José ay yumuhór sinrá sa ida atubangan. ⁷ Nakità sinrá ni José ag nakilaya nak ra-an nidá nak sinrá kag ida mga hali. Pero ka pagtratár nidá sa inrá ay pay bukò nidá kilaya ag magíng ka ida pamisaya ay binayahak. Nagpangutana sidá, “Taga ri-ín kamó?”

Sabát ninrá, “Taga Canaan kamí ag kadâ halí kamí ngasing ay agór magbakáy it pagka-on.”

⁸ Kilaya nak gadór ni José katóng ida mga hali ugaling sinrá ay wayâ nakakilaya sa idá. ⁹ It katóng oras nak kató ay naromromán ni José katóng ida mga pananamgo tungór sa inrá. Silíng nidá, “Kadâ nagpalí kamó ay agór mapani-ir it mga kayudahon it amò bansà. Mga manugpani-ir kamó no?”

¹⁰ Nagsabát sinrá, “Bukò kinâ matu-or Gobernador. Kamí nak imo mga ulipon ay nagpalí agór magbakáy it pagka-on. ¹¹ Kamíng tanán ay maghali ag á-usa yang it Tatay. Bukò kamí mga manugpani-ir!”

¹² Sabát ray ni José, “Indì akó magpati! Talagáng nagpalí kamó agór a-usisa-on ka mga kayudahon it amò bansà.”

¹³ Nagsabát ray gihapon sinrá, “Gobernador, talagáng kamí nak imo mga ulipon ay doseng maghali ag á-usa yang kamí it Tatay. Sa

ngasing, ka amò putó ay nabilín nak ka-ibahan it amò Tatay rutó sa Canaan. Ag ka usá pa sa amò ay nawaya-éy.”

¹⁴ Nagsilíng sa inra si José, “Indì gihapon ninró akó mapapati. Talagáng manugpani-ir kamó. ¹⁵ Pero halá, apurbahán kamó nakò sa inro bisaya. Sa ngayan ni Paraón, indì kamó gihalín dilíng lugár hanggát indì magpa-alí ka inro manghór. ¹⁶ Halá, papa-uli-a ka usá sa inró agór ida mararayá rilí sidá habang kag ibá sa inró ay napipriso rilí. Hinâ nakò masasaduran kung klaro o bukô ka inro bisaya. Pero kung bukô matu-or, sa ngayan ni Paraón, talagáng manugpani-ir kamó.” ¹⁷ Ag ida ingpapriso kalíng tanáng maghali sa sakop it tatlong adlaw.

¹⁸ Sa pangtatlong adlaw ay nagbisaya sa inra si José it tuyár kalí, “Kalí kag inro himu-on agór mabubuhì pa kamó. Inggwá ra akó it kahadlok sa Diós. ¹⁹ Kung talagáng wayâ kamó gibibinakák, bilinan dilí sa prisuhan ka usá sa inróng maghali ag kag ibá ay puyding makapa-úli-ey agór mararayá sa inro mga pamilya ka mga pagka-on para sa inro kagutom. ²⁰ Nuntan rilí sa akò katóng inro putóng manghór agór mapamatu-uran ka inro bisaya ag agór makabakáy ray kamó it pagka-on ag indì kamó magkamatáy.”

Ingtuman it kalíng mga maghali ka bisaya ni José. ²¹ Masigsilíng sinrá sa usa'g-usá, “Hay, mati ganì! Imawéy kalí kag gaba sa atò inghumán sa atò manghór nak si José! Nakità natò ka ida kalisuran it katóng nagpakitlu-oy sidá sa atò pero wayâ natò gi-intyendiha sidá. Ngani, nagbalik sa atò ngasing ka tuyár nak kahirapan.”

²² Nagsabát si Rubén, “Kità nganì. Bagoy ingbawalan nakò kamó nak indì gi-unhon sidá? Pero wayâ ninró gipanimati-i katóng akò bisaya, kadâ ngasing ingsusukót kitá sa ida pagkawayâ.”

²³ Bukô ninrá ayám nak na-i-intyendihán ni José ka inra bisaya dahil pag nagbibisaya sidá sa inra ay inggwá't manugsaydo it bisaya. ²⁴ Naghalín anay si José sa inra atubangan ag tumibaw. Marugay-rugáy ay nagbalík ray sidá ag nagpadayon it bisaya. Ida ingpaba-óy si Simeón nak pangruhá sa magmanghor ag ingpagapos sa inra atubangan.

KAG PAGBALÍK IT MGA HALI NI JOSÉ SA CANAAN

²⁵ Ngasing, ingpapunô ni José it uyás ka inra mga kustal ag ingpampabalík sa kada kustal it maghali katóng inra mga kwarta nak inra ingbadar sa idá. Ag ingparugangan ra nidá ka inra bayon para sa inra pagpa-uli.

²⁶ Pagkatapos, inra ingkarga katóng mga uyás sa inra rayang mga asno ag guminanéy. ²⁷ Pag-abót ninrá sa usáng lugár nak inra ingpahuwayan, usá sa inra ay nag-abrí it ida kustal agór maba-óy it ipaka-on sa ida asno ag rutó sa ibabaw it uyás ay nakità nidá katóng ida ingbadar nak kwarta. ²⁸ Nag-umà sidá sa ida mga hali, “Asing halí kalíng kwarta nak akò ingbadar! Ni-o ka gustong bisayahon it kalí?” Dahil rilí ay pinangyawahakan sinrá ag nagmuyat-muyatan sa usa'g-usá nak nagpipinanguyog sa kahadlok, bag-o masigsilíng, “Ni-o kalíng ingpapa-agom sa atò it Diós?”

²⁹ Pag-abót sa inra tatay rutó sa bansà it Canaan, inra ing-uma-an sidá't tanan-tanán nak inra na-aguman. ³⁰ Silíng ninrá, “Katóng tawo nak Pinaka-Gobernadór rutóng bansà ay binayahak kag pagbisaya sa amò ag ida kamí gingsan-an nak mga manugpani-ir kunó sa inra bansà. ³¹ Pero nagsabát kamí sa ida, ‘Wayâ kamí gibibinakák, bukô kamí mga manugpani-ir.’ ³² Ag ing-umà ra namò, ‘Doseng maghali kamí sa usáng Tatay yang, kag usá ay nawaya-éy, ag kag usá pa ay nabilín nak ka-ibahan it amò Tatay sa Canaan.’ ³³ Nagsilíng ray sidá sa amò, ‘Ma-a-ayamán nakò nak bukô kamó mga bakakon, kung inro ibilin dilí sa akò ka inro usáng hali bag-o kamó puma-ulì, ag ray-an ninró it uyás ka inro mga pamilya rutó sa Canaan, para pagka-on ninrá rilíng tigkagutom. ³⁴ Pagbalík ninró rilí ay ray-on ninró sa akò katóng inro putó nak manghór. Hinâ nakò ma-a-ayaman nak bukô kamó mga manugpani-ir ag bukô kamó mga bakakon. Ag áko-ey i-ulì sa inro katóng inro hali ag puydiy kamó nak magpamakáy ray rilí sa amò bansà.’ ”

³⁵ Ag it katóng inghúwarey ninrá katóng suyór it mga kustal ay nakità ninrá ag it inra tatay nak sa kada kustal ay hagto kag binugkos nak kwarta nak ingbadar it bawat usá sa inrá. Pagkakità ninrá it kalí ay napakabayaka sinrá. ³⁶ Ag silíng ni Jacób, “Nagkakalisór akó dahil ingwagit ninró sa akò kag akò mga anák. Waya-éy ngani si José, ag waya-éy ra si Simeón, ag ngasing ay gusto ray ninróng abay-on sa akò si Benjamín. Asì arâ nak natabô kalí tanán sa akò?”

³⁷ Sabát ni Rubén sa inra tatay, “Hinâ ka akò ruháng anák. Matya sinrá kung indí nakò ma-ibalík si Benjamín sa imo. Taw-an sidá sa akò pudér ag siguradong ibalik nakò sidá sa imo it buhí.”

³⁸ Pero silíng ray ni Jacób, “Indí nak gadór nakò gipanunton si Benjamín sa imo pagbalík rutó dahil minatayéy ngani ka ida maguyáng ag sidá yangéy ka nabilín nak anák nakò kang Raquéel. Usa pa, baling inggwá't matabô sa ida sa rayan ay sa akò kaguyangón

ay imo akó amatyon sa kalisór ag indî ra akó matimunong rutó sa ‘Sheol’ nak ingpapagtu-án it mga namamatáy.”

NAGNUNÓT SI BENJAMÍN SA EHIPTO

43¹ Ngasing, katóng tiggagutom ay abáng masyaro. ² Pagka-ubós it inra uyás nak inghalín sa Ehipto, nagsilíng si Jacób (o Israél) sa ida mga anak, “Pagto kamó liwát sa Ehipto ag bumakáy ray it ma-isuting pagka-on para sa atò.”

³ Pero ka sabát ni Juda ay, “Ingpakapa-ándaman nak gadór kami it katóng Gobernador nak indî kunò nidá kami ni-atubangon kung bukò namò kanunot ka amò manghór. ⁴ Kung apanunton nimó si Benjamín ay ma-os-os kami ag abakyan ka namò it pagka-on.

⁵ Pero kung indî ay indî ra kami magpagto, dahil silíng nak gadór it katóng Gobernador ay indî nidá kami ni-atubangon kung bukò namò kanunot ka amò manghór.”

⁶ Silíng ray ni Israél, “Asing inro akó ingtutuyár? Asing ing-umà pa ninró sa Gobernador nak inggwa pa kamó it usáng manghór?”

⁷ Ka sabát ninrá ay, “Pa-uno nganì nak ingpakapangutana nak gadór kami parti sa amò sarili ag sa amò ra mga hali. Silíng pa nganì nidá, ‘Buhì pa bagá ka inro Tatay? Ag inggwa pa bagá kamó it ibáng manghór?’ Katóng amò ing-umà sa ida ay bilang pagsabát yang sa ida mga pangutana. Asì, na-ayaman namò nak ida pa iparayá kag amò manghór?”

⁸ Nagsilíng si Juda sa ida tatay, “Panunta si Totò sa akò agór kami’y makakapánawey ag makakabakayéy it pagka-on agór indî kitá mamatáy sa gutom patí kag amò mga anak. ⁹ Nagpapangakò akò nak imáw ka mapanabát sa idá. Kung indî nakò sidá ma-ibalík dilí sa imò, taw-an sa akò ka tanáng kabasuyan. ¹⁰ Muyati kinâ ngasing, nakabweltay tan-a kami it makaruháng beses kung wayâ kami na-atraso.”

¹¹ Pagkatapos, nagsilíng kag inra tatay nak si Israél sa inrá, “Kung imáw kinâ ka dapat himu-on ay sige imáw ka himu-a. Rayá kamó it pilang bilog nak pinakama-adong produkto nak inggwá gihapon kitá rilí sa atò lugár, ag butangán sa inro mga susudlan ag patabu-án rutóng Gobernador; ma-isuting balsamó, ma-isuting dugâ it ubas nak inghumáng matam-is, mga pabangyo, buyóng nak mira ag mga bunga nak tuyár sa pilì. ¹² Ag dublihá kag aray-on ninróng kwarta. Kag katungâ ay pambadar sa inro abakyon ngasing ag kag katungâ ay pambadar sa una ninróng ingbakáy sabaling nalipát yang sinrá

it kató sa pagbutáng sa inro mga kustal. ¹³Halá, ray-a kalíng inro manghór ag balikéy kamó rutó sa Gobernador. ¹⁴Kabáy pa nak kaluy-an kamó it atò Makagagahom nak Diós sa inro pag-atubang rutóng Gobernador ag kabáy pang ida i-ulì katóng inro napiprisong hali nak si Simeón ag imáw ra si Benjamín. Sige, pag nawayâ ka akò mga anák, waya-éy akó it mahuhumán kundí'y magpangalisór.”

¹⁵Ingrayá ninrá kináng mga patabò ag imáw ra si Benjamín ag dinubli ninrá kag karakò it inra kwarta ag sinrá'y nagpa-Ehipto. Pag-abót ninrá rutó, ingprisentar ninrá ka inra mga sarili kang José.

¹⁶Pagkakità ni José nak ka-ibahan ninrá si Benjamín, nagsilíng sidá sa Mayordumo it ida bayáy, “Nunti kináng mga tawo sa akò bayáy ag magpa-ihaw ka it usáng baka para sa paning-ugto dahil rutó sinrá maka-on.” ¹⁷Ingnunót it Mayordumo sa bayáy ni José kag ida mga hali ag ida ingtuman katóng sugò sa ida nak maghikot it paning-ugto.

¹⁸Ingpangyawhakan katóng mga hali ni José dahil ingnunót sinrá sa ida bayáy. Silíng ninrá, “Kadâ kitá inggrayá rilí ay dahil rutó sa kwarta nak gingbalík sa atò kustal it katóng primerong pagpa-alí natò. Kadâ siguro tuyár ka ida inghumán sa atò ay agór inggwa sidá it bangranan agór kitá ay marakop, ag maba-óy nak mga ulipon ag mapasa-ida patí ka atò mga asno.” ¹⁹Ngani, nagsu-or sinrá sa Mayordumo it bayáy ni José ag gingkabisaya ninrá sidá rutó rapít sa hagranan. ²⁰Nagsilíng sinrá, “Mata-as nak Mayordumo, tong primerong pagbisita namò rilí ay agór magbakáy it pagka-on. ²¹Sa pagpa-ulì namò it kató ay nagpahuway kami sa usáng lugár. Pagbukás namò it katóng amò mga kustal ay nakità namò nak rahagto sa suyór it kada kustal namò kag amò kwarta nak wayá't kakuyang-kuyang. Kináng kwarta ay inggrayá namò rilí ngasing agór i-ulì sa Gobernador. ²²Inggwá ra kami it rayá nak ibáng kwarta agór ibakáy ray it pagka-on. Bukò namò ayám kung sin-ó kag nagbutáng it katóng amò kwarta sa amò mga kustal.”

²³Sabát it katóng Mayordumo, “Ayâ gi-isipa kinâ. Ayâ kamó gikahadlok. Siguroy katóng mga kwarta sa inro mga kustal ay ta-ó sa inro it inro Diós nak Diós ra it inro Tatay. Kató ay para talagá sa inro. Katóng inro badar ay nabátoney nakò.” Pagkabisaya nidá't kinâ, ingpaliwás nidá sa prisuhan si Simeón.

²⁴It katóng asa suyoréy it bayáy ni José kag mga maghali, ingpapanghináw anay sinrá it inra mga sikí it Mayordumo ag ingpa-inóm bag-o gingpataw-an it upá katóng inra mga asno.

²⁵ Pagkatapos, inra inghanrà ka inra mga patabò para sa pag-abót ni José sa alas dose dahil narunggan ninrà nak maka-on sinrà rutó.

²⁶ Pag-abót ngani ni José, inra ingpangsuyór katóng inra mga rayá nak patabò ag sinrà'y yumuhór sa idá. ²⁷ Nagpangutana si José tungór sa inra kamutangan, “Ma-ado pa bagá ka inro Tatay? Katóng maguyang bagá nak inro ingsilíng it katóng una? Buhî pa bagá sidá?”

²⁸ Sabát ninrà, “Gobernadór, ka amò Tatay nak imo ulipon ay buhì pa ag ma-ado pa't yawas,” ag yumuhór ray sinrà kang José.

²⁹ Nagmuyat ngasing sa inra si José, pero kag ida ingpakamuyatan ay kag ida tunay nak manghór sa nanay nak si Benjamín. Bag-o nagsilíng sidá, “Imáw bagá kalí ka inro putó nak manghór nak inro gingsilíng sa akò?” Ag silíng nidá kang Benjamín, “Kabáy pang kaluy-an ikáw it Diós, Totò!” ³⁰ Ag rumali-ralí si José it hanap it ida matitibawan dahil pay indì nidá mapunggan ka ida nababatyagán para sa ida manghór. Nagsuyór sidá sa ida kwarto ag rutó gitibaw.

³¹ Pagkatapos nidá it tibaw, nagpangyam-os sidá ag lumiwás ag habang ingpupunggan nidá ka ida sarili ay nagsilíng sidá, “Halá tahawanéy kag pagka-on!” ³² Gingtahawan si José nak a-usá sa ida sariling lamesa, buyág sa ida mga hali, ag buyág ra sa ida mga ka-ibahan nak Ehiptohanon, dahil bawal sa inra ka magka-on nak ka-ibahan sa usáng lamesa ka bukô ninrà kalahì. Kinâ ay kasal-anan para sa mga Ehiptohanon. ³³ Kadâ, gingpa-ingkor ni José kag ida mga hali sa ibáng lamesa nak asa ida atubangan, it pasunór sa inra mga idád. Natingaya sinrà ag nagminuyat-muyatan sinrà sa usa'g-usá. ³⁴ Gingtahawan sinrà it pagka-on nak halín sa lamesa ni José ugaling kag parti ni Benjamín ay ginghumáng limáng sanrok ag kag sa ida mga maguyáng ay usa yang. Nag-inuman ngasing sinrà ag nagkinasadya nak ka-ibahan si José.

KAG INGTAKAW NAK KUPA

44 ¹ Sumunór ay nagsugò si José sa ida Mayordumo, “Pun-a it uyás ka mga kustal it kináng mga tawo kumporme sa inra mararaya. Ibutáng ra nimó ka inra kwarta sa kada kustal ninrà. ² Ag sa kustal it katóng inra putó ay imo ibutáng ka akò kupa. Kató bagá nak pilak. Pisanan sa ida badar sa uyás.” Ingtuman it Mayordumo katóng bisaya ni José. ³ Pagka-aga nak masyana-awey, ingsugtaney nak makapa-ulì kináng mga maghali ag ka inra mga asno. ⁴ It katóng mayado-yado-éy sinrà, nagsilíng si José sa ida Mayordumo, “Pagtoy, yagura katóng mga tawo ag pag na-abutan nimó sinrà, kalí ka imo

isilíng sa inra, ‘Asing ingbayusan ninró it kaya-inan ka ma-adong pagtratár sa inró? Asing inro ingtakaw katóng kupa nak pilak it akò Amo? ⁵ Bag-oy imáw kató kag ing-i-inuman it akò Amo ag imáw ra kalí ka ida inggagamit sa ida pagbuhat? Nakasalâ kamó dahil sa inro inghumán.’”

⁶ Ag yinagór nganì sinrá it Mayordumo, ag it katóng inabutan sinrá ay ingbisaya nidá kag ingpasilíng it ida amo. ⁷ Nagsabát kag mga hali ni José sa ida, “Mata-as nak Mayordumo, asing tuyár kalí ka imo bisaya? Purya sulay! Kaming imo mga ulipon ay indí makahumán it kinâ. ⁸ Kató nganìng kwarta nak amò nakità sa amò mga kustal pag-abót namò sa Canaan ay amò gingbalik dilí sa inró. Asing mapanakaw kamí it pilak o buyawan man sa bayáy it imo Amo? ⁹ Kung sin-ó sa amò nak imo mga ulipon ka imo makikita-an it kinâ, matya sidá. Ag kamí ay mapa-ulipon sa inró.”

¹⁰ Silíng it Mayordumo, “Kung imáw kinâ ka inro bisaya muyatan bagá natò. Kung kanin-o makità kinâ imáw sidá ka magigíng ulipon namò pero ka ibá ay liwás sa kasal-anan.” ¹¹ Mansigrali-ralí sinrá’t diskarga it inra mga kustal ag mansigbukar sinrá’t kalí. ¹² Inghakar it Mayordumo ka inra kustal magtunà sa kamaguyangan hanggáng sa putó ag rahâ sa kustal ni Benjamín nakità katóng kupa. ¹³ Ginisi ninrá ka inra mga barò dahil sa inra kabayaka, ag gingpangkarga liwát katóng inra rayá sa mga asno bag-o nagbalik kang José.

¹⁴ Pag-abót na Juda ag ida mga hali sa bayáy ni José, rahinâ pa si José. Sinrá’y nagpangyinuhor sa ida atubangan. ¹⁵ Nagpangutana si José sa inra, “Ni-o kalíng inro inghimò? Bukò bagá ninró ayám nak kag tuyár sa akò ay nakakapitlo it mga nagpapanakaw?”

¹⁶ Sabát ni Juda, “Gino-o, ni-ó ka amò isilíng? Pa-uno namò kalí isilíng sa imo? Pay indí namò mapamatu-uran nak wayâ kamí it salâ. Díós kag nagpaliwás it amò kasal-anan. Nganì, halí kamí tanán bilang imo mga ulipon. Oho, kamí ag katóng inro nakita-an it kupa.”

¹⁷ Pero silíng ni José, “Bukò kamó! Katóng tawo yang mismo nak nakita-an it akò kupa it magigíng ulipon nakò. Kamóng ibá ay puma-úli-ey it hanuyos rutó sa inro Tatay.”

NAGPAKITLU-OY SI JUDA PARA KANG BENJAMÍN

¹⁸ Nagsu-or sa ida si Juda ag nagsilíng, “Gobernadór, kung ma-a-ari ay mabisaya anay akó ag kabáy pa nak indí ikáw mahangit sa akò dahil ulipon yang nimó akó ag ikáw ay pay si Paraón. ¹⁹ Gobernadór, nagpangutana ikáw sa amò it tuyár kalí, ‘Inggwá pa bagá kamó it

Tatay o manghór?’²⁰ Nagsabát kami sa imo Gobernador nak, ‘Inggwá pa. Katóng amò Tatay ay maguyangéy ag katóng amò manghór ay ing-anák sa ida kaguyangón. Ka maguyáng it katóng anak ay minatayéy ag sidá yangéy ka nabilín it ida Nanay, kadâ palanggà sidá it amò Tatay.’²¹ Tapos, silíng nimó sa amò nak imo mga ulipon, ‘Ray-a sidá dilí sa akò agór makikità nakò sidá.’²² Silíng namò sa imo Gobernador, ‘Indi sidá puyding makahalín rutó sa amò Tatay sabaling kalí pa ka magíng rasón it ida pagkamatáy.’²³ Ag nagsilíng pa ikáw sa amò, ‘Hangga't indí magpa-alí katóng inro manghór, indí ra kamó nakò gi-atubangon.’

²⁴ “Pagkabalik namò sa amò Tatay nak imo ulipon, Gobernador, amò sidá ing-uma-an it imo mga bisaya.²⁵ It katóng nagsilíng sa amò ka amò Tatay nak, ‘Balik ray kamó rutó ag bumakáy liwát it ma-isuting pagka-on para sa atò,’²⁶ silíng namò, ‘Indi ngani puydi kamíng makabalik rutó. Kung manunót kalíng amò manghór sa amò ay mapagto kami, pero kung indí, indí kami maka-atubang rutóng Gobernador ninrá.’²⁷ Pagkatapos, nagsabát ka amò Tatay ‘Ayam ra ninró nak aruháng anak yang kinâ sinrá nakò sa akò pinalanggang asawa nak si Raquéel.²⁸ Kag usá, sa ida paghalín ay waya-éy nakabalik sa akò, ag sa akò huna-huna sinibà sidá it ilahas nak hadop, ag hanggáng ngasing ay wayáng gadoréy nakò sidá nakità.²⁹ Kung abay-on pa ninró kalíng usá sa akò ag inggwa't matabô sa ida, sa kaguyangón nakò ay amatyon ninró akó sa kalisór.’ ”

³⁰ Nagsilíng pa si Juda kang José, “Kadâ ngasing, Gobernador, kung mapa-ulí akó sa amò Tatay³¹ ag makità nidá nak bukô namò kanunot si Toto, mamamatáy nak gadór sidá dahil kalí nak anak ay kapupalanggà nidá. Ag kami ay imáw ka magíng rasón it ida kalisór ag sabaling patí ida kamatayon ra.³² Gobernador, akó ka mapanabat sa anak nak kalí sa akò Tatay dahil silíng nakò sa ida, ‘Kung indí nakò sidá ma-ibalik sa imo Tay, ing-a-aku-an nakò ka tanáng kabasuyan sa atubangan nimó hanggáng sa akò kamatayon.’³³ Kadâ ngani, Gobernador, kung ma-ari ay akó yangéy ka mapa-ulipon sa imo imbis nak si Toto. Ag kung ma-a-ari, Gobernador, papa-uli-a yangéy sidá ka-ibahan ka ida ibáng mga maguyáng.³⁴ Pa-uno akó makakabalik rutó sa akò Tatay kung wayâ si Toto? Gobernador, nahahadlok akó sa matatabô sa amò Tatay!”

NAGPAKILAYA SI JOSÉ SA IDA MGA HALI

45 ¹Pagkarungóg ni José sa pakitlu-oy ni Juda ay wayâ nidá napigahe ka ida nababatyagan sa atubangan it mga Ehiptohanon nak nakapalibot sa ida, kadâ ingpapa-awan nidá sinrá. Silíng nidá, “Halín kamó rilí!” Kadâ, it tong magpakilaya si José sa ida mga hali, waya-éy it ibáng tawo rutó kundî sinrá yangéy nak mga magmanghor. ²Nagpakatibaw sidá it makusog, kadâ narunggan sidá it katóng mga Ehiptohanon, ag narunggan patí it panimayáy ni Paraón. ³Silíng ni José sa ida mga hali, “Si José akó! Buhi pa bagá ka akò Tatay?” Pero wayâ nakasabát katóng ida mga hali dahil pay na-udom sinrá ag nahadlukan.

⁴Silíng ray ni José sa ida mga hali, “Maléy, su-or anay kamó rilí sa akò!” Ag pagkasu-or ninrá ay nagsilíng sidá, “Akó talagá ka inro manghór nak si José nak inro ingbaligà it kató. ⁵Aya kamó gikahadlok ag bada-ey kamó gibasuy-basuyan sa pagkabaligà sa akò rilí sa Ehipto. Kag Diós kag nagparayá rilí sa akò nak ma-una sa inro agór indî kamó ma-uno sa kalíng tiggagutom. ⁶Kalí nak kalamidád ay ruháng tu-ig pa yang ag inggwa pa't pa-abutong limang tu-ig. Sa suyór it kinâ nak panahón ay wayâ nak gadór it matutubas.

⁷Ingpa-una akó rilí it Diós agór nak inggwa it mga matuturang buhí sa atò lahi ag agór maramò rang tawo pa kag indí magkamatáy sa kalíng tiggagutom. ⁸Kadâ, bukò kamó ka nagparayá rilí sa akò kundî kag atò Diós. Inghumán nidá akó nak manuglaygay ni Paraón ag manugrumaya it ida palasyo, ag bug-ós nak sinakupan dilí sa Ehipto.

⁹“Halá, pa-úli-ey kamó sa akò Tatay ag silínggon sidá nak akó, si José nak ida anak ay buhí pa. Ag akó nganat kag inghumán it Diós nak Gobernador it bug-ós nak Ehipto. Silinggan pa nak magpa-aley nganat sa akò ag aya-ey giruyog-ruyog pa. ¹⁰Ma-istár nganat kamó rutó sa lugár it Gosen nak ma-adong agsaman agór mayungotey kamó sa akò, patí katóng inro ka-anakán, inapo, kahadupan ag tanáng inro mga propriyedad. ¹¹Pag rahagtoy kamó, akó'y kag mata-ó it inro kahinangyanon dahil inggwa pa't pa-abutong limang tu-ig nak tiggagutom. Pag indí kamó magpa-alí sabaling kamó ag kag inro mga panimayáy, ag tanáng inro sinakupan ay magka-imoy-imoy.

¹²“Nakikità ninróng tanán, patí ni Benjamín nak akò tunay nak manghór nak akó talagá ka nagbibisaya sa inró. ¹³Uma-i katóng akò Tatay it tanáng inro nakitá nak kabugana-an nakò rilí sa Ehipto. Pa-úli-ey kamó ag parali-on it pa-alí katóng akò Tatay.”

¹⁴ Pagkatapos, ida ingkopkopon katóng ida manghór nak si Benjamín ag sinrá ay masigtibaw sa abaga it usa'g-usá. ¹⁵ Ida ra ingharu-an katóng ida mga hali habang sidá ay nagtitibaw. Pagkatapos it kalí, imáw pa yang ka pagkabisaya it ida mga hali.

¹⁶ It katóng marunggan it panimayáy ni Paraón nak nag-abót ka mga hali ni José, pay napakasadyahan sinrá ag imáw ra si Paraón. ¹⁷ Ingpatawag ni Paraón si José ag nagsilíng sidá, “Silingga kináng imo mga hali nak tumanon kalíng akò bisaya. ‘Kargahi it mga uyás kag inro mga asno ag puma-uli rutó sa Canaan. ¹⁸ Paray-an ra rilí kag inro Tatay ka-ibahan ka inro mga panimayáy. Ataw-an nakò kamó it pinakama-adong dutà rilí sa Ehipto ag magkaka-inggwa kamó it abunda nak pagka-on dilí sa akò sinakupan.’ ¹⁹ Sugu-a ra sinrá nak tumanon ka tuyár kalí, ‘Gamiton ninró ka akò mga karusa nak di paligir para sa inro mga ma-intik nak anák ag mga asawa. Ray-a rilí ka inro Tatay. ²⁰ Aya gikalibóg kung inggwa kamó it mabibilín rutó nak ibáng gamit dahil ka pinakama-ado rilí sa Ehipto ay inro ra magagamit.’ ”

²¹ Ing-umà ni José sa ida mga hali katóng mga sugò ni Paraón, ag imáw ka ingtuman it katóng mga anák ni Israél. Ingtaw-an sinrá ni José it mga karusa ni Paraón ag ida ra gingpabayunan sinrá it mga pagka-on para sa mahabang biyahe. ²² Kada usá sa inra ay ingtaw-an ra nidá it tig-usáng mamahayong barò. Pero kang Benjamín ay bukò yang usá kundí ay limang barò ag pilak nak tres syentos nak bilog ka ida ing-ta-ó. ²³ Sa ida tatay ka ida ingparayá ay imáw kalí; sampuyong kayaking asno nak kargado it mga ma-adong produkto halín sa Ehipto, sampuyong guyangon nak asno nak kargado ra it mga uyás ag sari-saring pagka-on ag mga kahinangyanon it ida tatay sa pagbiyahe pa Ehipto. ²⁴ Ag ida ingpapa-úli-ey katóng ida mga hali ag sa inra pagbinuyagan ay ida ingtugon sinrá, “Aya kamó gi-inaway sa rayan hah!”

²⁵ Ngani, naghalinéy sa Ehipto katóng ida mga hali ag nagpa-Canaan kung hari-ín ay hagto ka inra tatay nak si Jacób. ²⁶ Pag-abót sa inra, nag-umà sinrá sa inra tatay, “Buhi pa yakí si José ag imáw sidá ngasing kag Gobernador rutó sa bug-ós nak Ehipto.” Nagulpihan si Jacób nak pay nagtungon it bado-bado kag ida puso dahil indí sidá makapati sa inra ingbisaya.

²⁷ Ugaling, it katóng ing-umà ninrá sa ida ka tanáng gingbisaya sa inra ni José, ag ida nakitá kag mga karusa ni Paraón nak parayá ni José agór ida masakyan ay nag-ado kag ida pamatyag. ²⁸ Silíng ni

Jacób, “Nagpapatey akò! Buhi pa yakí si José nak akò anák. Halá! Mapagto akó rutó agór makità nakò sidá bag-o akó mawagit dilí sa kalibutan.”

KAG PAGPA-EHIPTO NI JACÓB AG IT IDA PANIMAYÁY

46¹ Imáw kató ag guminaney sa Israél (o Jacób) halín sa Hebron rayá tanáng inra mahahakot. Naka-abót sinrá sa Beerseba. Nagmatáy sinrá rutó it hadop nak ginghalar sa Diós nak Diós ra it ida tatay nak si Isaác.² Pagkagab-í habang rahagto sinrá, nagbisaya kag Diós kang Jacób parayan sa pagpananamgo. Nagsilíng kag Diós, “Jacób, Jacób!”

Sabát ni Jacób, “Rahalí akó.”

³ Silíng ray it Diós, “Akó ka Diós, nak Diós it imo Tatay. Aya gikahadlok nak magpagto rutó sa Ehipto dahil rutó, kamó ay magigíng makusog nak lahi.⁴ Anuntan ra kamó nakò rutó sa Ehipto pero apabalikon ray kamó nakò rilí sa Canaan. Si José kag mapatigayon sa imo pag bawí-oney nakò ka imo kabuhì.”

⁵ Pagkatabô it kalí, naghalín sa Jacób sa Beerseba. Ingpasakay si Jacób it ida mga anák sa karusa nak ingpagamit ni Paraón, imáw ra ka inra mga ma-intik nak anák ag mga asawa.⁶ Ingrayá ra ninrá katóng inra mga hadop ag mga gamit nak inra napundar sa Canaan. Nagpagto sa Jacób sa Ehipto kanunot ka tanáng ida inanak.⁷ Kanunot ni Jacób kag tanáng ida mga anák, kag tanáng ida mga umagar ag tanáng ida inapo. Tanan-tanán nak ida ka-anakán ag ka-inapuhan ay ida ingrayá rutó sa Ehipto.

KAG INANAK NI ISRAÉL

⁸ Ngasing, imáw kalí ka mga pangayan it inanak ni Israél it katóng pagpagto ninrá sa Ehipto. Ka mga ka-anakán ni Jacób nak kayake:-

Si Rubén nak ida panganay,⁹ ag ka ida mga anák nak kayake nak sa Hanoc, Palu, Hezron ag Carmo.

¹⁰ Si Simeón ag ida mga anák nak kayake nak sa Jemuel, Jamin, Ohad, Jaqu-in, Zohar ag si Saúl nak anák nidá sa usáng kabade nak Canaanhon.

¹¹ Si Levi ag ida mga anák nak kayake nak sa Gerson, Kohat ag Merari.

¹² Si Juda ag ida mga anák nak kayake nak sa Er, Onan, Sela, Perez ag Zera, pero namatayéy sa Er ag Onan rutó pa sa Canaan.

Ka-ibhanan ra ninrá pa-Ehipto dilí ka mga anák nak kayake ni Perez nak sa Hezron ag Hamul.

¹³ Si Isacár ag ida mga anák nak kayake nak sa Tola, Puva, Job ag Simron.

¹⁴ Si Zabulón ag ida mga anák nak kayake nak sa Sered, Elon ag Jaleel.

¹⁵ Imáw kinâ sinrá ka mga anák nak kayake ni Jacób kang Lea nak ing-anák rutó sa lugár it Padan-aram. Nagka-anák ra sinrá it usáng kabade nak si Dina. Treyntay-tres kalí tanán nak inra inanak nak nakalista, (ka-ibahan sa Er ag Onan nak minatayéy pero purya si Dina.)

¹⁶ (Ka-ibahan ra ni Jacób ka ida mga anák nak kayake kang Zilpa nak kabulig ni Lea, ag inra mga anák.)

Si Gad ag ida mga anák nak kayake nak sa Zipion, Hagu-i, Suni, Ezbon, Eri, Arodi ag Areli.

¹⁷ Si Aser ag ida mga anák nak kayake nak sa Imna, Isva, Isvi, Beria ag patí ka usáng kabade nak si Sara. Ka-ibhanan ra ka mga anák nak kayake ni Beria nak sa Heber ag Malkiel.

¹⁸ Imáw kinâ ka mga anák nak kayake ni Zilpa nak kabulig ni Lea nak ingta-ó it ida tatay nak si Laban. Disi-sa-ís tanán ka inanak na Jacób ag Zilpa.

¹⁹ Usa pang asawa ni Jacób ay si Raquél ag ka inra mga anák nak kayake ay sa José ag Benjamín. ²⁰ Ka-umir ra rilí sa listahan ka mga anák nak kayake na José ag Benjamín nak rutó gi-anakán sa Ehipto.

Kag mga anák ni José kang Asenat nak anák ni Potipera nak parí sa banwa it On (tong hulí ay Heliopolis), ay sa Manase ag Epra-im.

²¹ Ka mga anák nak kayake ni Benjamín ay sa Belyo, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Eji, Ros, Mupim, Hupim ag Ard.

²² Imáw kinâ sinrá ka mga anák nak kayake ni Jacób kang Raquél. Katorseng bilog kinâ tanán nak inra inanak nak asa listahan.

²³ (Ka-ibahan ra ni Jacób ka ida mga anák nak kayake kang Bilha nak kabulig ni Raquél, ag inra mga anák.)

Si Dan ag ka ida usáng anák nak kayake nak si Husim.

²⁴ Si Neptali ag ida mga anák nak kayake nak sa Jazeel, Guni, Hezer ag Silem.

²⁵ (Imáw kinâ ka mga anák nak kayake ni Bilha nak kabulig ni Raquél nak ingta-ó it ida tatay nak si Laban.) Pito tanán ka inanak na Jacób ag Bilha.

²⁶ Purya sa ida mga kabading umagar, sa-isentay-sa-ís tanán ka inanak ni Jacób nak ingbilang sa ida pamilya sa ida pagpagto sa Ehipto. ²⁷ Katóng mga anák nak kayake ni José nak na-anák rutó sa Ehipto ay ruhá (ag ruhá pa yang kag mga apó ni José sa inrá.) Kadâ, sitenta tanán ka myembro it pamilya ni Jacób nak napagto sa Ehipto.

SI ISRAÉL AG KAG IDA PAMILYA SA EHIPTO

²⁸ Pag-abót na Israél sa Ehipto pina-una nidá si Juda papagto kang José agór mapatudlò it rayan ninrá pa-Gosen, ag pagkatudlò sa ida ay sidá ka nagràyá sa inrang tanán sa Gosen. ²⁹ Pagkahalín ni Juda inghanrà ni José kag ida karwahe agór magpagto sa Gosen, ag rutó sinrá makità it ida tatay. Ingpresentar ni José kag ida sarili sa ida tatay ag nagkopakopan sinrá, ag rugay ka inra tinibawan sa abaga it usa'g-usá. ³⁰ Nagsilíng si Jacób kang José, “Ngasing, puydiy akó nak mamatáy dahil nakità ray nakò ka imo uda ag na-ayamaney nakò nak buhi pa ikáw.”

³¹ Pagkatapos, nagpamuhón anay si José sa ida tatay ag sa ida mga hinali, “Mapagto anay akó kang Paraón ag a-uma-an nakò sidá nak nag-abótey kag akò Tatay ag akò mga hinali halín sa Canaan.

³² A-uma-an ra nakò sidá nak kamó ay mga manug-alagà it mga karnero, baka ag ibá pang mga hadop, ag kalí ay inro rayá rilí sa Ehipto patí tanáng mga butáng nak inro nahakot. ³³ Pag ipatawag kamó ni Paraón ag magpangutana sidá sa inró it, ‘Ni-o ka inro trabaho?’ ³⁴ Kalí ka isabát ninró, ‘Kami nak imo mga ulipon ay mga manug-alagà it mga hadop magtunà pa it katóng ma-intik kami. Imáw ra ka amò ginikanan.’ Tuyár kalí ka inro isilíng sa ida agór ida kamó apa-istaron dilí sa Gosen, (nak ma-adong agsaman ag mayadó sa istaran it karamu-ang Ehiptohanon,) dahil sa pagmuyat it mga Ehiptohanon kag usáng manug-alagà it karnero ay pinakakubós sa tanán.”

47 ¹⁻² Ag nagpilí si José it lima sa ida mga hali agór ipakilaya sinrá kang Paraón. Ag nagpagtoy sinrá rutó kang Paraón. Nagsuyór anay si José ag nag-umà kang Paraón nak, “Nag-abótey halín sa Canaan katóng akò Tatay ag mga hinali nak rayá ka inra mga baka, karnero, kambing, ag tanáng inra gamit. Ngasing, rahagtoy sinrá sa lugár it Gosen.” ³ Tapos, ingpresentar ni José kang Paraón katóng ida limang mga hali. Nagpangutana si Paraón sa inra, “Ni-o ka inro trabaho?”

Sabát ninrá kang Paraón, “Kami, nak imo mga ulipon ay manug-alagà it mga karnero ag ibá pang mga hadop pareho it amò ginikanan.” ⁴ Silíng pa ninrá kang Paraón, “Amo Halándong Hari, nagpalí kami agór dilí anay kami ma-istár sa Ehipto dahil waya-éy it a-agsaman rutó sa amò sa Canaan, ag dahil masyaro ka tigkagutom rutó. Amo Halándong Hari, ingpapangabáy namò nak kung ma-a-ari ay ma-istár anay kami nak imo mga ulipon rutó sa lugár it Gosen.” ⁵⁻⁶ Nagbisaya si Paraón kang José, “Ngasing nak nag-abótey dilí kináng imo Tatay ag kahalihán, pili kamó it pinakama-adong lugár dilí sa bug-ós nak Ehipto, ag kung gustoy ninró sa lugár it Gosen ay puydi ra nak rutó yangéy kamó. Ag usa pa, kung inggwa ra sa inra it ma-ayam mag-alagà it mga baka, pili-a sinrá ag pa-alaga-on sinrá it akò mga baka.”

⁷ Ag ingpresentar ra ni José ka ida tatay kang Paraón. Ag ingbendisyonán ni Jacób si Paraón. ⁸ Nagpangutana si Paraón kang Jacób, “Pilay bagá ka imo idád Tang?”

⁹ Sabát ni Jacób kang Paraón, “Amo Halándong Hari, syento treynta anyosey ka akò pagpangabuhî rilí sa kalibutan, ag pay ka-uno yang kag panahón. Ka mga tu-ig it akò pagpangabuhî ay mahirap ag apilà yang kung ikumpara sa mga tinu-ig it akò ginikanan.”

¹⁰ It katóng sidá ay mahalínéy ay ingbendisyonán liwát ni Jacób si Paraón. ¹¹ Ag ingtuman ngani ni José katóng sugò ni Paraón nak taw-an ka ida tatay ag mga hinali it pinakama-adong lugár nak ma-i-istaran, nak rutó ngani sa Gosen (tong hulí ay Rameses). ¹² Si José it nag-intyendi sa pagpaka-on sa ida tatay, ag sa ida mga hinali, ag sa inra mga sinakupan kumporme sa kinahangyán it bawat usá sa inrá.

KAG TIGKAGUTOM

¹³ Dahil abáng masyaro kag tigkagutom sa tanáng bansà palibot it Ehipto ay waya-éy nak gadór it naturang pagka-on, kadâ ngani ka mga tawo sa mga bansà it Ehipto ag Canaan ay lalong nagpakahirap pa. ¹⁴ Ingtipon ni José kag tanáng kwarta nak ingbadar sa ida it mga taga Ehipto ag taga Canaan bilang kabaydo it mga pagka-on. Ag kalí ay ida rinayá kang Paraón. ¹⁵ It katóng na-ubosaney it mga kwarta ka mga tawo sa Ehipto ag sa Canaan, sinrá ay pumagto kang José ag nagpakitlu-oy, “Gobernadór, taw-i bagá kami it pagka-on. Asì, imo bagá kami apabada-ang mamatáy sa imo atubangan? Ubosey nak gadór ka amò kwarta.”

¹⁶ Sabát sa inra ni José, “Kung waya-éy kamó it kwarta ray-a rilí ka inro mga alagang hadop ag akò abayduhon kiná it inro pagka-on.”

¹⁷ Ngani, inra ingrayá ka inra mga alagang hadop kang José. Ingbayduhan nidá it pagka-on katóng inra mga kabayo, karnero, kambing, baka ag asno. Ag sa bug-ós nak tu-ig nak kató ay kang José sinrá gibaba-óy it pagka-on nak kabaydo it inra mga alagang hadop.

¹⁸ Tong sumunór ray nak tu-ig ay nagbalik sinrá kang José ag nagsilíng, “Gobernadór, indí namò gitagu-on sa imo nak úbosey kag amò kwarta ag nabaydoy ra namò sa imo ka amò tanáng mga hadop ag waya-éy it nabilín sa amò kundí kalíng amò mga sarili ag amò mga dutà. ¹⁹ Asing kinahangyán nak mamatáy kami sa imo atubangan ag mapabad-an kag amò mga dutà. Bayduha yangéy kag amò mga sarili ag kag amò mga dutà it pagka-on. Mapa-ulipon yangéy kami kang Paraón agór indí kami magkamatáy. Ag kag amò mga dutà ay kang Paraón yangéy ra. Ag Gobernador, taw-i bagá kami it mga binhi agór matatamnan namò kató, bukò nak mapabad-an yang.”

²⁰ Dahil nagmasyaro pa katóng tigkagutom, na-ubos it bakáy ni José ka tanáng dutà sa bug-ós nak Ehipto sa ngayan ni Paraón. ²¹ Ag patí tanáng mga tawo sa bug-ós nak Ehipto ay nagíng uliponey ra nidá. ²² Kag wayà yang napasa-ida ay katóng mga dutà it mga parí it Ehipto dahil kató ay ta-ó ni Paraón sa inra it katóng una pa agór inra apangabuhian. Sinrá ay pinataw-an yang it pagka-on ni Paraón, kadâ wayâ sinrá gikinahangyán nak magbaydo it inra dutà. ²³ Ag nagbisaya si José sa mga tawo, “Panimati kamó sa akò ibisaya. Sa ngasing nak adlaw kamó ag ka inro dutà ay nabakayéy nakò para kang Paraón. Ngasing, ataw-an kamó nakò it mga binhi nak inro itanom sa inro mga dutà nak nabakayéy ni Paraón. ²⁴ Ag sa tig-ani, mata-ó kamó kang Paraón it usá sa limang kapartihan. Katóng ap-át nak kapartihan ay inroy, para sa binhi, ag pagka-on it inro panimayáy ag it inro mga anak.”

²⁵ Nagsabát sinrá, “Salamat Gobernador nak imo kami ingsalbar. Kabáy pang mamut-an kami nimó Gobernador, ag kami ay magigíng mga ulipon ni Paraón.” ²⁶ Tuna it kató inghumán ni José ka laye sa bug-ós nak Ehipto, nak sa bawat ani kag usá sa limang kapartihan ay magigíng buhis kang Paraón. Pero kag mga inanihan sa dutà it mga parí ay bukò sakop it kalí. Hanggáng ngasing (it katóng panahón nak masuyat kalíng libro) ay imáw gihapon ka inra patakaran sa Ehipto.

KAG HULING PANGABÁY NI JACÓB

²⁷ Imáw kató ka pagka-istár na Israél (o Jacób) sa bansà it Ehipto rutó sa lugár it Gosen. Umuswag ag rumamò nak gadór sinrá.

²⁸ Nag-istár si Jacób sa Ehipto sa sakop it disi-syeteng tu-ig ag sidá'y nag-abót sa idád nak syento kwarentay isyete anyos.

^{29–30} It katóng mayungotey si Jacób mamatáy ay ida ingpapagto sa ida kag ida anák nak si José ag nagsilíng sidá, “Kag akò hulíng pangabáy sa imo ay masumpà ka sa akò. Butangan kag imo damót dilí sa akò pa-a ag magsumpà ka nak imong gadór akò asunron. Pag akó ay nagtaliwaney dilí sa dutà ag nagpapahuwayey ka-ibhanan ka akò ginikanan ay ayáng gadór akó giyubungan dilí sa Ehipto, kundí ay itupár nimó kag akò yuyubngan sa yuyubngan it akò ginikanan. Bay-a akó rilí sa Ehipto ag ray-on akó nimó sa Canaan agór rutó akó iyubóng sa yuyubngan it atò pamilya.”

Sabát ni José, “Oho Tay. Atumanon nak gadór nakò kag imo mga panugon sa akò.”

³¹ Ag nagsilíng si Jacób, “Sumpa sa akò!” Ag si José ay nagsumpà sa idá. Ag si Jacób ay rumapa sa ida higran, ag ingtukon nidá ka ida uyo it ida damót, agór magdayaw sa GINO-O.

KAG PAGPAKAMA-ADO NI JACÓB KANA EPRAÍM AG MANASE

48 ¹ Pagkalipas it pilang adlaw, inggwa't nag-umà kang José nak naggrabey kag ida tatay. Kadâ nganì, ingnunót nidá kag ida ruháng anák nak kayake nak sa Manase ag Epraim rutó sa ida tatay.

² Tong na-uma-aney si Jacób nak nag-abótey si José, ingpilit nidá kag ida sarili nak magbangon ag umingkor sidá sa ida higran.

³ Katóng asa ida atubanganey si José, nagsilíng sa ida si Jacób, “It katóng rahagto akó sa Luz, (tong hulí ay Betél) sa Canaan, nagpakità sa akò kag Makagagahom nak Diós, ⁴ ag ingpakama-ado akó nidá sa pagsilíng sa akò, ‘Aparamu-on nakò kag imo inanak ag sinrá ay magigíng maramong linahì. Ag ita-ó nakò sa inró kalíng dutà agór magíng inro panubli-on hanggáng sa wayá't katapusan.’

⁵ “Nganì ngasing, kalíng imo ruháng anák nak natawo rilí sa Ehipto bag-o akó mag-abót dilí, ay ako-ey. Kadâ, tuyár kang Rubén ag kang Simeón, sa Manase ag Epraim ay ka-umirey sa akò mga anák nak ataw-an it panubli-on. ⁶ Ugaling kung magkaka-inggwa ka pa't masunór nak mga anák ay imoy kató ag sinrá ay abilangon sa anák ninróng mag-asawa. Ag sinrá kag ma-ilis sa pagkapanganay ag

pagkapangruháng anák na Manase ag Epraim. ⁷ Kalí ay alang-alang kang Raquél nak imo Nanay. Dahil it katóng pagbalík nakò sa Canaan halín sa Padan-aram ay namatáy sidá mayado-yadó pa bag-o mag-abót sa Eprata (tong hulí ay Betlehem) kung hari-ín rutó ra nakò sidá giyubngan, ag rakò kag akò kalisór.”

⁸⁻¹⁰ Dahil maruyomey kag pagmuyat ni Israél (o Jacób), pagkakità nidá sa mga anák ni José ay nagpangutana sidá, “Sasin-o kalí?”

Nagsabát si José, “Tay, kalí kag akò mga anák nak bugna sa akò it Diós rilí sa Ehipto.”

Silíng ray ni Israél, “Papayunguta bagá sinrá rilí sa akò agór akò sinrá abendisyunán.” Ngani, gingpasu-or ni José kag ida mga anák kang Israél ag nagyuhór sinrá ag sinrá ay gingpangkopkohan ag gingpangharu-an nidá. ¹¹ Ag nagsilíng sidá kang José, “Hamak! Kabi nakò ay índi-ey nak gadór ka nakò makità, pero sa kalu-oy it Diós nakità pa ikáw nakò patí kalíng imo mga anák!” ¹² Marugay-rugay, gingba-óy anay ni José kag ida mga anák sa pagkakopkop it inra Lolo Israél agór sidá ay makayuhór sa ida tatay.

¹³ Ag katóng hanra-éy si Jacób nak magta-ó it ida bendisyon dilí sa ida ruháng apó ay gingpasu-or ray sinrá ni José sa inra lolo. Si Epraim sa walá ni Jacób, ag si Manase sa tu-ó. ¹⁴ Pero gingpakuros ni Jacób kag ida damót ag kag tu-ó ay gingbutáng nidá sa uyo ni Epraim abér imáw kalí kag manghór ag kag ida walá ay gingbutáng sa uyo ni Manase nak imáw kag maguyáng. ¹⁵ Ag ida gingbendisyunán kalíng mga anák ni José sa pagsilíng,

“Kabáy pang pakama-aduhon kamó it Diós nak imáw kag Diós nak gingsunór it akò Tatay nak si Isaác ag akò Lolo nak si Abrahám,

Diós nak nagbantay sa akò tunà pa it kató hanggáng ngasing nak adlaw.

¹⁶ Kabáy pa nak kag anghél nak naglibre sa akò sa mga maya-ing matatabô ay imáw it magpakama-ado sa inró.

Kabáy pa nak kag akò ngayan ag kag ngayan it akò Tatay nak si Isaác ag it ida Tatay nak si Abrahám ay ray-on ninró, ag paramu-on sa ibabaw it kalibutan.”

¹⁷ Pagkakità ni José nak gingpakuros ag gingbutáng ni Jacób kag ida tu-ó nak damót kang Epraim ay napaya-in sidá. Kadâ ngani, ginghuytan nidá kag tu-óng damót ni Jacób ag isaydo tan-a nidá kinâ halín sa uyo ni Epraim papagto kang Manase. ¹⁸ Ag nagsilíng sidá,

“Tay, salâ kinâ. Imâw kalí kag panganay. Dapat dilí nimó ibutang kag imo tu-óng damót sa ida uyo.”

¹⁹ Pero nagrasón si Jacób, “Ayam nakò Toto kag akò ginghuhumán, ayam nakò. Ma-uswag ra si Manase ag kag ida inanak, ugaling mas magiging ma-uswag kisa sa ida kag ida manghór nak si Epraim. Ag kag ida inanak ay magiging mas maramò nak maragkong mga nasyon.”

²⁰ Ag gingbendisyunán nidá sinrá it kató sa pagsilíng, “Agamiton it mga Israélinhon kag inro mga pangayan sa pagta-ó it inra mga bendisyon. Masilíng sinrá, ‘Kabáy pa nak paparehu-on kamó it Diós kana Epraim ag Manase.’ ” Imâw kalí kung asing na-una si Epraim kang Manase.

²¹ Pagkatapos, nagsilíng si Israél kang José, “Panimati To! Akó’y mayungotey mamatáy, pero kag Diós ay ka-ibahan gihapon nimó ag sidá kag mabalik sa imo rutó sa Canaan nak lugár it imo ginikanan. ²² Ag usa pa, ikâw kag mapanublì, bukô ka imo mga hali, it katóng lugár it Siquém, tong ma-adong bukir nak nara-ugan it akò espada ag pana laban sa mga Amornon.”

KAG HULING PANUGON NI JACÓB

49 ¹ Ag ingpatawag ni Jacób kag ida tanáng mga anák ag nagsilíng sidá, “Maléy kamó sa akò agór akò isilíng sa inro kag pala-abuton. ² Mga anák nakò payungot kamó it ma-ado ag panimati-i kag bisaya it inro Tatay.

³ “Ikâw Rubén, nak akò bungayan,

Bunga it akò kusog,

Balor it akò pagkakayake.

Sa tanáng akò mga anák

Ikâw ka pinakama-isog

Ag ikâw ra kag pinakamakusog.

⁴ Tuyár sa baha nak indí mapunggan,

Ikâw ay rali-ralí, indí mapigahan.

Kag kabantugan indí nimó ma-aguman.

Sa higra-an it imo Tatay, sidá’y imo gingsubli-an,

Ka ida pagkakayake ay imo nabuhinan.

⁵ “Kamó Simeón ag Levi, ay magmanghor nak gadór,

Kag inro mga sunrang ay pangmatáy sa tawo.

⁶ Pati baka’y pini-ang, subrang mahangiton.

Sa inro mga hinu-on, indí akò gipa-ibhon,

Sa inro ahimu-on, indí akó gi-umiron.

⁷ Sobrang magtanóm kamó it kahangit,

Sa inro kapintas abusungon it langit.

Sa akò mga anak kamó ay mabubuyág,

Sa banwa't Israél, kamó ay makadat.

⁸ “Juda, ikáw kag ipagmarakô it imo kahalihán,

Mga li-og it imo kalaban ay imo mahuhuytan,

Masinu-ong ka imo mga hali sa imo atubangan.

⁹ Ikáw Juda ay tuyár sa ma-isog nak liyon

Mayuko ray pagkasibà sa imo ka-unon,

Hanrang magpantukob ray pag ikáw ay mangiton.

¹⁰ Kag baston it hari ay imo ahuytan,

Juda kag marumaya sa rugay nak panahón

Hasta sa pag-abót it hari sa tanán

Hari-ín ay sa ida masunór tanán nak nasyón.

¹¹ Kag imo batang asno'y sa punò it ubas ahigtan,

Kag imo tureti't asno'y rutó gilig-uran,

kag imo mga baro'y sa dugâ it ubas abunakan.

¹² Kag imo mga mata'y mapungay pay tuyár sa ayak,

Kag imo mga ngisi'y maputî nak pay gatas.

¹³ “Ikáw Zabulón ay mayungot sa ragat kag a-istaran,

Mga ramyog ag batíl, ikáw kag runngu-an,

Hastang Sidon kag imo giryunan.

¹⁴ “Ikáw Isacár ay tuyár sa usáng makusog nak asno,

Sa tungâ it imo rayáng mabug-at ikáw ay mayuko.

¹⁵ Kag imo pagpahuway ay imo ma-i-ila-an,

Kag dutang atungnan ay imo mamumut-an,

Kadâ, imo ita-ó kag imo abaga agór mapas-an,

Ag sa paghurnal ikáw ay mapipilitan,

Nupay ulipon kag imo asamputan.

¹⁶ “Ikáw Dan kag mapanguna ag mahukóm sa imo banwa,

Bilang usáng tribo it mga Israélita.

¹⁷ Ikáw ay magigíng tuyár sa sawang sa rayan ay nag-u-ulikon,

Sakong it kabayong marayan ay imo atukbon,

Tawong nagsasakay patalikor nak ida ahuyugon.

¹⁸ “GINO-O akó'y naghuhuyat it imo pagluwas.

¹⁹ “Ikáw Gad ay ayusubon it mga tulisan,

Ugaling sinrá'y marara-óg nimó ag mababayusan.

²⁰ “Ikáw Aser ay mahumán it malasang pagka-on,

Bukô kahuhudà maski harì ka maka-on.

²¹ “Ikáw Neptali nak matam-is magbisaya,

Ay tuyár sa nabubuhi-ang usá

Nak ka mga ging-a-anák ay kaginanda.

²² “Ikáw José ay tuyár sa sangáng mabunga

Nak nagtubò rapít sa tuburán,

Sa liwás it kuray, sangá nimó ay naggapa.

²³ Ikáw ay tuyár sa ilahas nak gingpana it mga mangangadám

Nak nagta-ó sa imo't rakóng kalisuran.

Ilam nganì asing ikáw ninrá'y ginghangitan,

Ikáw rabuno ay inra gingpahirapan.

²⁴ Ugaling ikáw ay tuminrog ag lumaban,

Perming nagpipisik kag panang ginghuhuytan,

Dahil ka imo damót ay gingpakusog

It Gamhanan nak Diós ni Jacób,

Haliging Bató it Israél, ag imáw ka Pastor.

²⁵ Ka Diós it imo Tatay nak Makagagahom,

Mabulig sa imo, ikáw ay apakama-aduhon.

Abugna-án ka Nida, it uyan nak langitnon,

Pati it tubìng bugnang naghahalín, rutó sa irayom,

Ag ikáw, patí ka imo mga hadop ay aparamu-on.

²⁶ Gingpakama-ado akó it Diós nak Gamhanan,

Yabaw pa sa bugnang bukir nak wayát katapusan

Yabaw pa ra sa tubás it matabáng kabukiran.

Kabáy José, imo ra kalí ma-aguman,

Ikáw nak nabuyág sa imo kahalihán.

²⁷ “Ikáw Benjamín ay tuyár sa ilahas nak iro nak makagór,

Sa aga ay mapanukob it imo aka-unon,

Sa gab-í ay mapangruyak gihapon.”

²⁸ Imáw kalí kag nagíng doseng lahi ni Israél (o Jacób) ag imáw kalí kag panugon ag bendisyon it inra tatay nak si Israél sa bawat usá sa inrá. Kada usá sa inra ay ingbendisyunán it angay sa bawat usá.

KAG PAGKAMATÁY AG PAGYUBÓNG KANG JACÓB

²⁹ Pagkatapos, ida gingtugon kag ida mga anak sa pagsilíng, “Ngasing nak abay-oney akó it Diós agór magpahuwayey kapisan ka akò ginikanan, rutó ninró akó iyubóng sa tupár it akò ginikanan,

³⁰ rutó sa kuyba it Macpela sa Canaan, rutó sa patag nak atubang sa Subatan it Mamre. Katóng ingbakáy it atò Lolo Abrahám kang Epron

nak Hetanhon, agór magíng yuyubngan natò. ³¹ Rutó giyubngan si Lolo Abrahám ag kag ida asawa nak si Lola Sara. Rutó ra giyubngan ka akò Tatay ag Nanay nak sa Isaác ag Rebeca, ag rutó ra nakò giyubngan kag akò Asawa nak si Lea. ³² Imáw kató kag patag ag kuyba nak gingbakáy halín sa mga Hetanhon. Rutó ra akó ninró iyubóng.” ³³ Pagkatapos it ida panugon ay humigra-ey sidá ag namatáy.

50 ¹ Pagkamatáy ni Jacób ay gingkopkopian sidá ni José ag nagpakatibaw ag gingharu-an kag ida uda. ² Pagkatapos, gingpabalsamo ni José kag ida tatay sa ida mga balsamador. ³ Kadâ, ingbalsamo ninrá si Jacób it para sa kwarantana nak adlaw nak imáw talagá kag habà it inra pagbalsamo, ag si Jacób ay gingburol ag inra gingramayan, patí ra it mga Ehiptohanon sa suyór it sitenta nak adlaw.

⁴ Pagkalipas it sitenta nak adlaw nak pagburol sa ida tatay ay nagpangabáy si José sa usáng taga-panimayáy ni Paraón, “Kung ma-a-ari ay pamunhan anay bagá akó kang Paraón nak makapagto sa Canaan agór iyubóng ka akò Tatay. ⁵ Dahil, bag-o sidá namatáy ay gingpasumpà akó nidá nak pag sidá ay mamatáy ay iyubóng nakò sidá rutó sa yuyubngan nak ida inghanrà para sa ida sarili rutó sa Canaan. Kadâ ngani, kung ma-a-ari nganat ay tugutan nidá akó nak iyubóng rutó kag akò Tatay. Pagkatapos ay mabalik ra akó.”

⁶ Nagbalik katóng ida gingsugò ag nagsilíng, “Nagsugót si Paraón. Pagtoy kunó kamó ag yubngan kináng imo Tatay kumporme sa imo sinumpa-án.”

⁷⁻⁸ Kadâ, gingrapít na José kag ida tatay, ka-ibahan kag tanáng ida panimayáy, kag tanáng panimayáy it ida tatay, kag ida mga hali ag kag tanáng inra mga panimayáy, purya yang sa ma-intik nak mga anak ag tanáng inra mga kahadupan nak nabilín sa Gosen. Nagrapít ra kag tanáng opisyaes it bansà it Ehipto, ag kag tanáng mga maguyang sa panimayáy ni Paraón, ag kag tanán nidáng mata-as nak mga kabulig. ⁹ Kanunot ra kag mga sundalo nak nakakabayo ag nakasakay sa inra mga sasakyan. Ngani, pagkaramong tawo ka nagrapít kang Jacób!

¹⁰ Pag-abót ninrá rutó sa gi-ukan ni Atad sa tabók it Subâ it Jordan, rutó sinrá gipanambitan it makusog ag nagkalisór sinrá para sa minatáy sa suyór it pitóng adlaw. ¹¹ It tong marunggan it mga Canaanhon kag abáng kusog nak pagpanambitan rutó sa gi-ukan ni Atad, nagsilíng sinrá, “Aroy! Abáng kusog kag panambitan it

kalíng mga Ehiptohanon!” Dahil sa panambitan it mga Ehiptohanon gingtawag ninrá katóng lugár nak Abél-Misraim (kag gustong bisayahon ay Panambitan it mga Ehiptohanon).

¹² Imáw kalí kag inghumán it mga anák ni Jacób nak pagtuman sa ida panugon. ¹³ Ingrayá ninrá si Jacób rutó sa Canaan, ag ingyubóng sa kuyba sa patag it Macpela, atubang sa Subatan it Mamre, nak ingbakáy ni Abrahám kang Epron nak Hetanhon. ¹⁴ Pagkayubóng ni José sa ida tatay ay nagbalikéy sidá sa Ehipto kanunot kag ida mga hali ag tanán nak nagnunót sa pagrapít sa ida tatay.

INGWAGIT NI JOSÉ KAG KAHADLOK IT IDA MGA HALI

¹⁵ Ngasing nak minatayéy kag inra tatay ay nahadlukan kag mga hali ni José ag nagsilíng sinrá, “Hangit pa arâ si José sa atò? Sabaling ngasing ay bayusan nidá kitá sa tanáng atò ginghamáng maya-in sa idá.” ¹⁶ Kadâ, nagparayá sinrá it suyat kang José nak nagsisilíng, ¹⁷ “Bag-o namatáy kag atò Tatay ay gingsugò nidá kamí nak isilíng sa imo kalí, ‘Kabáy pang patawaroney ra nimó ka imo mga hali sa inra mga kasal-anan ag sa mga maya-in nak nahumán ninrá sa imo.’ Kadâ ngani, kabáy pang patawaroney nimó kamí nak mga ulipon it Diós it imo Tatay.” Pagkabaton ag pagkabasa ni José it kalíng suyat, sidá ay napatibaw.

¹⁸ Ag nagpagto kag mga hali ni José rutó sa idá. Nagyuhór sinrá sa ida ag nagsilíng, “Hali kamí, agór imo magíng mga ulipon.”

¹⁹ Pero nagsabát si José, “Aya kamó gikahadlok! Sin-o akó agór maghusga sa inró! Bukô ra akó Diós. ²⁰ Tama, inghumanán ninró akó it maya-in pero ingtugutan kalí it Diós para malibri sa kamatayon kag maramong tawo, ag kitáng tanán ra. ²¹ Kadâ, aya kamó gikahadlok dahil akó it bahala sa inró ag sa inro mga anák.” Imáw kalí kag ida gingsilíng, kadâ naba-óy kag inra kahadlok ag natanrog ka inra mga tagipusu-on.

KAG PAGKAMATÁY NI JOSÉ

²² Ngani, si José ag kag mga panimayáy it ida tatay ay rutó gitinér sa Ehipto. Nag-abót si José sa idád nak syento dyes anyos. ²³ Na-abutan pa nidá kag mga anák ni Epraim ag mga apó sa tuhor nidá kang Maqu-ir nak anák ni Manase. ²⁴ Tong hulí, nagsilíng si José sa ida mga hali, “Mayungotey akó mamatáy. Aya kamó gikalibóg, abantayan kamó it Diós ag abay-on kamó rilí agór ibalik rutó sa lugár nak Canaan nak imáw kag lugár nak ingpromisa it Diós kana

Lolo Abrahám ag Lolo Isaác, ag imáw ra sa atò Tatay nak si Jacób.”
²⁵Kadâ, ingpasumpà ni José kag inanak it ida tatay nak si Israél sa pagsilíng, “Pag bay-oney kamó rilí it Diós, ray-a nak gadór kag akò mga suka halín dilí.” ²⁶Pagkamatáy ni José sa idád nak syento dyes anyos, sidá ay binalsamo ag ingbutáng sa kaba-ong nak inghipir sa Ehipto.